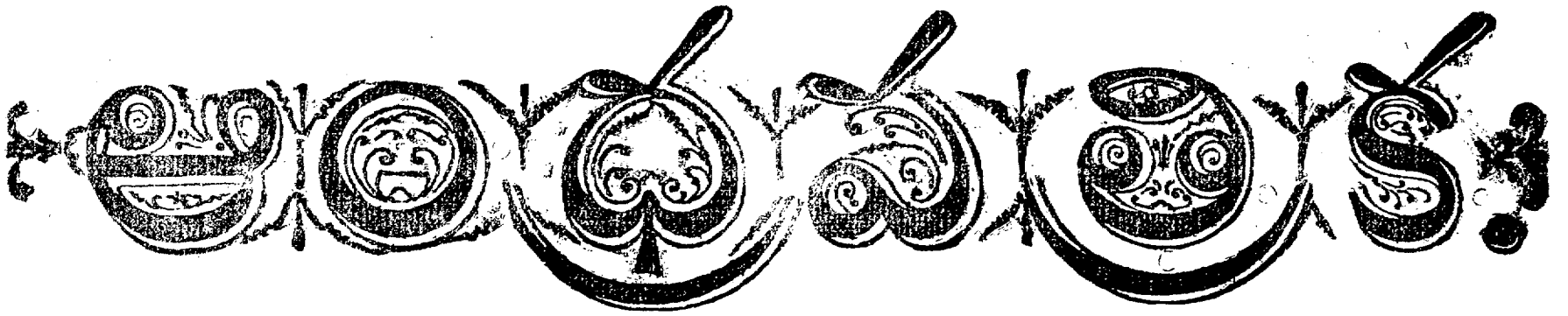

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

విడివత్రిక 1-కి 0-1-6

Telephone No. 544.

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

31037

Vol. 11 } చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 14-వ తేది మంగళవారము } No. 164
సంపుటము ౧౧ } శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, ఆశ్వజమాన బహుళి ద్వితీయ ౨. } సంచిక ౧౬౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

ఇప్పు గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. వంచభాష చీటి చూచి కొనిన ఔషధముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల తాపును,
పొన్నపు నొప్పుల తారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
వగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు నంజీవివంటిది

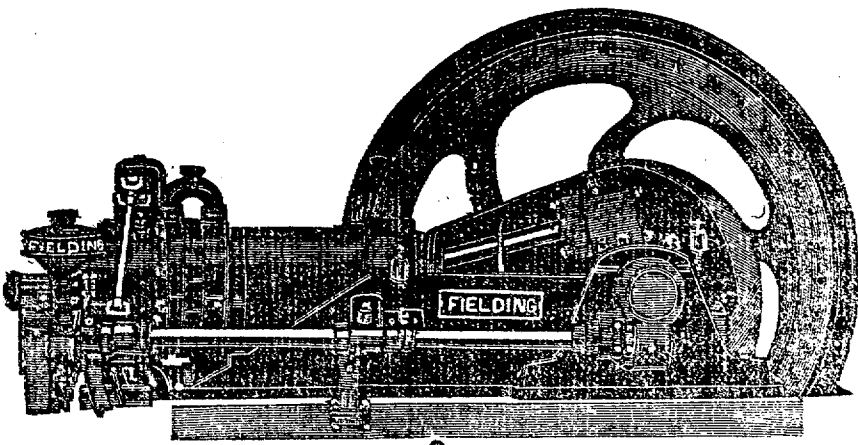
ఈమందును దుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి ఉపశమన
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విజేశములలో కూడా వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బీతో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

ప్రసిద్ధి కెక్కిన “ఫీల్డింగు” వేటెంటు శమిడికల్
క్వీక్ స్టార్టింగు క్రూడు ఆయిలు ఇంజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

యా యింజను సుమారు రెంజే నిముషములలో వేవరై జరు. చల్లని స్థితిలో నుండగానే స్టార్టు
కాగలదు. యెటువంటి క్రూడు ఆయిలుతోనైనను అతిసంతృప్తికరముగా పనిచేయును. క్రూడు
ఆయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యా యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును,
యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

సోల్ యేజెంట్లు:-

కలెఫోన్ డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో., పోస్టుబాక్సు
నెం 690 రు. 12, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు. నెం 203 రు.

కఫహరిచూర్ణము

చిన్నడబ్బీ 1-కి 0-8-0 (6 డబ్బీల మందుగలది) 1-కి ర్పు 2-0-0
ఈ చూర్ణము కఫహరికలచే చేయబడినది.
జగ్గు, తిబ్బునము, కాగపీసన, శైత్యజ్వరము మొదలగువానికి
మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంటనుంచుకొనుట మంచిది.

జ్వరహరి

సీసా 1-కి వెం 0-12-0. వి. పి. షహా 1-2-0
జ్వరహరిని అయిదుపూటలు సేవించిన పట్టు విడుపు జ్వరములు.
చలి పురాణజ్వరములు మొదలగు నీవస్త్ర జ్వరములు మానన.
శ్చిలమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

ఇంపీరియల్ సినిమా

హైరోడ్డు, తిరువళ్ళికేళి
11-10-24 శనివారమునుండి 17-10-24 తేది శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 8-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-80
శని, ఆదివారములో మధ్యాహ్నము 8-15 కూడ గలదు.
కొంటు ఆఫ్ మాంటీక్రిస్టో
2 వ భాగము.

వెలింగుటన్ సినిమా

మాంటు రోడ్డు
11-10-24 తేది శనివారమునుండి 17-10-24 శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 8-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-80 గం.
శని ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15 గలది కూడగలదు.
యూనివర్సల్స్ మైటియస్ట్రీ సీరియల్
ది స్ట్రీట్ ప్రియట్ 3 వ భాగము.
విల్లియం డన్కన్, ఎజిత్ జాన్సన్తో సహా

హిందీ - తెలుగు

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు
వీలయిన సులభశైలిని వ్రాయబడినది.
బాలశిక్ష 0-6-0
మొదటి వాచకం 0-6-0
హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ ౧-౦-౦.

తనాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.
మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకాశాలయము.
చెన్నపురి.

చెన్నై పరి బహుధరలు

ఆగస్టు 14-వ తేది మంగళవారము

(1) భాగ్యములు

దనియాల బా 1-కి రు 30.0-0 మొదలు	42.0-0	పాత
బియ్యము బస్తాలు	మొదలు	వరకు
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు	14.0-0	14.8-0
నెల్లూరివి ,, డిటా ,,	15.8-0	16.0-0
డిల్లీవి ,, డిటా 45 గలవి ,,	16.8-0	17.0-0
రాగలు రా. 164 బస్తా 1-కి ,,	8.12-0	9.0-0
నువ్వులు ,, ,,	20.0-0	24.0-0

(2) పంపిణీభాగ్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205	రు 11.0-0	రు 13.0-0
నెనగలు ,, డిటా ,,	11.4-0	12.8-0
పెసలు ,, డిటా ,,	11.8-0	12.4-0
మినుములు ,, డిటా ,,	18.0-0	16.0-0
ఉలలు రు 164 ,, ,,	9.4-0	11.4-0

(3) నూనె వస్తువులు

నువ్వులనూనె బా 1-కి	రు 170.0-0	175.0-0
నెయ్యి వ 1-కి	,, 14.0-0	26.0-0
కొండాపురం వేరునెనగపప్పుబా 1-కి	,, 65.0-0	68.0-0
ఇతర ప్రదేశము ,, ,,	60.0	62.0-0
వేరునెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 155 మిషన్ నూనె 150		
ఆముదమునూనె బా 1-కి	రు 190))

(4) చిల్లర వస్తువులు

చామపసుపు బా 1-కి	రు 200.0-0	205.0-0
కూరపసుపు ,,	రు 125.0-0	130.0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరివి) బా 1-కి రు	120.0-0	133.0-0
గుంటూరి పాయకట్టు నీటిమందు ముసుగు 1-కి రు	45, 50	
కాళహస్తీపాయకట్టు ,,	రు 60, 70	
బెల్లము బా 1-కి	రు 35.0-0	60.0-0
చింతిపండు బా 1-కి	రు 30.0-0	49.0-0

(5) ఇనుము

పట్టారకంబా 1-కి	రు 82.0-0	83.0-0
చురం ,,	82.0-0	88.0-0
రవుండు ,,	82.0-0	86.0-0

(6) పాములు

పండి 100 కులంకు	రు 78.0-0	81.0-0
బంగారము, కులము 1-కి	రు 23.8-0	24.0-0
సవన 1-కి		15.8-6
ఇత్తడి బా 1-కి	రు 265.0-0	272.0-0
రాగి డిటా	రు 30.0-0	305.0-0
అస్కాచక్కర బా 1-కి	రు 38.4-0	38.12-0

(7) రంగులు అలిజరై ను

ఆవుకృష్ణము 20 డిగ్రీలు రు	75.0-0	
తొట్టికృష్ణము డిటా	,,	
సింహం డిటా	,,	
గుర్రం డిటా	,,	

(8) దూది

బోండా చెప్ప బాగవ 1-కి	రు 320.0-0	
-----------------------	------------	--

(9) నూలు

కోయంబుత్తురు నెం 10 $\frac{1}{2}$ పెట్టె 1-కి	రు 9.10-0	
మధుర నెం 12 $\frac{1}{2}$ పెట్టె 1-కి	రు 8.6-0	
పుల్లూరు తేనుగ నెం 8 $\frac{1}{2}$ పెట్టె 1-కి	రు 8.12-0	
అమామదాదాదు నెం 12 $\frac{1}{2}$ పెట్టె 1-కి	రు 9.8-0	
డిటా నెం 14 డిటా	రు 10.2-0	
సూర్యేనుగ నెం 20	రు 11.18-0	
జపాన్ నెం 20	రు 11.12-0	
,, ,, 40 ఏ తేలి అయినను	రు 15.12-0	
గోకాను నెం 12 $\frac{1}{2}$	రు 9.15-0	
పద్మాంక నెం 24 $\frac{1}{2}$	రు 12.2-0	
14 $\frac{1}{2}$ క్రిల కొ పక్షి	రు 9.14-0	

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి రు. 0-2 0 డబ్బీ 1 కి 1-4-0
ఈదంతచూరముతో పండ్లతోముటలను చిగుళ్లు కట్టిపడును.
చిగుళ్లునుండి రక్తము కారకుండును నోటమృత్యుంధములేక ముం
డును. పండ్లముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.
అమృతంబనం డిపో, ముదరాను - బొంబాయి.

త మా పాలు

(అంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకము.)

ఆ శా భం గ ము

కళాపవర్తకుని వ్యాపారం మందగించింది. కొనేవారు ఎవరు వత్తురాయని అతడు కనిపెట్టుకుని చూస్తుండెను. ఇం తలో సంగీతపాటకు డొకడురాగ, అతనిని గౌరవించి కూర్చో చెట్టెను.

సం:— మీరు జాజికలపను అమ్ముతారా?

వ:— అమ్ముతాము. మీ కెంతకావాలనంటే అంత కలప దొరుకుతుంది. పలకలు గావాలెనా, దూలాలూ గావాలెనా?

సం:— అయ్యో, అంత నా కెందుకయ్యా? ఫిడేలు

పీటకు కావలసినంత చిన్నముక్కను ఇయ్యండి, చాలును.

వర్తకుని గలిగిన ఆకాభంగం ఇంతంతగాదు.

శూ న్యం

ఉపాధ్యాయుడు:— శూన్యం అంటే ఏమిటో చెప్పా విద్యార్థి (చాలసేపు ఆలోచించి):— నా త ల లో ఉందిగాని, పైకి చెప్పటానికి తెలియడంలేదు.

త్వత్వరం

తాను చేయలేనిది ఏమిలేదని, పూటకూర్చుంటే జేరిన రామయ్య అందరి ఎదుట బాదాయికొట్టుచుండెను. అత్తమ్మలి జూచి విసుగుచెందిన కృష్ణయ్య యిటుల అడిగెను.

కృష్ణయ్య:— నీవు చేయగలపనున్నీ ఏకరువు పెట్టి తివి. అయితే నీవు చేయలేనివి ఏమియునావుంటే నాతో చెప్ప, దాన్ని నేను చేస్తాను.

రామయ్య:— వారంకోసాలనుంచి పూటకూర్చుబసలో భోంచేస్తున్నాను. ఇయ్యడానికి డబ్బులేదు. ఆపని మీరుచేసి, పుణ్యం కట్టుకోండి.

విం త

దురదేశశుద్ధోడు ఒక గ్రామానికివచ్చి యిక్కడ విశే షాలేమని, అడిగెను. గ్రామముడు వీనినొక చోటలుతు తీసుకు పోయి, ఒకవిచిత్రమయిన ప్రతిష్ఠని వినిపించును, తేకవేయండని అడిగెను. తనకు ఏపెడంపకోడిలు కావాలనని బాటసారి అర చెను. ప్రతిష్ఠనిమాత్రము చనువించలేదు.

బాటసారి:— నీవుచెప్పింది అబద్ధం. ప్రతిష్ఠని వినిపించ నేలేదు.

గ్రామముడు:— ప్రతిష్ఠని వినుపించకపోవచ్చును. అదు గో మీదకోరిన ఏపెడు పకోడిలపొట్లాన్నీ లోపలనుండి ఎవరో తీసుకువస్తున్నారు, చూడండి.

అభ్యాసం

ఒకడు:— పూర్వంవలె నీకు నామీద ప్రేమవున్నదా? స్నేహితుడు:— ఉన్నది.
ఒకడు:— కారణ మేమి? స్నేహితుడు:— అభ్యాసం అనుకుంటాను.

అతిజాగ్రత్త

చైతన్యము:— నీళ్లలో పురుగులుంటవి. అందుకు మీరేం చేస్తారు.

పొరుడు:— ముందు నీళ్లనుకాస్తాను. ఆపిమ్మట వడియ గట్టుతాను. అయినా ఎందుకయినా మంచిదని, నీళ్లను తాగ కుండా ద్రాక్షరసమాత్రమే త్రాగుతాను.

అభినయం

నాటకంలో, తాగినట్లుగా అభినయించవలసివచ్చెను. కొంచె సేపు అట జరిగిన తరువాత ఒక ప్రేక్షకుడు ఇంకొక ప్రేక్షకునితో ఇట్లనెను.

“ఏంటండీ? వేదంవేసిన ఆయన యన్నడు తాగిన పా పాన పోలేడుకాబోయి! ఒకసారి నాదగ్గరకువస్తే. సంగతంతా నేర్చుకున్నాడ.”

ధర్మం

పిల్లవాడు:— అమ్మా, ఆ ముసలిది చాలా బీదది. ధ ర్మమేమియిన పైవా? నేను తీసుకుపోతాను.

తల్లి:— ముసలిది ఎక్కడ ఉన్నదో చెప్ప.

పిల్లవాడు:— అతల వీధిలో అటువలు అమ్ముతున్నది.

ప్రకటన

ఎల్లయ్య:— రామయ్యగారి వివాహాన్ని సరించి, ఒక ప్రకటన మీ పత్రికలో ప్రచురించాలి. ఏం ప్రయ్యకుంటారు?

పత్రికామేనేజరు:— అంగుళానికి మూడురూపా యలు.

ఎల్లయ్య:— అమ్మా, పేయ భరించలేను. రామయ్య గారు ఆరు అడుగులవత్తు మనిషి! ఎంత చార్జీ అవుతుందో ఆలో చించండి.

నష్టం

పుల్లమ్మ:— ఎల్లమ్మనంగరి నాతో చెప్పబోకు. ఆమె చాలా అసాధురాలు.

స్నేహితురాలు:— మీ యింట్లో ఏమియినా వస్తువు ఎత్తుకపోయిందా ఏమి?

పుల్లమ్మ:— వస్తువును కాదు, నాభర్తనే.

నిరుద్యోగం

ఒకడు:— రెండుగంటల సేవటిమంచి, వాడు చేవలను పట్ట డానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు. ఇంతవరకు ఒక్కచేపకూడా దొరక లేదు. సోమరిపోతులు ఇట్లాగే కాలం నృధావుమ్ముతారు.

రెండవవాడు:— అసంగతి నీకెట్లా తెలిసింది?

ఒకడు:— వాడేమిచేస్తున్నాడో అని, నేనూ రెండు గంటలనుండి అదేపనిగా చూస్తున్నాను.

కొపము.

ఒకముసలివాడు మూడుతరములనుంచీ ఒక ఇంటిలోనే పని చేయుచుండెను. అతనికి ఎనిమైదిండ్లు చాటిక పిమ్మట, వట్టియజమానివచ్చి, పని చాలించుకొనమని చెప్పెను. అంతట వృద్ధునికి పట్టరాని కోపంవచ్చి యిట్లనెను.

“అయ్యో, మీయింట్లో 70 సంవత్సరాలనుంచీ పనిచేస్తు న్నాను. మీతాతగారు, మీతండ్రిగారు నన్ను చెల్లిపొమ్మన లేదు. నేటికి మీరు పని చాలించుకో మంటున్నారు. ఇంతనిల కడలేని నాకరీ అని తెలిసినట్లయితే పనిలో మొదట అసలే ప్రవేశించెడివాడను కాను.”

ఆజ్ఞోల్లంఘనము.

సర్వెంటుగారు పోలీసువారికి కవాతు చేర్చుచు, కొండ వెనకకుబోయి దాగియుండమని ఆజ్ఞాపించెను. కొండకుగాను మట్టికట్ట ఒకటిగలను. పోలీసువారు కొండవెనుకకు బోయిరి. కాని అక్కడ బిగ్గగా మాట్లాడడం మొదలుపెట్టిరి.

సర్వెంటు:— మీరు ఇట్లా తేకవేస్తుంటే, శత్రువులకు తెలి సి మీమీద పడరా?

కొత్తపోలీసువాడు:— నిజమేగాని, ఇదికొండగాదు, మట్టిపట్టని మీకు తెలియదా? మనకు శత్రు తెవరూలేరు.

శ్రీ యు త

అద్దంకి శ్రీ రామమూర్తిగారు

నత్తెనవలిలో సంగీతసభ

1 ఈపత్రికలో ప్రకటించిన ప్రకారం ది 6.10.24 తే దిన సత్తెనపల్లి హిందూసాటకసమాజమువారి హాలులో సా యంత్రం 6 గంటలు లగాయతు 8 $\frac{1}{2}$ గంటవరకు గానశరల జరుపబడెను. శ్రీయుత అద్దంకి శ్రీ రామమూర్తిగారున్నూ పా ట్లూరి వీరరాఘవయ్యచౌదరిగారున్నూ పూవుల నారాయణం గారును ముగ్గురువయ్యచేసియుండిరి. సభ జయప్రథముగాజరుప బడెను. మట్టుపక్కల గ్రామములనుండి సయితము జనులు వచ్చి యుండిరి. గ్రామములోని రాదగిన ఉద్యోగియులు యితరులు దయచేసిరి హాలునిండినది.

2 శ్రీయుత శ్రీ రామమూర్తిగారితో శ్రీయుత చిలకల పూడి వెంకటేశ్వరశర్మగారు దయచేసిరి. వీరు తింబూరమీటుచు వారితోకలిసి, పాడుచుండిరి. మృదంగవాద్యముచే అత్యద్భుతము గా ప్రజలను, నిశ్చేష్టితులనుగాజేయులాగున శ్రీయుత వీరం ఘవయ్య చౌదరిగారు వాయిచిరి.

3 శ్రీరామ మూర్తిగారు చాలా పిన్నవయస్కులు. ఇం కా ముందుకురావలసిన విషయములన్నను యిప్పటికే వారిగా త్రమాధుర్యముచేతను లాదుజ్ఞానసంపదచేతను ప్రేక్షకబృంధము ను రంజింపజేయగలిగిరి. సభ ప్రారంభమందునను అంతమునను పలువురు పెద్దమనుష్యులు ఉపన్యాసింతులవలన ప్రజల ఆమోద మును వ్యక్తకరింపబడెను. నూరురూప్యములు మువ్వలకి సమ ర్పింపబడెను. ఈనాటిసభను జయప్రథముగా జర్పింపగలిగిన సత్తెనపల్లి పురవాసులను యెంతయో అభినందింపవలసి యు న్నది.

భీమవరపు నలకూరాపు,

జిల్లా సంఘసభ్యుడు.

పరిక్ష

రెండవవాయిదా నూలువివరములు

(యంగిండియాప్రతిక)

అఖిలభారత ఖాదీసంస్థనుంచి అగస్టు నెల నూలువావిదానముగూర్చి యాక్రందినివేదకము మాకు వచ్చినది. దీనిని చదువుట మిక్కిలి కుతూహలముగ నుండును.

పంపబడిననూలు

ఈక్రిందిజాబితా అగస్టునెలలో నూలుపంపిన రాష్ట్రముల తాగతవ్యముల తెలుపునట్లు ప్రకటించినాము. జూలైలో రాష్ట్రములన్నియు పంపిననూలుగూడ అగస్టు జులై నెలలతోడ తేలియుటకు ప్రకటించినాము.

రాష్ట్రములు	ప్రతినిధుల సంఖ్య	సభ్యులు	సభ్యేతరులు	మొత్తం	క్రిందటి నెల మొత్తం
గుజరాతు	408	186	1118	1299	845
ఆంధ్ర	1667	610	662	1272	429
పంగము	1549	292	345	637	444
తమిళము	1321	269	326	595	90
బీహారు	1074	252	168	420	208
కర్నాటకము	163	85	284	369	41
సంయుక్త	1581	216	83	299	162
మహారాష్ట్ర	674	90	182	272	162
బాంబాయి	242	65	164	229	85
అస్సాము	277	42	172	214	86
కేరళ	123	50	103	153	2
మధ్య	1324	35	46	132	71
సింధు	262	46	59	135	48
ఉత్తర	389	78	23	101	87
పంజాబు	436	83	11	74	28
మధ్యమహారాష్ట్రము	942	89	32	71	67
ఢిల్లీ	276	13	7	20	12
బర్మా	36	6	12	18	2
అశ్మీర్	37	6	8	14	15
బేరార్	255	0	7	7	1
	13036	2463	3837	6801	2780

ఇందులో జులై నెలలో ఆలస్యముగా చేరిననూలు కలదు. 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

గుజరాతు మొత్తం 1299 లో గుజరాతునుంచి 1168, ఢిల్లీవాడనుంచి 127 కచ్చినుంచి 4 కలవు.

నూలు తూకం

10 నెంబరు వరకు	568 నేర్లు
11 నెంబరు నుంచి 16 వరకు	425 నేర్లు 16 తులములు
17 నుంచి 22 నెంబరువరకు	152 నేర్లు 4 తులములు
23 నుంచి 30 నెంబరువరకు	50 నేర్లు 11 తులములు
31 నెంబరు వైన	13 నేర్లు 6 1/4 తులములు

సుమారు మొత్తం 1294 నేర్లు.

చుట్టు వరయిరాలవరకు రావలసినదానిలో తగ్గిననూలు పోవవచ్చిననూలు 81 మణుగులుండును. జులై నెలలో వచ్చినది. 15 మణుగులు 33 నేర్లుండెను. ప్రారపాటున గుజరాతు రేవు నుగుల సుమారుకు బదులు 13 మణుగులని ప్రమరింపబడెను. జులై నెలకన్న వడికిన వారు 3 రేళ్లున్నారని గాని నూలు మాత్రము రెండురేళ్ల వడికినారు, నూలు పొడుగు తగినంతగా నున్నది. పన్నని నూలు తీయుటలో అభివృద్ధి కనుపించినది.

ప్రజాబితా ప్రకారం 11 నెంబరు 16 నెంబరు మధ్య నూలువృద్ధి ఘోషియోదగినట్లులేదు. నూలు వదులుటలో మొదటి 3 శాతం వడికినది. జులైలోనే మొదలుపెట్టిన వాయువుల తదితరులు నూలుండవలసిన రీతిగా వదులుట తీవ్రముగా యత్నించుచున్నట్లు కనపడుచున్నది.

మొత్తముమీద నభివృద్ధి

ఈనెలలో ప్రతిరాష్ట్రము కొంత యభివృద్ధి కనుపరచుచున్నది. కానియింకా నిజమున నభివృద్ధికి పరిస్థితు లగపడినట్లు లేదు. ఈక్రిందరాష్ట్రములవారిగా నూలుస్వభావమును వ్రాసినాము.

ఆంధ్ర:—అక్షరాల వారిగా లేకపోయినా నూలు పిళ్ల మీద పేర్లచీటి లండనలసినదానిగానే యున్నవి. పంపిన నూలులో ఉత్తములు.

(1) శ్రీమతి కె. శేషబాయిమ్మగారు 2054 గజములు 140 నెంబరు (2) జె. వి. కమలామణిగారు 2055 గజములు 107 నెంబరు (3) ఎం. కమలమ్మగారు 2000 గజములు 50 నెంబరు, కొండా వెంకటప్పయ్యగారు 2000 గజములు 14 నెంబరు, నాగేశ్వరరావుగారు 3000 గజములు 15 నెంబరు, పంపినారు నాగేశ్వరరావు గారి నూలుకు కొంచెము పురి ఎక్కువ నూలువడకు సంఘములు చాలా ఏర్పడినవి. ఇంకా ఏర్పడవచ్చుట్లు తెలియచున్నవి.

అస్సాం:—అక్షరములవారి బంగీలై కే బాగుండెడి. ఉత్తముననూలు దుర్గాధర్ బహదూర్ గారిది 2740 గజములు 35 నెంబరు.

అశ్మీర్:—14 బంగీలు ఇంత వరకు వచ్చినవి. ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన దేమియులేదు.

పంగము:—చీట్లకించుట బాగుంది. కాని అక్షరాల వారిగా పుంజే యింకా మంచిది. నాల్గులార్ సీసుగారు మంచి పొడుగునూలు 22000 గజములు పంపిరి. తరువాత సతీశ్ దాసుగు ప్తగారు పంపిన 15000 గజములు చెప్పవలసియున్నది. శ్రీమతి అపారణదేవి పంపిన 80 నెంబరు 5000 గజములనూలు శ్రేష్ఠముగా నున్నది. అనంతకుమారబోసుగారు పంపిన 75 నెంబరు 2000 గజములు సరిగావున్నా పరిశ్రమ తగినట్లు లేదు. నూలుపంపినవారిసంఖ్య హెచ్చయినది. వచ్చేనెలలో పంపబడే నూలు పొడుగులో 60000 గజాలుండును. గుజరాతు జాగ్రత్తగా వుండవలసిన ఖాదీప్రతిష్ఠాధికారియగు సతీశ్ దాసుగు ప్తగారు తెలుపుచున్నారు.

బీహారు:—రిజిస్టరునెంబరు క్రమముగా నుండవలెను. కాగితముచీట్లు మణిగిపోయినవానిసంఖ్యలు సరిగా తెలియవు. మొదలుపెట్టుకున్నప్పుడే వ్రాయవలయును. గుప్తేశ్వర పండాగారు 16 నెంబరు మంచి నూలు 30080 గజాలు పంపిరి. తరువాత 12 నెంబరు 18000 గజాలు రంగబహదూర్ ప్రసాదుగారు పంపిరి. రాజేంద్రప్రసాదుగారు 13 నెంబరు మొదలు 31 వరకు గలనూలును 11170 గజముల పంపిరి. ప్రతిష్ఠిగూడ నెంబరులో తేడాగానున్నది. దీనినిబట్టి చూస్తే మంచి నూలు ఎక్కువనెంబరుది వదులుటకు తగినప్రయత్నములు చేయబడినవని తెలుసుటకు వీలున్నది. ఇక్కడ తయారైననూలు మంచిప్రతి నుండి తీయబడలేదు. ప్రతి అంతశ్రేష్ఠమైనదికాదు.

బాంబాయి:—అక్షరాలవారిగా నుండవలెను. పట్టి ద్రిగారు 17 నెంబరు 10000 గజాలు నూలుపంపిరి. అన్నిటి కన్న ఉత్తమున నూలు శ్రీమతి విజయవేణి కల్యాణదాసు గారు 20 నెంబరు 8190 గజములు పంపిరి.

బీరారు:—క్రిందటి నెలలో 1 బంగీకి యిప్పుడు 7 బంగీలున్నవి.

మధ్య మహారాష్ట్ర:—మొత్తముమీద బాగుంది. వడి కనవారిసంఖ్య హెచ్చులేదు. సభ్యేతరుల కొకప్రత్యేకపు రిజిస్టరుండవలెను.

25 నెంబరు 1520 గజాల నూలుపంపిన శ్రీనిలకంఠదేవ ముఖుగారు మొదటివారు.

మధ్య రాష్ట్ర:—అక్షరాలవారి పట్టిలేదు. సంఖ్యలో మంచివృద్ధి గలదు. అందరిలోను 36 నెంబరు 4000 గజాలు పంపిన భీమబహదూరు, 35 నెంబరు 8000 గజాలు పంపిన దేవీసుభద్రద్రుమారెగారు ముఖ్యులు.

ఢిల్లీ:—క్రిందటిసారి 12 వ యిప్పుడు 20 బంగీలు వచ్చినవి.

గుజరాతు:—సంఖ్యలో వృద్ధిగలదు. సభ్యేతరులపట్టి లో లోపమున్నది. నెంబరులేని బంగీలు కలకపెట్టినవి. రిజిస్టరు నెంబరు ఆర్డరుగాలేవు. దర్బార్ శ్రీగోపాల్ దాస్ దేశాయి ఎప్పటికిని మొదటివాడే 5040 గజాల పొడుగుగల పిళ్లు 37 నెంబరుతో ఒకమాదిరిగా పంపుచున్నారు. ఇతరులు నూలు సన్నముగా నుండుటకు ప్రయత్నములు చేసిరి. కాని నూలు బలముగాలేదు. శ్రీమతి విజయగౌరి క నూలుగారు పంపిన 514 గజాలు 32 1/2 నెంబరునూలు బాగుండు. 16000 గజాలు గుజరాతులో కల్లకల పొడుగు. ఆగస్టు ఆఖరునకు మహాత్ముడు 20 నెంబరు 5064 గజాలునూలు పంపినాడు. వల్లభాయి పటేలు, అబ్బాస్ తయూబ్ శంకరలాల్ బ్యాంకుదార్లు, 20 నెంబరు 7800 గజాలనూలు, 11 నెంబరు 12000 గజాలనూలు, 16 నెంబరు 12000 గజాల నూలుపంపిరి.

కర్నాటక:—నెంబరు బాగుగావున్నవి. చుట్టులుమట్టిన నూలు మంచిదికాదు. నూలు పంపుట చాలాబాగున్నది.

1. గంగాధరరావు దేశపాండ్యా 2600 గజాలు, 20 నెంబరు.

2. శ్రీమతి తులసీబాయి జలిజ్ లాల్ 2520 గజాలు 58 నెంబరు.

3. రాధస్వామి 2100 గజాలు, 48 నెంబరు.

(4) అప్పన్న మిడిలి 2000 గజాలు 40 నెంబరు.

కేరళ:—70 బంగీలు వైకం సత్యాగ్రహులు 78 బంగీలు. నూలుపంపుట బాగున్నది.

	గజాలు	నెంబరు
1. గోవిందపానిక్కర్	2000	32
2. నాగయ్య యలయర్	2000	24
వైకం సత్యాగ్రహము:—		
1. పి. ఎస్. కుకరామన్	1680	40
కె. రామన్ కుట్టి	1680	40
	1680	16

మహారాష్ట్ర:—సభ్యులకు సభ్యేతరులకు వేరు పట్టికలు లేవు. వి. జె. జోగల్ కారు పంపిన 15 నెంబరు 6850 గజాలనూలు పొడుగులో బాగున్నది. వి. ఎల్. నాల్గరుగారు పంపిన 21 నెంబరు 2000 గజాలనూలు, శ్రీమతి ఆనంద బాయి జోగ్లేర్ పంపిన 21 నెంబరు 2000 గజాలనూలు శ్రేష్ఠముగా నున్నవి.

పంజాబ్:—తక్కువ నెంబరు నూలు మొత్తముమీద చాలావున్నవి. పిళ్లు బాగుగావున్నవి. ఉండలుచుట్టులు బాగుగా లేదు. ఉష్ణరక్ రాయిగారి 14 నెంబరు 6000 గజాల నూలు దివాన్ చంద్ గారి 28 నెంబరు 2000 గజాలనూలు శ్రేష్ఠములైనవి.

సింధు:—మంచియభివృద్ధి కలదు. మంచి నెంబరు నూలు పంపినవారు.

1. మెలారాం మాతంగరాం 2000 గజాలు 50 నెంబరు.

2. పరశురాం నారాయణదాస్ 2000 గజాలు 28 నెంబరు.

మంచి నూలు పంపినవారు

1. చోటీ గాం 3680 గజాలు 15 నెంబరు.

2. జయరాందాస్ చౌలక్ రాం 2000 గజాలు 17 నెంబరు.

తమిళము:—151 నెంబరు నూలుపంపిరి. 100 మొదలు 110 నెంబరువరకు నూలు పంపినవారున్నారు. కాని బాగా వదులలేదు. రాజగోపాలాచారి గారు 14 నెంబరు 41000 గజాలనూలు పంపిరి. తమిళము ఆంధ్రము తక్కువనెంబరు నూలును వృద్ధిచేయుటకు శ్రమపడవలసినది చాలగలదు.

సంయుక్త:—బంగీలమీద చాలావరకు చీట్లు లేవు. అట్టముక్కలు చీట్లుకుబదులు పయోగించవలెను. విజయశంకర మిశ్రగారు పవవారముచే బాధప

యే ఏకలవ్యే వడికి 28 నెంబరు 2500 గజాలనూలు పంపినారు. జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు ఈనెలంతయు సంచారము చేయుచుగూడ 27 నెంబరు 3000 గజాల నూలు పంపినారు. శ్రీమతి సి. సి. దాసుగారు పంపిన 13 నెంబరు 35500 గజాల నూలు శ్రేష్ఠమైనది.

ఉత్పత్తి:— క్రిందటివలెకన్న మూడురెట్లు సంఖ్యాభివృద్ధికలదు. బుధాబ్దిద్రాగారు పంపిన 50 నెంబరు 3000 గజాలు విశ్వవాధభరితులగు పంపిన 40 నెంబరు 2100 గజాలుశ్రేష్ఠముగా నున్నవి.

గెలుపు

శ్రీమతి అపార్ణి దేవిగారు గెలుపునందిరి. వీరు సమమైన నూలుక్రమముగా 5000 గజాలు 80 నెంబరు పంపిరి. నూలు ఉత్తమముగా వున్నది.

తమిళమునుండి మినాషీసుందరంగారు పంపిన 151 నెంబరునూలు కొనియాడదగియున్నది. వీరిరువురు గెలుపుపట్టికలో చేరదగినవారు.

వచ్చే వాయిదా

ఈరిపోర్ల ప్రచురణ మధ్యేసరికి నెహ్రెబరుతాలూకు నూలు రాబట్టడం ప్రారంభమవుతుంది. సంఖ్యలు విశేషములు సరిగా ప్రచురించవలెనంటే, చాలా ఆలస్యమవుతున్నది. రాష్ట్రములు వారికి పంపిన నిబంధనలప్రకారం సరిగా పంపితే యంతకన్న ఆలస్యం వుండదు. మొత్తంమీద యిప్పుడువచ్చిన నూలును బట్టిమానే అభివృద్ధి కలుగునని చాలా ఆశగలదు. ప్రచారకు లీవిషయమున శ్రమపడవలెను. వెంటనే తగిన శ్రమ తీసికొని కృషివలసినగాని నూలు సరిగా వుండదగినట్లుగా వుండుట కష్టమగును.

పిళ్ళ వివిధమాదిరులుగా వుండునట్లు చేయగూడదు. నేతగాళ్ళ పని సుఖపుగా వుండవలెనంటే పిళ్ళ ఒక్కమాదిరిగా వుండలెను. రాష్ట్రములందున్న నేతనిపుణులుయిట్టి విషయములందు శ్రద్ధవహించవలెను. కొన్నిచోట్లవీరులకు నువ్వొగించే దూది సంతృప్తికరముగాలేదు. రిజిస్టరుచేసి కేరపంపులలో మాదిరి బాగున్నది. అభిలభారత ఖాదీసంస్థకు చేరుకొంటున్నదా బాగావున్నది. కాని యింకాపరి పూర్ణముగా రిజిస్టరుచేయుట బాగుండవలెను. బిల్లులముగా వుండవలెను. అట్టివైన క్రింది వివరములైనా పూర్తిగా నుండవలెను. రిజిస్టరు నెంబరు, రులములు, గజములు, నూలుపంపు వారు అభిమాని, సహాయకారు డను కేరలతోబంపుట చాలదు. ఇంకొకపేరుతో పంపుచో అదిమరొకరు పంపనికేరగానుండవలెను. లేనిచో నిజనామమే పంపవలెను.

సభ్యేతరులు అభిలభారతఖాదీసంస్థకు సరాసరిపంపుట మాని రాష్ట్రములద్వారానేపంపుటయొక్కము. ఇంకావిశేషములకు రాష్ట్రములకెదురుగా వ్రాసినరీమాట్కలను గమనించవలసినది.

సికిందరాబాదు, అక్టోబరు 13:—మాంటుగోమెంట్వారి అధికారిణి మిసెసు మాంటిగోమెర్ నిన్నరాత్రి చనిపోయెను. (ఆ. పే.)

కస్తముఖాను మోసగించుట

3 నెలలు కఠినశిక్షయు రు 1000 జరిమానాయును విధింపబడెను.

కరాచీ, 11 అక్టోబరు:— లెన్యూపొందిన క్లియరింగు మేజెంటును వర్తకుడును అను రఘునాథ్ జతాలూ అను వానిపై చాలదినములనుండి విచారణజరుగుచున్న లేసు ముగింపబడెను. 588 పానుల 7 పిల్లింగుల 1 పెన్ని బిలువగలిగిన యనుముఖ్యోయ్య మరలయొక్క 48 పెట్టెలకు 192 పానుల 7 పిల్లింగుల 1 పెన్ని బిలువగలవని చెప్పనటువంటి ఒకబిల్లును యాతడు కస్తముఖానువారికి చూపెనట. ఇందువలన 760 రూపాయల 6 అదాలు నష్టమువచ్చెను. కరాచీ కస్తముఖానువారు తామీతరున మోసగింపబడితిమని తేసునలేగా సి. వి. డి. డిప్యూటీ మాజర్సెంటు ఖాన్ సాహెబు సుఖియాగారు విచారణ మొదలుపెట్టిరి. స్పెషల్ ఫస్టుక్లాసు మేజిస్ట్రేటు కిమాట్రెయి ఆస్సామాలుగారు నేడు తీర్పుచ్చెడి. ముద్దాయి యిండియన్ పీసలుకోడు 417 పెక్షన్లక్రింద దోషియని కనుగొని 3 నెలల కఠినశిక్షయు, రు 1000 జరిమానాయువిధించెను. జరిమానా నీయనిపక్షమున 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధించెను. ముద్దాయి అప్పీలు దాఖలు చేసికొనెను. (ఆ.పే.)

మదరాసు కార్పొరేషన్

మాడల్ స్కూల్స్

ఆరోగ్యప్రదర్శనము

నిన్నటి సాయంకాలము డి|| బి|| వి. తిరుమలవెల్లే గారి ఆధ్వర్యత క్రింద మదరాసు పురపాలక సంఘసభ్యుల సామాన్య సమావేశము జరిగినది. కమిషనరు బోగూరు 25 గురు సభ్యులు హాజరైరి.

వట్టణసీటిసౌకర్యము

ఆర్. మదన్ గోపాలనాయుడుగారు సీటివసతి చాలతక్కువగ నున్నదనియు ఉదయం 6 మొదలు 8 గంటలవరకు నీటి పారుదలను వృద్ధిచేయుటకు తగుచర్యను పుచ్చుకొనిరాయనియు, జార్జి టౌనులో వైఅంతస్థలయందు నీరు వచ్చుట లేదనితెలిపిరి.

అధ్యక్షులు:—వైయంతస్థలవారినిక్రిందికి దిగివచ్చునట్లు కోరలేరా? (నవ్వు) దినమందలి కొన్నిసమయములందు ఎక్కువ శక్తి నువ్వొగించి నీరు వదులుచున్నారు.

ఎస్. వేణుగోపాల శెట్టిగారు తమజీవితమందను వేలకొలది ప్రజలు నీరులేక బాధపడుచున్నట్లు తెలిపిరి. రామకృష్ణప్పిల్లలో గూడ నీరువచ్చుటలేదు. అధ్యక్షులు తామస్థలములు పరీక్షించి తగువనతులుగలుగజేయబడునని చెప్పిరి.

ఖా|| బి|| ఉస్మాన్ సాహెబుగారు రెడ్డిహిల్స్ పీఠిగతులు ఎట్లున్నవని ప్రశ్నింప అధ్యక్షులు కొంచె మభివృద్ధిగాంచినవని జవాబిచ్చిరి.

“జీతములు అలవెన్యూ” నుంచి “వడ్డీ అప్పచ్చెలుబతుల” నుంచి 1923-24 సం|| లోమిగిలినధనముచేత 12 గురు నూతనఉపాధ్యాయులు నియమింపబడునట్లు స్థాయిసంఘమువారు సిఫారసుచేసిరి.

రా|| బి|| టి. వరదరాజులు నాయుడుగారు 12 గురు నూతనోపాధ్యాయులు అవసరమనియు, తరగతికి 60 మంది విద్యార్థులుండ వలసినందుకు మారుగ 60 లేక 70 మందిఉన్నారనియు అందుచే ఉపాధ్యాయులు అవసరమనియుచెప్పిరి.

వి. శివప్రకాశ్ మొదలియారుగారు అధికమును విద్యాశాఖయందు వెచ్చింపగూడవని ఆక్షేపించిరి.

వరదరాజులు నాయుడుగారు 1923-24 సం|| లో విద్యాశాఖలో కొంతధన మిగిలి యుండెననియు, చట్టప్రకారమది విద్యాశాఖకు జెందుననియు, తెల్పిరి. కె. వ్యాసారావుగారు బడ్జెటు సమయములం దీవిషయము చర్చింపబడవచ్చుననియు, డబ్బుమిగిలియున్నది కావున వ్యయముయొక్క అవసరము గలిగినదనియు పట్టిరి. రా|| బి|| వరదరాజులు నాయుడుగారు కాక్షేపించిరి.

కమిషనరుగారు ప్రెజ్. స్కూలువలను శుభ్రవరచు కూలీలయొక్క ఇబ్బందులను విచారించి ప్రెజ్ కూలీలకు రు 11 మొదలు రు 14ల వరకున్న, స్కూలప్రెజ్ కూలీలకు రు 12.15ల వరకున్న, మేస్ట్రీలకు రు 13 మొదలు రు 15లవరకున్న, సం|| గ కి రు 0.80 అభివృద్ధియున్న గ్రాంటుచేసిరి.

వ్యాసారావుగారు ఉడుప్పవారికివలెనే వీరలకును బియ్యముగూడ నివ్వవలసినదిగ కోరిరి. అన్నియు సభ్యులచే అంగీకరింపబడెను.

కార్పొరేషను పాఠశాలలలో ఉపాధ్యాయులసంఖ్యను వృద్ధిచేయవలెనని హద్దుగారు నుడువుచు ప్రస్తుతమున్నబతులయందు తరగతికి 60 లేక 70 మంది విద్యార్థులు గలరనియు అందువలన స్థలముయొక్కలేమియు, బోధనా సౌకర్య విహీనతయు గలగుచున్నదనియు, పాఠశాలలు తృప్తికరముగ పనిచేయుట లేదనియు కావున నూతన ఉపాధ్యాయులను నియమించుటకు డబ్బువెచ్చింపవలెనని కోరిరి.

ఆర్. మదన్ గోపాలనాయుడుగారు స్థలసౌకర్యము విషయమై ముందుగ ఆలోచింపవలయునని కోరుచు “కోరబడిన నూతన ఉపాధ్యాయులు సంవత్సరాంతమువరకు ఏర్పాటు చేయబడునట్లు, పిదప మరల నూతనముగ ఉపాధ్యాయులను నియమించు అవసరము లేకుండునట్లు విద్యార్థులను చెరుకొనవలయునని” ఉపపాదించిరి.

శివప్రకాశ్ మొదలియారుగారు బలపరచిరి.

వేణుగోపాలశెట్టిగారు ఉపాధ్యాయులను వృద్ధి చేసిన తరగతులగుదుల వృద్ధిచేయవలె ననియు, అందుకు వారు సంసిద్ధముగనూర్చురాయనియు, కావున ప్రతితరగతియందును 40 మంది విద్యార్థుల కన్న నెక్కుడు సంఖ్య ఉండరాదని పట్టిరి.

డాక్టరు మల్లయ్యగారు కార్పొరేషనువారి విద్యావిధానము ప్రభుత్వమువారిపద్ధతికన్న వ్యయ మెక్కువయైనను తృప్తికరముగ లేదనిరి.

గా|| నరేశుగారికి ప్రత్యుత్తరమొసంగుచు కమిష

నరుగారు “జీతములపై” రు 4,030 లున్న, “వడ్డీ” పై రు 4,244 లున్న నిలువయున్నదని చెప్పిరి.

పిదప మదన్ గోపాలనాయుడుగారిఉపపాదన వోటుకు పెట్టబడి వీగిపోయెను.

స్థాయి సంఘము వారి 12 గురు నూతన ఉపాధ్యాయుల నియమించుటను గూర్చిన సిఫారసు అంగీకరింపబడెను.

ఆరోగ్య శిశుప్రదర్శనములు

పొంగల్ దినములందు గత సంవత్సరముందు వలెనే ఆరోగ్య శిశుప్రదర్శనములు ఏర్పాటుచేయుటకుగాను రు 3500 లను కమిషనరుగారు కోరుచు జనసామాన్యమునకు ఆరోగ్య విషయకబోధనలు సల్పుటలో ఈప్రదర్శనములు చాల సహాయకారిగ నుండెనని పట్టిరి.

ఆరోగ్య సంఘమువారు దీనిని శిశువర్ణచేయుచు ఇతర ఆరోగ్యసమితులపై ఆధారపడక కార్పొరేషనువారు స్వయముగ దీనిని నడపుటకు తమ అభిప్రాయమును వెలిబుచ్చిరి.

ఆర్థికసంఘమువారు ప్రదర్శనములు పొంగల్ దినముల కన్న క్రిష్టములలో ఏర్పాటుచేయుటను సూచించిరి.

కె. వ్యాసారావుగారు ప్రదర్శనములవలన ఏమియు లాభముండ బోదనియు కొలదిమందికి బహుమతు లొసంగుట వలన ఏమియు ఉపయోగము కలుగవనియు ఇంగ్లండులోను ఈ ప్రదర్శనములు ఆక్షేపింపబడినవనియు ప్రదర్శనములలో బొమ్మలు చూపించుటకన్న కార్పొరేషనువారి లోపములు కల్పించు పతములు వ్రాయుట మంచిదనియు నుడిపిరి.

రా|| బి|| సి. నరేశ్ మొదలియారుగారు ప్రదర్శనము రాయల్ పారిశుధ్యసంఘమువారిచే ఏర్పాటు చేయబడినదనియు ఒకరాజధానికి గాని మదరాసునకుగాని సంబంధించిన విషయము గాదనియు, శాస్త్రజ్ఞమునకు సంబంధించిన విషయమనియు పట్టిప్రదర్శనము పొంగల్ దినములం దుండవలెననిరి.

శ్రీరాములు నాయుడుగారు గత సంవత్సరము ప్రదర్శనములందు ఒక గర్భిణి క్రిష్టి ఒక గాఃవనీయుడగు ప్రభుత్వోద్యోగిచే నెట్టివేయబడిన దనియు, కావున ప్రభుత్వమువారితో కలియపాడవని చెప్పిరి.

అధ్యక్షులు:— ప్రభుత్వమువారితో సహాయ నిరాకరమా?

శ్రీరాములు నాయుడుగారు:— ప్రజలలో సహకారము.

పిదప ప్రదర్శనములు ఏర్పాటు చేయుటకు రు 3,500 లు అనుమతిని గురించిన ఉపపాదన వోటుకు పెట్టబడి తీర్మానింపబడెను. అనుకూలురు 14 గురు వ్యతిరేకులు 6 గురు.

తె. వ్యాసారావుగారు ఎడెండాతోని తరువాతవిషయము విచారించవలెనని ఉపపాదించిరి.

డా|| రామకాసుల్ గారు బలపరచిరి.

ఉపపాదన వీగిపోయెను.

సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు క్లోవరు ఉపపాదన పిదప తీర్మానమునకు రూలింగుకుగాను తెచ్చిన ఆక్షేపణ అంగీకరింపబడలేదు.

మాంబళేములో క్రొత్తగపొందిన స్థలములయందుఆస్తిపన్నును 100 కా 9 వంతున అధ్యక్షులు సూచింపగా సభ్యులంగీకరించిరి.

రాబోవు క్రిష్టమస్ కలవులలో 24 డిసెంబరునుండి 1925 జనవరి 1 వ తేదీవరకు యస్. వి. ఏ. ఎ. ఆటస్థలములందు ఆసంఘమువారి గౌరవకార్యదర్శులకు ఆటలు సంత జరుపుకొనుటకు అంగీకరించిరి.

పిదప సభచాలించిరి.

స్వదర్శ

ఒక జాతీయవారపత్రిక

సంపాదకుడు శ్రీయుత గోవిందరాజు

వేంకటకృష్ణారావుగారు- గుంటూరు

ఈపత్రిక తెండ్ల సంపుటము మొదటి సంచికను మేము కృతజ్ఞతతో పండుకొంటిమి. ఇది యొక ఆంధ్ర జాతీయవారపత్రిక. చందాసాలకు రు 1-8.0. సంపాదకులు కులప్రసిద్ధులనవన వోత్సాహసంపన్నులగుయవకులు. అంగ్లవిద్యాపాఠంగతులు. నవయుగయను అంగ్ల వారపత్రికనగూడ ప్రకటించుచున్నారు. చాలకాలము చెన్నపురిలో స్వరాజ్యపత్రికాసంపాదక వర్తమున పనిచేసిన అనుభవజ్ఞులు. వలయువారు సంపాదకునిపేర గాంధీ పేరు గుంటూరు, అని వ్రాయవలెను.

మదరాసు శాసనసభ

సభాపతిగారి ప్రసంగము

ఇంగ్లీషు భాషలో చర్చ

మరల ప్రారంభించబడినది. రావు బహదూర్ సి. వి. ఎస్. నరసింహారాజుగారు, బిల్లు 4 వ క్లాజునందలి, "పూర్వముగా గాని, భిన్నముగాని ప్రభుత్వమువారిచే ఏర్పరచబడి, పోషించబడు, లేక పాలింపబడునట్టి" అను దానికి మారుగా "ప్రభుత్వమువారి వశమందున్నంతవరకు 9 వ క్లాజునందలి ప్రభుత్వమువారిచే ఏర్పరచబడి, పోషించబడునట్టి" అను వాక్యమును ఉంచవలసినదిగా సవరణ సూచించబడింది.

గౌ. ఆడ్వోకేటు జనరలుగారు "గవర్నరు మొంటువారిచే" అను దానిముందు "సంపాదించబడి, పాలింపబడునట్టిగాని, నిర్మించబడునట్టిగాని, భరింపబడునట్టిగాని" అను వాక్యమును ఉపసాదించిరి. ఉపసాదించిన సరసింహారాజుగారు ఆయోధించిన పిదప ఆడ్వోకేటు జనరలుగారిచే మార్పుచేయబడిన రాజుగారి సవరణ లామెంబరుగారిచే బలపరచబడి చర్చింపబడినది.

కె. సీతారామరెడ్డిగారు "ప్రభుత్వమువారిచే ఏర్పరచబడి, భరింపబడునట్టి లేక పాలింపబడునట్టి" అను పదములకు బదులు "ఎన్నేటకు లేక ఎన్నేటకు అనుబంధమునందలివరకు లేక ప్రభుత్వమువారిచే పోషించబడునంతవరకు లేక పాలింపబడునంతవరకు" అను పదములు చేర్చవలసినదిగా ఉపసాదించిరి.

కొంతవరకు జరిగిన పిదప గౌ. ఆడ్వోకేటు జనరలుగారిచే మార్పుచేయబడిన సరసింహారాజుగారి సవరణ వోటుకు పెట్టబడి తీర్మానింపబడినది.

మొదటి ఇనాము

4 వ క్లాజునందలి 2 వ క్లాజు చివర ఈక్రింద వివరణను రా. బి. సి. వి. ఎస్. నరసింహారాజుగారు ఉపసాదించిరి.

"గ్రాంటుచేయబడి, బిటిషు ప్రభుత్వమువారిచే ఖాయపరచబడినట్టి, ఎన్నేటయొక్క భూగోళశాస్త్రపు రిపార్టులలో చేరినట్టి ఏమైనను ఇనాము వివరము, ఈ చట్టసౌకర్యముకొరకు ఎన్నేటయొక్క భాగముగా ఎన్నబడును."

పెద్దిరాజుగారు సవరణను బలపరచిరి. గౌ. సి. వి. రామస్వామి అయ్యగారు సవరణనాశ్చేయించు ఎన్నేటయొక్క వివరమునందు ఇనామును చేర్చబడిన చాలవిక్కులు తీసివేయవలసి తెల్పిరి.

సర్ మాన్య వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు సవరణనాశ్చేయించిరి. పిదప సవరణ ఉపసంహరింపబడినది.

వ్యవసాయమున కుపయోగింపబడు

తరవాతములే ఇంగ్లీషు వర్క్సు

(4) నీటిసరఫరా కొరతను నీటిని నిలువజేయుటకొరతను సుపయోగింపబడు అన్ని కాలువలకును, ఛానల్స్ కును, చెరువులకును, నూరులకును, రిజర్వాయరులకునుగూడ "ఇంగ్లీషు వర్క్సు" అనుపదము వర్తింపవలసి బిల్లుసభాకాజులోనుండగా 4 (ఎ) నీటిలోని అనుపదములకు పూర్వము "వ్యవసాయకార్యములకు పయోగించు" అనుపదములను జేర్చవలెనని ఎస్. ముత్తయ్య మొదలియ్యారుగా రుపసాదించిరి.

త్రాగునీటికొరతను మరింతకార్యముల కొరతను, పారిశ్రామికవిషయములకొరతను ఏర్పరచబడు రిజర్వాయరులకు ఈకారణము వర్తింపకుండ నొసర్చుటగాను ఈసవరణ యుద్దేశింపబడినది. అట్టిరిజర్వాయరుల ఇంగ్లీషువర్క్సులకు ముందెప్పుడైన నవసరమగుచో 7 వ క్లాజు ప్రకారము ఇంగ్లీషువర్క్సుగా ప్రవర్తించవచ్చును.

లామెంబరు:— ఈసవరణ సంగీకరించుటలని విషయము లేదని యెంచుకొని పారిశ్రామికకార్యములకును వ్యవసాయకార్యములకొరతను గూడ సుపయోగించు రిజర్వాయరుల సందర్భమున నిందువలన ఇబ్బంది గలుగును. అందుచే సవరణ సంగీకరింప వీలులేదు. సవరణ వీరిపోయెను.

కొంతవరకు మాత్రమే ఎన్నేటనుందున్న

జలాశయములు

బి. మునుస్వామి నాయుడుగారు:— క్లాజు 4 సభాకా 4 (బి) యందు ఇట్లుగలదు. "ఎన్నేటనుందుగాని లేక రిజర్వర్సు

భూస్వాముల ప్రదేశమునందుగాని యుండనట్టి సరస్సులన్నియును సహజములగు నితరజలాశయములును" ఇంగ్లీషువర్క్సు అనుపదములోనికి వచ్చును. మునుస్వామి నాయుడుగారు ఆ ట్టి స ర సు లు గా ని స హ జ మ గు జ లా శ య ము లు గా ని కొంతవరకు మాత్రము ఎన్నేటనుందుగాని, రిజర్వర్సు భూస్వాముల ప్రదేశమునందుగాని యున్నయెడల అట్టిభాగములకు గూడ "ఇంగ్లీషు వర్క్సు" అనుపదము వర్తింపరాదని సైబుక్లాజునకు సవరణను చేర్చిరి. నాయుడుగారు సవరణ సుపసాదించుచు, సరస్సులుగాని, జల మాటలుగాని కొంతవరకు మాత్రమే ఎన్నేటనుందుమిగిలిన భాగము ప్రభుత్వ ప్రదేశమునందున్న నివర్తనము లనేకము గలవనియు, అట్టిభాగములనుగూడ ప్రభుత్వమువారు తీసికొనవీలు లేదనియు నుడిచెను. అట్టిభాగములు ప్రత్యేకవర్క్సులకు సంబంధించినవి. వాని నుపయోగించుకొనుటకు ప్రత్యేకవర్క్సుల కధికారముండవలెను. ఎన్నేటకు చెల్లవలసిన భాగములను మాత్రమే ఇంగ్లీషు వర్క్సుగా పరిగణింపవలెను.

న్యాయశాఖ సభ్యుడు:— ఈసవరణ సభవారిచే సంగీకరింపబడిన యెడల ఈ వ్యవహారములు మరింత చిక్కులగును. పూర్తిగా ఎన్నేటనుందుగల సరస్సులు మొదలగువానిని ప్రభుత్వమువారు పట్టవేయవచ్చును. కొంతభాగము మాత్రమే ఎన్నేటనుందున్న యెడల ఈసవరణవలన, వానిపై ఇంగ్లీషువర్క్సును నిర్మించుట కవకాశముండదు. అట్టివానినికే ఈ బిల్లుద్దేశింపబడినది. ఈసవరణ సంగీకరించుచో బిల్లుయొక్క ఆదర్శముకే భగ్గుమగును.

రా. బి. సి. వి. ఎస్. నరసింహారాజుగారు సవరణను బలపరచిరి. సి. శివరావుగారు సవరణను బలపరచుచు, ఈసవరణవలన బిల్లులోని వాక్యముల యొక్క అర్థము స్పష్టమగుననియు, లేనియెడల చాలవిక్కులు గలుగుననియును నుడిచిరి.

సవరణ నెక్కినది

తరువాత సవరణను వోటునకు పెట్టి ఆమోదింపబడినది అధ్యక్షుడు ప్రకటించినపుడు లామెంబరు పోలునగోరెను. పోలునగోరెనగా సభకు 48 అనుకూలముగను 28 మంది ప్రతిపూలముగను సమ్మతుల నొసరిరి. అందుచే సవరణగెలిచెను. సవరింపబడిన రీతిగా 4 (బి) సభాకాజు సభవారిచే సంగీకరింపబడినది.

కొంతవరకు మాత్రమే ఎన్నేటనుందున్న

ప్రవాహములు

క్లాజు 4 సభాకా 4 (డి) యందు, "ఎన్నేటనుందు ఉండునట్టి అన్ని నదులును, ప్రవాహములును సహజములగునగు కార్యములకు మరియు నాకావాగ్ధిపారయోగ్యము లగునగు లన్నియును ఇంగ్లీషు వర్క్సు అనుపదములోనికి వచ్చునని తెలుపుచుండెను. ఈక్లాజునకు మునుస్వామి నాయుడుగారు ఎన్నేటనుందుగాని ఎన్నేటనుందుగాని యుండనట్టి నదులును ప్రవాహములు లేక అట్టి భాగములను..." అని సవరణ సుపసాదించిరి.

మునుస్వామి నాయుడుగారు:— ఈ సవరణ వెనుకటి సవరణవంటిదే యగుటచే ప్రభుత్వసభ్యుని కంగీకారయోగ్యముగ నుండునని యెంచెను.

లామెంబరు:— అంగీకారయోగ్యముగాదు. అయినను అంగీకరించుచున్నాను.

సవరణ సభవారిచే సంగీకరింపబడినది.

రిజర్వర్సు భూస్వాముల ప్రదేశములలోని ప్రవాహములు

కె. డి. సామ్యూలుగారు:— 4 (డి) సభాకాజునందు "ఎన్నేటనుందు" అనుపదముల తరువాత "గాని రిజర్వర్సు భూస్వాముల ప్రదేశములందుగాని" అను పదముల జేర్చవలెనని యుపసాదించుచు నిట్లు నుడిచెను: కొంతవరకు భూస్వాములకు 6 లేక 7 వందల ఎకరముల చొప్పున నొకే ప్రదేశమునందు భూమి యుండుటను సామాన్యముగా జూచుచున్నాము. ఇట్టి ప్రదేశములు సర్దుముగానుండుటచే నందు సామాన్యముగా 6, లేక 7 వలెవరకు నీరు నిలిచియుండును. వర్షముపల్లము, ఇతర ప్రదేశములనుండిన నీరు ప్రవహించుటలను అందు నీరు నిలుచుచుండును. అట్టి ప్రత్యేకవర్క్సుల ఆస్తులగుటచే వానినిగూడ "ఇంగ్లీషు వర్క్సు" అను పదమునుండి మినహాయించవలెను. ఇట్టి ప్రదేశములు 4 లేక 4 వందల ఎకరముల వేడల్పుగాని పాడుగుగాని యుండుట గలదు. ఇట్టి సందర్భములు నిజముగ గలవాయని మీకు సందియము గలుగవచ్చునగాని అట్టివి నిజముగాగలవు. అట్టితర రిజర్వర్సు భూస్వాములుగూడ ప్రాప్తిలో భూస్వాములతో సరిహద్దునుగ నెందు కాదరింపబడరాదు?

రా. బి. ఎస్. కృష్ణరావుగారు:— సవరణను ఎవరు ప్రసవరచిరి.

స. శివరావుగారు:— సవరణను బలపరచుచు, ఎన్నేటనుందుగల సరస్సులను, సహజములగు జలాశయములను ఇంగ్లీషు వర్క్సు అనుపదమునుండి మినహాయించి మిగిలినవి ప్రత్యేకవర్క్సులలోని మాత్రమే అందుకు కారణమనియు, అనూత్రమునే రిజర్వర్సు భూస్వాముల సందర్భమునగూడ వర్తింపజేయవలెనని కోరుచున్నామనియు నుడిచిరి.

సర్. కె. వి. రెడ్డిగారు:— సవరణ నెడిచిరి. ఈసవరణ సంగీకరించినయెడల నిక ప్రభుత్వమువారి ఇంగ్లీషు వర్క్సులలో కొక్కనదిగాని ప్రవాహముగాని యుండదు. గోదావరిపల్లనదు లెరుప్రక్కలనుగూడ రిజర్వర్సు భూస్వాముల ప్రదేశములేగలవు. నది ఎప్పుడు నొకమాదిరిగా ప్రవహింపదు. ఒకప్పుడు భూస్వాముల ప్రదేశమునుండి ప్రవహించునెడల నాతడానదిని తన సొత్తుగా గోరుట సంభవింపవచ్చును. అదేవిధముగా నది సొత్తు గునను భూస్వాములుండుటచే నదియంతయుగూడ ప్రత్యేకవర్క్సుల ఆస్తియగును.

న్యాయశాఖ సభ్యుడు:— ఈక్లాజు నదులనుగురించియు, ప్రవాహములనుగురించియు మాత్రమే చెప్పవచ్చును. తటాకములు సరస్సులు మొదలగునవి, భూస్వాముల ప్రదేశమున నున్నవనిన అర్థముగలదు. కాని నదులు ప్రవాహములు, భూస్వాముల ప్రదేశములలో నున్నవని నాకర్థమగుటలేదు. ప్రతివాదములు ఊహాప్రపంచమునగాక ప్రత్యక్ష ప్రమాణములజూపినచో నే నెట్టి ప్రత్యుత్తరము నొసగవలసినదియు నిర్ణయించుకొనెదను.

సామ్యూలుగారు:— కృష్ణా జిల్లాలో, బందరునకు 4 మైళ్లదూరమున తులసిపూడియను గ్రామముగలదు. అందొకరికి 160 ఎకరములు పల్లపుభూమి, పాడుగుగా గలదు. అది పట్టా భూమి. జూను మొదలు నవంబరువరకును నది జలములో నిండి యుండును. ఆనీరు ప్రవహించుచుండున చగుటచే వానిని సరస్సుగాని సహజముగు జలాశయమని గాని యనజాలము. అట్టి ప్రవాహములను ఇంగ్లీషు వర్క్సుగా ప్రకటింపరాదు. అట్లానర్చినచో, ఆ ప్రవాహముక్రింద సాగుకాబడు ప్రదేశముల వారికి చాలనష్టము గలదు.

సి. వెంకటరమణయ్యగారు:— సవరణను బలపరచుచు కొల్లూచి తాలూకానుండి యుదాహరణలను జూచెను. ఇట్టి నీటి వదులనల సాగుకాబడు ప్రదేశములు పచ్చను చెల్లింప నవ్వలము లేదని కొట్టెగారు తీర్పుచెప్పిరి. ఇట్టికేసులు "లా ట్రెము" నందుగూడ రిపోర్టు చేయబడినది. భవానీ తాలూకాయందు ఇట్టివి చాలగలవు.

డి. బి. కేశవశెట్టిగారు:— అయ్యో ఒక క్రమభంగపు ప్రశ్న అధ్యక్షుడు:— శ్రీమదుడి?

డి. బి. కె. పిల్లెగారు:— ఇప్పుడు 5 గంటలు మించి పోయినది.

కొందరు సభ్యులు:— అది క్రమభంగపు ప్రశ్న గాదు. (నవ్వు)

అంతట సభ్యుడు సవరణ సంగీకరించున నిప్పుడు ప్రత్యుత్తర మొసగెదగాయని లామెంబరును ప్రశ్నించెను.

లామెంబరు:— ఈవిషయము క్రొత్తక. నున్నది. లా ట్రెము రిపోర్టులన మనస్సునకు ఆదోళన గలిగి స్పష్టముగ దోమటలేదు (నవ్వు) అందుచే రేపటిదినమున ప్రత్యుత్తర మొసగెదను.

అంతటితో నీదినమునకు సభ ముగిసెను. తిరిగి రేపటిదినమున సమావేశమై ఇంగ్లీషు వర్క్సు చర్చను సాగించెదరు.

చెన్నపురి స్టాలుకాసు కోర్టులో

దావా నెం. 15258/1923

వాది:— మద్రాస్ నమ్మాళ్వార్ కలెక్టి.
ప్రతివాదులు:— అరవ కురింబేడు గ్రామం పోష్టోరి తాలూకా కాలిక్టురెడ్డి 1 అరవ గోవిందురెడ్డి

పై చెప్పినవాది ప్రతివాదులమీద లెక్కబాకీకి రూ. 78-6-0 కున్న కోర్టు కర్బులకున్న దావాచేసినందున పై చెప్పినదావా పైకోర్టులో మొదటిజడ్జి ముందు 22-10-24 తేదీన విచారణకు నెదుర్చుదిగాన సవరు లేదిన ప్రతివాదులు హాజరయి తగాదాలువున్న యెడల చెప్పవలెనని ప్రతివాదులు హాజరుకాని యెడల యెప్పుపాట్లా తీర్పు చెప్పవచ్చును. దావాకాపి వాది వక్టీలువద్ద సాందవలెను.

టి. జి. రాఘవాచార్యులు (నెం 1727) వాదివక్టీలు

శాసన పత్ర

ప్రశ్నోత్తరములు

నిన్నటిదినము సభా ప్రారంభమునకు పూర్వము ఈ దినవ ప్రశ్నోత్తరములుగూడ జరిగినవి:—

గైరుహాజరు భూస్వామి భాగ్యత

జి. రామేశ్వరరావుగారు:— కాలుదారుడు యితర భూములపై ఆక్రమణ గావించినచో గైరుహాజరు భూస్వామి జరిమానా చట్టంపై పరిమితియేమిటి?

ఉ:— ఆయనాయాక్రమణమునందు నివసించినగాని చెల్లించిన నష్టములేదు.

ప్ర:— ఈ జరిమానా విషయమున భూములను కాలా కిన్నట్లయిందే, సంవత్సరమునకొకసారి స్థిరమున మొత్తము శిక్షగా వసూలుచేయు భూస్వామిని, కాలాధారునికన్న ఫలసాయమునందు రాజభాగమును వసూలుచేయు భూస్వామికి వ్యత్యాసముజూపబడునా?

ఉ:— లేదు.

ప్ర:— ఈ రాష్ట్రమునంతటాని నీదేపద్ధతి ఆచరింపించుచున్నారా?

ఉ:— ఎచ్చటైన భేదమున్నట్లు ప్రభుత్వమువారికి తెలియదు.

అదనము భూమిని వాఫసు చేయుట

పి. శివరావుగారు:— ప్ర:— క్రిందటి ఫస్ట్ యండు బడ్జెట్ అనంతపురం జిల్లాలో రీ సెట్లమెంటు సమయమున విధించిన అదనపు భూమిని ప్రస్తుత దుర్గతను గమనించి వాఫసు చేసిరా?

ఉ:— 15 వ ఫిబ్రవరి ప్రభుత్వపు టుత్తరపు గమనింపుడు.

(2) లాండు సెసు మున్న గుళ్ళు క్విట్టంటులను మైన రేటునా బాగీరుస్తా? (తమము, ఇనాము గ్రామములలో కూడ వాఫసు చేసిరా?

ఉ:— లాండు సెసుమాత్రము వాఫసుచేయబడెను. రీ సెట్లమెంటు విషయమున యీ గ్రామములపై యితర శిస్తులు అధికముగా లేదు.

(3) క్రిందటి ఫస్ట్ లో భూమిని సెట్లమెంటు కాక మనుషుల రేట్లను సరించి నిర్ణయించిరా లేక నూతన రేట్లను సరించిరా?

ఉ:— లాండు సెసును రైత్యాభివృద్ధిని నూతన రేట్లను సరిచేయించి నిర్ణయించిరా లేక వ్యత్యాస మొత్తము వాఫసు చేయబడెను.

(4) 2 వ ప్రశ్నలో చెప్పినరీతిని ఉత్తరపు దివిశరకు ప్రమేయపడుచున్న, లాండు సెసు, క్విట్టంటు విషయమును గూడ అట్టి సౌకర్యమును జూపెదరా?

ఉ:— మైనరు ఇనాముల విషయము నూతన రేట్లను సరిచేయి. ప్రాంతేట్లు సమస్యించిరా తెలియదు. తగినసమాచారముకొరకు ప్రాసరియ్యున్నారు.

రైల్వే భూములపై పన్ను

వి. సి. వి. గౌండుగారు:— రైల్వే బిక్లాసు భూముల కొన్ని వరకులపై ప్రత్యేక వ్యక్తులకు అడ్డకిచ్చినపుడు ప్రభుత్వమువారు భూమిని రెండుపన్నులను విధించుచున్నారా? దీనికెట్టి అధికారము గలదు. ఈ పన్నులమొత్తమునందు ప్రభుత్వమువారికి కంపెనీవారికిని భాగములు గలవా?

ఉ:— ప్రభుత్వమువారి కావిషయము తెలియదు. రైల్వే భూములు ప్రత్యేకవ్యక్తుల కడ్డకిచ్చినట్లు వీరికి వినవచ్చుట లేదు.

గ్రామోద్యోగుల అధికారము

జి. రామేశ్వరరావుగారు:— 1. ప్ర:— ఇండియా ప్రభుత్వ చట్టమునందు "సబ్డినేటు ఉద్యోగులను లనుపదము నందు గ్రామోద్యోగులుగూడ చేర్చబడుదురా? ఉ:— ఆవును

2. వారు ప్రభుత్వమువారికిని తాముకొరకును కాలము పనిచేయు బాధ్యులగు నాకరుల? ఉ:— వారు నిత్యవాఖ్యులే యగుదురు కాని వారిపనుల కాలంకము లేకుండ స్వంతవ్యాపారములను జరుపుకొనవచ్చును.

3. ప్ర:— గ్రామరెడ్డుకు, కరణములకును యెట్టి భేదముగలదు. ఉ:— గ్రామాధికారి లేక రెడ్డి గ్రామములో ప్రభుత్వ ప్రతినిధిగా నుండును. కరణము గ్రామరెడ్డులను తయారు చేయును, గ్రామాధికారికి సహాయముచేయును ఆతనిచేతికింద ఉద్యోగిగా నుండును. ఇంక నెక్కువ విషయములకు గ్రామోద్యోగుల మాన్యులు జూడవలెను.

4. వారిరువురులో నునిసిపాలిటీలకు గాని, స్థానిక సంఘములకు గాని, ఎన్నుకొనబడుటకు వ్యత్యాస మేమయిన గలదా? ఉ:— స్థానిక సంఘములకు ఎన్నుకొనబడు విషయము నందు రెడ్డికిని కరణములకు 3 వ ప్రశ్నయందు చెప్పిన వ్యత్యాసముండును.

5. గౌరవోద్యోగము లన్నిటియందును గ్రా. రెడ్డికిని కరణమునకు సరిసమాన స్థితియందునట్లు యేర్పాటు చేయు నూచనము గలదా? ఉ:— లేవు.

పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరులు ఆయుధములు.

రా. బి. సి. వెంకటరంగారెడ్డిగారు:— మార్కపురం తాలూకాలో పోలీసు సబ్ కలెక్టరు ఇన్ స్పెక్టరు లేనందున రివాలవురు యుంతునియండి, దానిలో హెడుక నిస్తేలును కాల్య సందర్భమున ఆరివాలవురు పట్టుకొని మేజిస్ట్రేటుకోర్టు లోనుంచిరి. ఆయనను ఆరెస్టుచేసిరా లేదాయని ప్రశ్నించిరి: ఉ:— మైన చెలిపినవిషయము ప్రభుత్వమువారికి తెలియదు. పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరులు యెచ్చటికిబోయినను రైస్ నెన్స్ లేకుండ బోవచ్చును.

సింహళమునకు కూలీలు బోవుట

టి. ఆదినారాయణ చెట్టిగారు చెప్పరాష్ట్రము నుండి సింహళ మలయాదీపుల కెంతయింది ప్రజలు పనులు సంపాదించుటకై బోయిరి. అట్లు ప్రజలు స్వదేశమును విడిచిపోయి తగు యేర్పాటులు జేయుచున్నారా యని అడుగ, వారిసంఖ్యను చెబుచు జూను 25 వ తేదీన ప్రకటించి యుండిరనియు, కలెక్టరుగారు జిల్లాలో, మాత్రము కరవుపనుల సేర్పాటు జేసిరిగాని, యితర జిల్లాలో ఎమ్మిగ్రేషను నాపుటగాను కరవుపనులు స్థాపించలేదనియు, ప్రభుత్వము వచ్చెను.

రెవెన్యూకొండ రంపము కోతమిట్లు

రెవెన్యూకొండ రంపముకోతమిట్లునందు కోసిన సాలా కలప అవ్యక్తమువలన వెంతరాబడి వచ్చెను, ఎంతమొత్తము కమీషనుగానొసంగిరి. మొత్తముపైన లాభముకాని నష్టముకాని యెంతయందెను. అని సి. వి. ఎస్. నరశింహరాజుగారు ప్రశ్నించిరి.

ఉ:— 1923 డిశంబరువరకు రెక్కలు సరిగా వేయబడి యున్నవి. దానిప్రకారము కలపవిక్రయము వలన రూ 1,41,032-7-10 రాబడి. కమీషనుక్రింది రూ 4,341-5-9 చెల్లించబడెను. మొత్తముపైన నష్టము రూ 1,336-14-7.

కృష్ణానీటికట్టునకు త్రొత్తలుపులు

ఎస్. ఆర్. అంకినేనిప్రసాదు బహదురు:— ప్ర:— కృష్ణానీటికట్టునకు నూతనవట్టరులువేయు యేర్పాటు యెంతవరకు వచ్చెనది. త్వరలోవేయించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవా?

ఉ:— ఆపనియంతకు రూ 2.9 లక్షలు ఖాయపరచబడెను. (వట్టరు) తలుపులు తయారగుచున్నవి. 1925-26 సంవత్సరాంతములోపున స్థాపించబడును. పెద్దవట్టరులు, ఉన్నతమైనవి స్థాపించినపిదప దివితాలూకా మెరికభూములనుగూర్చి కూడ విచారించబడును

శంకరగుప్తంగ్రామసాగుబడి

గోదావరిజిల్లాలో రాజాలతాలూకాయందు పైగ్రామముసాగుబడిగూర్చి గోదావరి డెల్టాలో కలుపుటకేమయిన ఆశకాశములుగలవా? బట్టిలంక కాల్యసీరును యిటుప్రవహింపజేయు నూచనలేమయినవి, అని నరశింహరావుగారిడిగిరి.

ఉ:— ఆసమస్యనుండి రిపోర్టుకొరకు యెదురుజూచుచున్నారు.

నీటిపన్ను విధించుట

నీటిపన్ను విధించుటయందు ఎకరములెక్కునగాక సెంటులెక్కున నిర్ణయించుటకు నిశ్చయించిరా యని జి. రామేశ్వరరావుగారు ప్రశ్నింప ఇదివరకే సెంటులెక్కు ఆములకుండున్నదని బదులువచ్చెను.

విజయేశ్వరం స్థాయిను

కె. సర్వారాయుడుగారు:— ప్ర (1) విజయేశ్వరం హెచ్చుస్థాయినునుండి ఎంతసీరు ప్రవహించును? ఉ:— 3, 945 కాసులు

(2) ఈసీరుతో యెంతభూమిపల్లపుపంటక్రింద సాగును? ఉ:— 342,455 ఎకరములు తొలిపంట 45,989 రెండవ పంట. ఈస్థాయినుక్రిందన్న ఆముట్ట విస్తీర్ణ మెంత? ఉ:— 418,000 యకరములు.

హిందీపుస్తకములనిషేధము

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:— ప్ర:— పండిత రామదాసుగారు వ్రాసినహిందీవాచకములను నెం 3,4,5,6 నిషేధించినపుడు ప్రభుత్వమువారు న్యాయశాఖనుబాగొనిరా? ఆప్రకరములందు రాజద్రోహవాక్యములుగల పుటలసంఖ్యలేవి? ఉ:— సదరు పుస్తకముల నిషేధించు ఉత్తరువు సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారి నొసంగిరి. అది ఇండియాలో అన్ని రాష్ట్రములకు చెందును. రాజద్రోహపు భాగములుగల పుటలను ప్రభుత్వమువారు చెబుపరు.

గుంటూరుజిల్లాబోర్డు నియామకములు

పి. ఆంజనేయులు పంతులుగారు:— ప్ర:— 1. గుంటూరుజిల్లాబోర్డునకు సభ్యులను నియమించునపుడు అన్ని సంఘము

లకు తగిన ప్రాతినిధ్య మొసగిరా? 2. ప్రతియేడును పూర్వపు సభ్యులనే తిరిగి నియమించుచుండుటలో అర్హమే? ఒక సంఘము నుండి యెక్కుమందిని నియమించుట, వేరొక సంఘమునుండి నియమించుటకుండుట జరుగుచున్నదా? దేవరకులమునుండి నియమించబడిన పట్టభద్రుడు రాజీ నిల్చినపుడు వేరొకని ఆమోదము నుండి యేల నియమించలేదు?

ఉ:— 1. జిల్లాబోర్డు సభ్యులపట్టిక బల్లపై నుంచబడి నది. అన్ని సంఘములవారికి జిల్లాబోర్డునందు ప్రాతినిధ్య మొసగుట కష్టము. 2. జిల్లాలోని అల్పసంఖ్యగల సంఘములస్థితిగతులనుబట్టియు, తగినసభ్యులు లభించుటను బట్టియు ప్రభుత్వనియామకములు జరుపబడును.

స్థానిక సంఘములు

పాఠశాలలను స్థాపించుట

ఎ. ఎస్. కృష్ణారావుపంతులుగారు:— ప్ర:— స్థానిక సంఘములు ప్రాథమిక పాఠశాలలనుతప్ప యితర పాఠశాలలను స్థాపించు విషయమున హక్కులనుతొలగించుచు ఫిబ్రవరి 14 వ తేదీని ఉత్తరువు గావించుటకుకారణమేమి?

ఉ:— స్థానిక సంఘముల మాన్యుటలు 108, 109 నిబంధనప్రకారము ప్రభుత్వఅనుజ్ఞ లేనిది నెకండరీ పాఠశాలలను స్థాపించరాదు. అట్లు స్థాపించుటకు దరఖాస్తు జిల్లా నెకండరీ విద్యాబోర్డువారిద్వారా విద్యాశాఖ డైరెక్టరుగారి కంపవలెను. అసంపూర్తి నెకండరీ పాఠశాలల స్థాపించుటకు డైరెక్టరుగారి అనుజ్ఞ అవసరము.

బళ్ళారిలో స్థానిక సంఘముల ఆర్థికస్థితి

బళ్ళారిజిల్లాలో స్థానిక సంఘములకు యిదివరకు ప్రభుత్వమువారి నొసంగిన ఆర్థికము లాండు సెసురాబడిని రూ 1,22,000 యివ్వడు ముదరా పట్టుకొనుటచే అన్ని సంఘములను ధనరేమిచే బాధనొందుచున్నవా (2) ఆ సంఘములు యిష్టము లేకబోయినను అదనపు భూమినిస్తూ వసూలు జేయునట్లు నిర్బంధించి యుండిరా?

ఉ:— 1830 ఫస్ట్ లో రూ 1,12,781 మొత్తము పొరబాటున స్థానిక సంఘములకు జమకట్టబడెను. అది 1921-22 సం॥ రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు ముదరా పుచ్చుకొనిరి. ఇందువలన కలిగిన నష్టము సరిపుచ్చుకొనుటకై 1923 లో రూ 96,951 వర్షికరద్రవ్య మొసంగబడెను.

పశుపాత్య-స్థానిక సంఘములు

గుడియాత్రో, గుంటూరు, మచిలీపట్నం, పెరియాకులం పురపాలక సంఘములున్న, చిదంబరం, తిరువణ్ణామలై, వృద్ధాచలం, మదనపల్లి, కోయిలపట్టి తాలూకా బోర్డులను స్థానిక సంఘములు పశుపాత్యను అటంకపరచు హక్కు గలిగియుండునట్లు స్థానిక సంఘముల చట్టమును మార్చవలెనని కోరియుండిరి. అని పి. శివరావుగారిప్రశ్నకు త్వరమునందు బెలుపబడెను.

దేశీయవైద్యసహాయము

దేశీయ వైద్యమును ప్రోత్సహించుటకై యీసభవారు ఖాయపరచిన మొత్తము వేరీతిగా వినియోగించిరని సత్యమూర్తిగారిడుగ, ఇంకను వినియోగింపబడలేదనియు, ఆవిషయమును విచారించుటకు డా॥ జి. శ్రీనివాసమూర్తిగారిని నియమించి రనియు తెలియవచ్చెను.

పెసిడెన్సీ కాలేజీ కేమిస్ట్రీ పండితుడు

ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు:— ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీలో కేమిస్ట్రీ ప్రఫెసరుగారు వారమున కెన్నిగంటలు ఉపన్యాసము లొసంగెదరు? ఎన్నిగంటలువిద్యార్థులపని పరీక్ష జేయుచుండురు. ఆయన నిర్ణీతకాలము పనిజేసెనా?

ఉ:— వారమునకు రి. ఉపన్యాసములు. 77 గంటలవిద్యార్థుల పరీక్షకు వినియోగింపబడును. కాని వేరుపనులను లేబులేబీరియందు సామానులు సర్దుటయు జేయవలసి యుండుటచే అన్నిగంటలు పని చేయలేదు.

నేటి ప్రశ్నోత్తరములు.

అస్సాముకూలీలు పంపివేయబడుట.

ఎ. రంగనాథ మొదల్యారు ప్ర 1:— అస్సాము రేయూకు తోటలలో నుండ నొల్లనికూలీలను స్వస్థలములకు పంపివేయుటనుగూర్చి అస్సాము ప్రభుత్వమువారిని శ్రద్ధపహించి?

ఉ:— అస్సాము ప్రభుత్వమువారు కొంతవరకు ప్రభుత్వమువారి ఖర్చులపైని, కొంతవరకు టీ కంపెనీవారి ఖర్చులపైని కూలీలను పంపివేయుటకు తగిన ప్రయత్నములు జేసిరి. తిరిగి వచ్చువారికి వైద్యసహాయ మొసంగిరి.

2. ప్ర:— కూలీలకు విదేశములందు కష్టములు లేకుండ సాధ్యమైనంత త్వరలో పంపివేయబడినట్లు మదరాసు ప్రభుత్వమువారు పట్కపి కెందిరా?

ఉ:—అవును. మదరాసు ప్రభుత్వమువారు ఆస్సాము ప్రభుత్వముతో సహా ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుపుచున్నాడు. ఆస్సాము ప్రభుత్వమువారు తగినచర్య దీనికొనిరి.

తరువాత గవ్వమెంటరీ ప్రశ్నలు ఈరీతిగా జరిగెను.

సి. ఆర్. రెడ్డిగారు:—ఆస్సాములో నుండనొల్లనికూలీలను పంపివేయుటకు ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధవహించుచున్నారా?

సర్ న్యాయాధ్యక్షులు:—ఆస్సాము ప్రభుత్వము వారును తేయాకు తోటలవారును ఇదివరకే ఆస్సాము విడిచివచ్చిన వారికి సహాయము చేసిరి. వారికి యిష్టముండియే సర్వీస్ లెవోమేను కనుగొనలేదు.

సి. ఆర్. రెడ్డిగారు:—కూలీలవచ్చట నుండ యిష్టపడుదురో లేదో కనుగొనుటకు ఒక ఉద్యోగిని నియమించెదరా?

న్యాయాధ్యక్షులు:—అది జరుగుట అశాస్త్రము. కాని ఆస్సాము లేబరుబోర్డునకు అధికారిగానొక మదరాసు ఉద్యోగిని నియమించెదము.

శశిభూషణ రథోగారు:—ఆస్సాము ప్రభుత్వమువారిలో జరిపిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను బల్లపై నుంచెదరా?

న్యాయాధ్యక్షులు:—ఆస్సాము ప్రభుత్వమువారి అనుజ్ఞను బడయవలెన.

సి. శివరావుగారు:—ఈవిషయమున విచారించుటకు ఒక విచారణసంఘమును నియమించెదరా.

న్యాయాధ్యక్షులు:—ప్రస్తుతము తిరిగివచ్చిన కూలీల యిబ్బందులగూర్చి విచారించుటకు పాడిననుగారిని పంపనున్నాము. ఆయన తిరిగివచ్చి విచారణ యవసరమని నూచించినచో విచారణసంఘమును నియమించెదము.

సి. ఆర్. రెడ్డిగారు:—ఈవిచారణ రహస్యముగా జరుగునా లేక బహిరంగముగా జరుగునా?

న్యాయాధ్యక్షులు:—రహస్యముగా జరగవచ్చును. కడపజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుని ఎన్నిక

కె. కోటిరెడ్డిగారు:—కడపజిల్లాకు అధ్యక్షుని ఎన్నికాధికార మెవ్వరిది? తలచుటకు కారణములేవి? ఈరీతిగా వెనుకబడియున్నట్లు పరిగణించుదుజిల్లా లింక నేమి గలవు.

ఉ:—నెం 691 నిన్నటి ప్రశ్న కు తత్తరమునందు తెలిపిన విషయమునకు వేరేమియు ప్రభుత్వమువారు తెలుపనిశ్చయించలేదు.

దీనిపై ప్రకటనయందు తెలుపలేని సమాచారమును గూర్చి ప్రశ్నింపగా, యావిషయమున వచ్చు ప్రశ్నలన్నిటికిని ఒక్కరీతిగానే అసంపూర్ణ సమాధానములను తెలుపుచున్నందులకు మంత్రిగారి చర్యను నిరసించిరి.

కృష్ణాజిల్లా విభజన

ఎస్. ఆర్. అంకినేను ప్రసాదుగారు. ప్ర:—కృష్ణాజిల్లాలోని విభజనకాల నిర్ణయమును గూర్చి, జనసంఖ్యల సాయములగూర్చి విశేషముగా తెలుపుచు ప్రకటన గావించెదరా?

ఉ:—1920 మార్చి 31 వ తేదీన ప్రభుత్వ ప్రకటనయందు అన్ని తాలూకాలలో జమీందారీ, ఇనాము, ప్రభుత్వ గ్రామములను జనసంఖ్య భూమిని మున్నగువిషయములతో సహా ప్రకటించి యుండిరి. కృష్ణాజిల్లా విభజన జరుగులోపున వేరొక ప్రకటనగూడ వెలువడును.

కొత్త పల్లి కాలన

ప్రొవైడరువద్ద కొత్తపల్లి కాలన గూర్చి టి. ఎం. నరసింహాచారి గారడిగిన ప్రశ్న కు తత్తరమునందు ఈ విషయములు తెలుపబడెను:—ఈకాలనమును ముప్పై ఆధారపడియున్నవి. రయితులు పూర్తిగా ఖర్చులనభరించినచో కాలనానంతరము చుడును. ఈకాలనక్రింద 929.59 ఎకరములపల్లము సాగునున్నది. మొత్తం 578.04 ఎకరములు.

అదనపు నీటిపన్ను

అక్రమముగా నీటిసరాఫరావలన సాగుబడియగుభూములపై అదనపు నీటిపన్ను ఎంతము లేదు గతి 10యేండ్లలో ఇనూలయినది. ఇట్టి అదనపుపన్ను తొలగించుటకు యెట్టి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి అని వి.సి. జెల్లింగరి గౌండ్లగారు ప్రశ్నించిరి.

ఉ:—గత ప రేండ్లలో ఇ నూ ల యి నే మొత్తము రెక్కల ప్రభుత్వమువారికి దోయవు. అక్రమముగా సాగుబడిజరుగుట నిలుపుతేయుటకై యాఅదనపుపన్నువసూలు చేయబడును. అదిని నిలిపివేయినచో యిది యనవసరమగును.

పాండినేటిలో పోలీసువారు ఎస్. వాసుదేవయ్యగారినిరా జన్న చెట్టిగారిని అమరావతియేటునుగూర్చి ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసినగా ఏమిచర్యదీసికొనిరి. అని సత్యమూర్తిగారు ప్రశ్నించిరి.

ఉ:—వారికి జరిగిన అమరావతిగూర్చి తెలుపవలసిన అ

నేటి కార్య క మము

మరియొక ప్రభుత్వ పరాజయము

ఈడినమున కాననసభవారు తిరిగి 11 గంటలకు డి. బి. స్వామి కణ్ణప్పిగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమైరి. ప్రశ్నోత్తరముల యనంతరము, స్టాండింగ్ ఆర్డరుల శుక్రవారమున నుపపాదించబడిన సవరణలను విచారించుటకు నియమించబడిన సెలక్షన్ కమిటీల సభ్యులొనబడిన సభ్యులపేర్లను అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను. తరువాత ఇద్దోగవనుబిల్లుపై చర్చ తిరిగి సాగింప జడెను.

నిన్నటి సాయంత్రము, పూర్తిగా రిజిస్టర్డ్ భూస్వాముల ప్రదేశములనుండి ప్రవహించు ప్రవాహములగురించి జె.డి. పామ్యుయేల గారు చెప్పిన సవరణపై నిలవియున్న చర్చ ప్రభుత్వమున కైకొనబడెను. ఈసందర్భమున ప్రభుత్వమువారు సవరణ నెదిర్చిరి.

ధికారము తెలియజేసినవైనది. ఇంతకుముందే ప్రభుత్వమువారి తట్టిచర్యయి దీసికొనబాలరు.

బ్యాంకు కేసులో గ్రాంటుగారికి ఫీజు

మ్యూజంటు గ్రాంటుగారు ఇంపీరియల్ బ్యాంకు కేసులో ప్రబ్లిష్ ప్రాసిక్యూటరుగా నియమించబడినపుడు, బ్యాంకు వారు గూడ ఆయనకు ఫీజుచెల్లించిరా, ఏలేటు ప్రకార మిచ్చిరి, అట్లుపుచ్చుకొనుటకు గ్రాంటుగారు ప్రభుత్వమునకు బడ సేనా యని సత్యమూ రిగారు ప్రశ్నించిరి.

ఉ:—ఆయన ఫీజుపుచ్చుకొనెను. కాని ఏలేటు ప్రకారము పుచ్చుకొనెనో తెలియదు. ప్రభుత్వమునకు బడ సెను.

కృష్ణానది తూర్పు ట్టు

ఎస్. ఆర్. జె. అంకినేను ప్రసాదుగారు:—ప్ర:—దివితాలాకాలో పెద్దకల్లెపల్లి గ్రామమును, మరొకొన్ని గ్రామములను ప్రతిరోడు వందలచే నష్టపోవుచుండుటచే కృష్ణానదితూర్పుగట్టును పెద్దకల్లెపల్లి నుండి వాడవాలెమువరకు విస్తరింపజేయుట కేమి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి?

ఉ:—వరదలు తరచురాకున్న ను వచ్చినప్పుడు మట్టిమేట జేయుచుండుట చే ప్ర బ ల నష్ట ము కలుగుచున్నది. క్రెస్టరిజర్వాయరు ప్రాజెక్టును జరిగి, పెద్దకల్లెపల్లి భూములు దానిక్రింద సాగుబడియగువరకు వెదలపరిమితి గట్టు విస్తరింప నవసరము లేదు.

కర్నూలు కడప కాలన

కె. కోటిరెడ్డిగారు:—కర్నూలు కడప కాలన పెద్దల్లుజేయునూచనలగులవా? ఈకాలననీరున కెక్కువ నిరాకీయుండుటచే సత్యముగా అపని జరిపెనరా?

సంగమేశ్వరం ప్రాజెక్టు జరుగువరకు యానూచన నిలుపు జేయుబడినది. ఎగువను కన్నములుపూడ్చి నీరు వృధాగాపోతుండుట నీరుసాగింపు జేయుటకు యేర్పాటులు జరుగుచున్నవి. వర్షములేని వర్షకాలములందు దీనినీరు అసరమెక్కువగానుండును. కడపపైపు యెక్కువ అసరముగా నున్నది. ఈకాలన సత్యము జరుగదు.

కడప జిల్లా బోర్డు

కడప జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుని నియమించునపుడు జిల్లా కలెక్టరును సంగపదించియుండిరా, ఆయన మహావృద్ధియుల నామముల నూచించెనాయని ఆబ్జెక్షన్ల సాహెబుగారు అడిగిరి.

ఉ:—సంగపదించియుండిరి. కాని ఆయన నూచనలు తెలుపబడెవు.

జిల్లా విద్యాధికారులు

రా. బి. టి. ఎం. నరసింహాచారిగారు:—జిల్లా విద్యాధికారులకు తగినంత పనియున్నదా? వారిని నియమించుటవలన ఫలమేమిగలిగినది?

ఉ:—కొన్ని జిల్లాలలో విద్యాధికారులకు చాల యెక్కువపని గలదు. ఆయన జిల్లాలలో విద్యాసంస్థలన్నిటిని తనిఖీ జేసి సలహాల నిచ్చుచుండుటలేను. ఈ విధానము స్థాపించి యేడాదియైన కానుండుటచే ఫలితముగూర్చి నిశ్చయించుటకు వీలులేదు.

లాకాలేజీ పునర్నిర్మాణ సంఘము.

ప్రైవేటుమువారు నివేదించు 20పిరా. వారి నూచనలు ఏకగ్రీవముగా నున్నవా, వాటి నములు జరుపులోపున లాకాలేజీకొన్ని లు, బోర్డు ఆఫ్ స్టడీసు వాటి సలహాలను కైకొనెనరా? ఆనూచనలయందు గల మార్పులను అమలు జరుపుట కెంత వ్యయము గును. అని సత్యమూర్తిగారు ప్రశ్నించిరి.

ఉ:—నివేదించు ఏకగ్రీవముగానే యున్నవి గాని ఒక్క సభ్యుడు సంతకము జేయలేదు. లాకాలేజీ కౌన్సిలు అభిప్రాయము తెలిసెను. బోర్డువారిని సంగ్రహించ నుదేశించ లేదు. వ్యయము రూ 15,000 అధికమగునట్లు అంచనా వేయబడెను.

రీ గారు:—సవరణ ప్రతిపాదనలు తెలిపినవిషయముల గురించిన వివరములు తెలియవు. అట్టి విషయమున రిజిస్టర్డ్ భూస్వాముల ప్రదేశముల నుండి ప్రవహించువానినిగూడ మినహాయించుట కంగీకరింపబాలము.

సి. సి. రామస్వామి అయ్యగారు:—సవరణయొపపాదనలు ఏర్పించిన ప్రవాహములకు ను కృష్ణామొదలగు నదులకు ను ఎట్టి భేదము ను లేదు. ఇట్టి సవరణవలన మరింతచిక్కు లధికమగును. కాన ఈసవరణ న గీకరింప బాలను.

డి. బి. కృష్ణన్ నాయుడుగారు మలబారు దక్షిణ కనరా జిల్లాలలో రాబోవు సెటిల్మెంటు సమయమున, ఈజిల్లాలలన నెక్కుల నెక్కువజేసి కుండబుట్టగాను నామిత్తుకు పూర్తిగాను ఈసవరణను గురించి నుకువుచున్నారు. ఈ జిల్లాలలో 45 (ఎల్) సెక్షనును ఆవిధముగా సవరించుటకు లా మెంటు గారు బ్యాంకుమొనర్చిన యెడల ఇంతచర్చ లేకుండ పోవచ్చును.

మరియొక ప్రభుత్వ పరాజయము అధ్యక్షుడు సవరణను వోటునకు తెట్టి సవరణ నెగ్గనని ప్రకటించగా లామెంటుగారు పోలునడిగెను. పోలుతీసికొనగా రిర్ మంది అనుకూలముగను 31 మంది ప్రతికూలముగను సమ్యుతల నొసగిరి. అందుచే సవరణ అంగీకరింపబడెనని ప్రకటించబడెను.

నాకా ప్రయోగ యోగ్యములగు నదులు

డి. మునుస్వామి నాయుడుగారు:—డి) సబ్ కమిషనరు "మరియు, నాకా ప్రయోగ యోగ్యములగు నదులును" అను పదములను వదలివేయవలెనను సవరణ నుపపాదించిరి.

సి. సి. రామస్వామి అయ్యగారు:—నాకా ప్రయోగ యోగ్యము లగు నదులనుచదుల గురించి న్యాయాధికారులలో అభిప్రాయ భేదము గలదు. అందుచే ఎట్టి నాకా ప్రయోగ యోగ్యములగు నదులును వివిధిల్లయమన సివిలుగోర్టువారి హక్కును వివక్షణను తొలగించుటకు ఈజిల్లాలం తెట్టి ప్రయత్నములను నొనర్చుటలేదు అందుచే సవరణ కవసరము లేదు.

సి. శివరావుగారు:—నాకా ప్రయోగ యోగ్యము అను పదమునకు నిర్వచన జిల్లాలందు తెలుపలేదు. పదముయొక్క అర్థమును తెలికొనకయే అట్టి నదులనుగూడ ఇద్దోగవనువర్కు అనుపదమును వర్తింపజేయుట యెంతమాత్రమును సాధ్యముగాదు. అంతయగాక ఉదకవాండలముల సెలక్షన్ కమిటీవారి చర్చ యం దీవిషయమును వర్ణించలేదు. అందుచే సవరణను నడపి వేయుట యుక్తము.

డి. బి. కృష్ణన్ నాయుడు గారు:—సవరణసవరము. నదులన్నిటికిని "ఇద్దోగవనువర్కు" అనుపదము వర్తింపవని ఈసబ్ కమిషనర్ యెరుపబడుటచే తిరిగి నాకా ప్రయోగ యోగ్యములగు నదులుగూడ ఇద్దోగవను వర్కులో వేసని తెలుపుట చర్చితమగును.

సి. సి. రామస్వామి అయ్యగారు:—మొదట తెలిపిన "నదులు అనుపదముల ఎట్టి బలందున్న వానిని వివక్షణయించుటకు నెప్పుడును. నాకా ప్రయోగ యోగ్యములగు నదులు అని తిరిగి జెప్పబలన అట్టివి ఎట్టియు నున్నను ప్రభుత్వ ప్రదేశము ననున్నను గూడ పానిపై ప్రభుత్వ ము వారి క హక్కు గలదని తెలుపుట కుదేశించబడెను.

ఎస్. ఆర్. జె. అంకినేను ప్రసాదుగారు:—సవరణను బలపరచుచు, నాకా ప్రయోగ యోగ్యములగు నదులు" అను పదము నుపయోగించుటవలన చాలచిక్కులు గలుగుననియు, మద్రాసు హైకోర్టువారే, కృష్ణానది కొంతకాలమువరకు "నాకా ప్రయోగ యోగ్యమును మరింతకాలము అనుప్రయోగమును నగుటచేనా నదిరెండునుగూడ నని వర్ణించిరినియు నుడిచి ఈపదప్రయోగమువలన భూస్వాములరై కేరియను హక్కులకు భంగము గలుగునని నుడిచిరి.

అడ్వకేటు జెనరలు:—ఈపదమును వదలివేయుటవలన ఈజిల్లాలకు చాలభంగముగలదు. నాకా ప్రయోగ యోగ్యమునగా నేమియును విషయమును కోర్టువారే నిర్ణయించవలెను. ఈపదము ను వదలిన యెడల ఒకానొక ను హానదియొక్క ఒక తీరము మాత్రమే ఎన్నేటు దారుల సరిపాడులందున్నను నది గూడ వారి సొత్తుగ పరిగణింపబడును.

లామెంటు:—నాకా ప్రయోగ యోగ్యములగు నదుల సందర్భమున కై వేయను హక్కు లనుని యుండబాలవను విషయమును ఎవ్వరును కాదనబాలరు. ఈపదమును వదలివేసినయెడల, పెద్దనదులన్నిటి సందర్భమునగూడ ఎట్టి బలపాపవచ్చును. అంతయగాక పోర్టువారే, నాకా ప్రయోగ మగునదియగాన సందర్భమంతయు నాకా ప్రయోగ యోగ్యముగ నుండవలెనని నిర్ణయించినయెడల ఈరాష్ట్రమున ప్రభుత్వమువారికి స్వంత నదులుండినే యుండవు. అట్లుగాక కొంద సెలవరకును నాకా ప్రయోగ యోగ్యముగ నున్నను నాకా ప్రయోగ యోగ్యములగు నదులను నామము వర్తింపనని నిర్ణయించినయెడల, కొన్ని నదుల సందర్భమున ప్రభుత్వమువారి హక్కు స్థగడను, అందుచే సవరణను నుంచుటవలన ఎక్కువసెట్టి నష్టములేదు.

అట్లుగాక ఈపదమును వదలి వేసినయెడల అట్టిపదముల సందర్భమున రైతువారీప్రజలహక్కులు తొలగిపోవును. ఈపదమును చేర్చుటవలన జమీందారులహక్కులు తొలగిండుట ఎంతమాత్రమును ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశము గాదు.

అధ్యక్షుడు సవరణను వోటునకు తెట్టి వీగిపోయెనని ప్రకటించగా ముఖ్యమంత్రిగారు పోలును గోరిరి. దీనిజనునందు 35 మంది సవరణ కనుకూలముగను 40 మంది ప్రతిహతులుగను సభ్యులకు నొసగుటచే సవరణ వీగిపోయెనని ప్రకటించబడెను.

మలబారులోని సరస్సులను మినహాయించుట ప్రభుత్వరతంపనుగాను ఈక్రింది వాక్యములను సబుక్లాజు 4 (ఇ) గా జేర్చవలెనని యుపపాదించిరి.

డి. బి. రామలింగం చెట్టిగారు

రామలింగం చెట్టిగారు గారు ప్రతిపాదన వెదుర్చుచు, ఈ బిల్లును చర్చించుటకుగాను వచ్చినసభ్యులకుగాను చాల వ్యయమయ్యెననియు, ఈ సవరణ నంగీకరించినయెడల వదియంతయు న్యవయసననియు, నుడివెను. గత రెండుదినములలోను ఈ ప్రతిపాదన రాకపోవుట జూడగా నిది నిజమగునాడేమో గాదని దోచుచున్నదనియు నుడివెను.

స్వామయభాషణము:— ఇదివరకే ఈబిల్లులో కొంత చర్చజరిగెను. సత్యమూర్తిగారు మొదట చెప్పినసవరణ ముగియగనే ఈ ప్రతిపాదనను జేవలసియుండెను. ఈ ప్రతిపాదన నంగీకరించినయెడల సభవారి సౌకర్యమునకుగాని ఇతరుల సౌకర్యములకుగాని భంగకరముగ నుండును.

సత్యమూర్తిగారు ప్రతిపాదనను బలపరిచిరి.

వెంకటరత్నముగారు:— నా ఉపపాదనకు వ్యతిరేకముగ మాట్లాడినా రెల్లరు ప్రభుముననే నేను ఆక్షేపణ చేచ్చి యుండవలెనని నూచించి నా రు. సత్యమూర్తిగారి తీర్మానము కాగా నేనేను రెండుమూడు పర్యాయములు ఉపపాదన ప్రవేశపెట్టుటకు లేచిరి. కాని దురదృష్టవశాత్తు అధ్యక్షులు నన్ను గమనించ లేదు. ఈ బిల్లునందు విస్తారముగ గోదావరి కృష్ణాజిల్లాలకును సంబంధించి యున్నది. అజిల్లాలవారందరు తెలుగువారు. సభ్యులును తెలుగువారే. రూల్సు, కాస్త్రీము ఆక్షేపణలు ఎట్లున్నను ప్రజలందరికీ సంబంధించిన బిల్లుకాబట్టి న్యాయదృష్టిచేతనే గమనించవలయును. వాయిదా వేసినందున లాభములేదని కొందరు చెప్పినారు. కాని తెలుగుజిల్లాల ప్రజలు బిల్లును తెలిసికొని తమకష్టనిష్టలనులను కాన్పిలువారికి తెలుపు సవకాళముండును. అదిగాక ఇందువలన నష్టమేమియు లేదు. కొంతచర్చ జరిపినామని తప్పు ఆశయములేమియు లేదు. కావున మీరందరు ఉపపాదన నంగీకరించెదరని నమ్ముచున్నాను.

ప్రతిపాదన విడిచిపోవుట

ప్రతిపాదన కనుకూలముగ 21 మందియు 47 ప్రతిహతులుగను సభ్యులు నొసగుటచే ప్రతిపాదన వీగిపోయెను. 16 మంది తెలుగులుగ నుండిరి.

ఈటాజిల్లాలోని వరదలవలన నష్టము

రూఢివర్తమానములు

సభ్యులు పంటలు గ్రామము నాశనమయ్యెను

చరిత్రముపట్టి విప్పిజేయుచున్నది

లక్ష్మణపురము, అక్టోబరు 14:— ఈటాజిల్లా వరదలచేనాశనమయ్యెను. నాశన మెంతకర కయ్యెనో నిజమైన వర్తమానము లిప్పుడు చెలియుచున్నవి. ఇదివర కనకొనిసంతకం తె విస్తారము నష్టము వరదలచే గలిగెను. ప్రాణహానిమాత్రము సంభవించలేదు. మొత్తముమీద 125 గ్రామములు నాశనమయ్యెను. ఇండ్లకప్పలతో సహితముగా కొన్ని గ్రామములలోని యిండ్లు కొట్టకొని పోవడెను. పశువులు, చెట్లు వీని మాట జేప్పు నవసరములేదు. పంటలోనున్న భూములు కుడిచి వేయబడెను. ప్రవాహజలమును ఉధృతము హెచ్చుటచే జనలు ఇండ్లకప్పలు, చెట్లు ఎక్కి ప్రాణములను గాపాడుకొనిరి. కొన్నిచోట్ల ఎత్తైనదిబ్బలుగాని, యేదేని చిన్నినట్టమీదగాని పెండుకొలది జనులకు క రణ్యమయ్యెను. వారి పశువులు పెనువులు గంగపాలయ్యెను. అక్కడక్కడ నిరాధారులై తరణ్యము జొచ్చినవారిని చెట్లపై నెక్కినవారిని రక్షించుటకు దొరలననువారు మిక్కిలి శ్రమపడిరి. నావలు తప్పులు బంపబడెను. స్థానిక జమీందారుని వద్దనుండి యెనుగులను దేప్పించి సాహాయ్యము చేసిరి. వెయ్యికుటె అధికసంఖ్యాకులు నీటిచే నావరింపబడిన ప్రాంతములనుండి రక్షింపబడిరి. స్థితిగతులు గాలి సంకటముగనున్నవి. భారీపుంబు పూర్తిగా నాశనమయ్యెను. చరిత్రము పీల్చి విప్పిచేయుచున్నది. ధాన్యము, బిల్లులు, కై నామందు ప్రజలకు బంచిపెట్టబడుచున్నది.

(అ. ప్రె)

ఇరిగేషను బిల్లు వైచర్య

ప్రభుత్వ పరాజయములు

ఎట్టి టు దారుల హక్కులు

(మదరాసు కాననసభ)

ఇరిగేషను బిల్లుచర్చ నాపివేయవలెను

బిల్లును చేతభాషలలో ప్రకటించకపోవుట

బిక్కిని వేంకటరత్నముగారి ప్రతిపాదన

21 అనుకూలురు 47 ప్రతిహతురు 16 తటచులు మద్రాసుశాసనసభ వారిదివమున ఫలహోంసంతరము తిరిగి సమావేశమైనపుడు బిక్కిని లేంకటరత్నముగారు ఇంగ్లీషున బిల్లుపై చర్చను రాబోవుసమావేశమునకు నిలుపవలెనని పాదనను చేచ్చిరి,

చర్చను నిలుపవలెనని ప్రతిపాదన

బిక్కిని వేంకటరత్నముగారు:— ఈ “ఇరిగేషను బిల్లుపై చర్చ ప్రస్తుతమి రాబోవు శాసనసభా సమావేశమునకు వాయిదా వేయవలసిదిగ” సవరణ నుపపాదించుచు ఇల్లునుడిచిరి. ఈబిల్లు చాల అలస్యముగ అందినది. అందు ఇంగ్లీషుకాపీమాత్రమే అందినది. మరి ఏభాషలోన లేదు. వాకు సంబంధించి వంతెనకు తెలుగుకాపీ ప్రచురింపబడలేదు. ఇంగ్లీషురాని మాటోటిసభ్యుల కిది పూర్తిగా తెలిసికొనుట కవకాళములేదు. ప్రజలకేగాక సభ్యులకుగూడ ఈబిల్లు లాభదాయకమో లేదో, నెలెత్తు కమిటీ వారు ఎట్టి మార్పులు గావించి రో తెలిసికొనుటకు అవకాళము సం గ బ డి యుండలేదు. ఈ అవకాళము ప్రజలకు న్యాయముగ ఇత్యవలయును. ఇది న్యాయమును, ధర్మమును వియున్నది. స్టాండింగ్ ఆర్డరు నియమముల ప్రకారము ప్రతిభాషలోనికి తర్జుమాచేయవలయునని ఉన్నది.

కాబట్టి రూల్సు ప్రకారమైనను న్యాయదృష్టితో జూచినను భాషాంతరీకరణము ముఖ్యము. రెండుమూడు మాసములకు వాయిదావేసినంతమాత్రము చేగలుగ బోవు గొప్పనష్టమేమియు గలదని నీకు తోచదు. కాబట్టి ఇంగ్లీషువారి సదుపాయముకొరకు దీనిని ప్రస్తుత మాపుటకు సభ్యులెల్లరు అంగీకరించెదరని తోచుచున్నది.

పి. సి. తిరుపతిరాజుగారు:— ఉపపాదనను బలపరచుచు స్టాండింగ్ ఆర్డరు నెం 44 రు ప్రకారము బిల్లుప్రవేశపెట్టబడుటకు 15 దినములైనను ముందుగ పంపబడవలెను. రెండవదియను అన్ని భాషలలోను తర్జుమాచేయబడవలెను. ఇది కష్టసాధ్యమని లామెంబరుగారు జేప్పినారు. కాని ఎట్లులైనను బిల్లు తర్జుమాచేయబడిననెగాని క్రమముగ విచారించబడుటకు అవకాళములేదు.

అధ్యక్షులు:— ఈ ఉపపాదన స్టాండింగ్ ఆర్డరు నెం 84 రు ప్రకారము బిల్లుపై చర్చ ప్రస్తుత మి రాబోవుసమావేశమునకు వాయిదా వేయబడవలెనని జేబడినది.

మాగంటి సీతయ్యగారు

ఉపపాదనబలపరచుచు బిల్లు తెలుగులోరానేరదనియు, అసలు బిల్లు విషయ ఆలస్యముగ వచ్చినదనియు, నెలెత్తు కమిటీ వారు బిల్లు మార్చినారా ఏమిచేసినారని వోటర్లు అడిగినవారికే సమాధానము చెప్పుటకు పిలువదనియు, గతేలులోగూడ అవివరములు రాలేదు. బిల్లు జమీందారులకు రైతులకు సంబంధించి యున్నది. ఇంగ్లీషు వచ్చిన పండితులు చాలమందికి ఈ బిల్లు విషయమై ఏమిన్ని తెలియనివారు గలరు. న్యవసాయదారులకు తప్పు ఇతరులకు ఇంత కష్టముఖములు బాగుగ తెలియవు. దీనిని ప్రస్తుత మావినందువలన వచ్చు ముప్పేయియలేదు. కొన్ని ప్రాంతముల చేయవలయునని లామెంబరుగారు చెప్పినారు. అది పిదపనైనను చేయవచ్చును. మనలకు పంపినవారు పశుజలు వారికష్టముఖములు మనము చూడవలెను. ఇంగ్లీషు వచ్చినవారు వీని శిల్పగృహ పరిశీలించరుకాబట్టి ఇంగ్లీషురాని పశుజ సౌకర్యముకొరకు వారి ఇబ్బందులు అభిప్రాయములు వెల్లడించుటకు సభ్యులెల్లరు చర్చ నిలుపుదలచేయుటకు అంగీకరించెదరని నమ్ముచున్నాను.

డి. బి. కృష్ణక నాయుగారు:— ప్రతిపాదనను బలపరచుచు నిల్లునుడిచిరి: సత్యమూర్తిగారు ఈబిల్లును తిరిగి సెలెక్టుకమిటీకి పంపవలెనని ప్రతిపాదన వీగిపోయినతరువాత రెండున్నర రోజులుగా నీబిల్లులోనికాజులను చర్చించుచున్నారు. బిల్లుకొంతభాగము చర్చింపబడిన తరువాత నీబిల్లునునిలిపి యుంచవలెనని ప్రతిపాదించుట అన్యాయము. ఈబిల్లును నిలిపివేయు చదివినదం

యు ఇంతలో మరిచిపోదుము. ఆంగ్లభాష చెలియనివారు అరదజనుమంది యైననులేరు. వీరు బిల్లులోనివిషయముల నాంగ్లము చెలిసినవారినుండి తెలిసికొనవచ్చును.

అధ్యక్షుడు

ఈ ప్రతిపాదనను మొట్టమొదటనే జేవలసివది. అప్పమూరకొని విలువగల సభవారికాలము వ్యవయ్యెననియు, బిల్లు కొంతవరకు గడచిన తరువాని నిట్టిసవరణను చేప్పుట దాదాపు అశాస్త్రీయమనియు నుడివెను.

కొట్టిరెడ్డిగారు ప్రతిపాదనను హృదయపూర్వకముగ బలపరచుచు ఈబిల్లు రైతులకష్టనష్టములకు సంబంధించినదని నుడిచిరి. ఈబిల్లును చేతభాషలందు ప్రకటింపకపోవుటచే నాంగ్లము చెలియనిసభ్యులు వానికి సవరణల నుపపాదించుటకును చర్చించుటకును గూడ పీలులేకుండ నొనర్చుట ఆంగ్లభాష చెలిసిన సభ్యులకు న్యాయముగాదు.

మలబారులోని జన్యభూములుగరిజిష్టకు జేయబడిన ప్రదేశములందుగానిలేక సర్వేజేయబడిన ప్రైవేటు అడవులయందుగానియుండు అన్ని సరస్సులను, ఇతర సహజములను జలాశయములను, నదులును, సహజముగ ప్రవాహములును సహజముగ ముగుగునీటి పారుదల కాల్యమును, ప్రభుత్వమువారు కృత్తవ ప్రకారము ప్రకటననుగావించి యాజమాన్యమును వహించువరకును ఇంగ్లీషును నర్కులుగ పరిగణింపబడరాదు.

తంపనగారు సవరణ నుపపాదించుచు, దాని నంగీకరింపకపోయినయెడల మలబారులోని జన్మిలహక్కులన్నియు భగ్నపరుపబడునని నుడివెను.

సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు:— జన్మిల హక్కులకు కాపాడుటకు నామిత్రుడు చాల ప్రయత్నించుట ప్రశంసనీయము. అయిననుదీ గర్భముల సందర్భమున రైతువారీ ప్రాప్తిరైతుల హక్కులెంతమాత్రమో జన్మిల హక్కులు గూడ నంతయేగాని అధికముగాదు. జన్మిలకేదివరకులేని హక్కులను, ఈసవరణవలన చెచ్చిపెట్టుకొనుటకు వారు ప్రయత్నించుచున్నారు. వారికిట్టి అధికమగు హక్కుల నొసగుట కెంతమాత్రమును న్యాయములేదు.

డి. బి. కృష్ణక నాయుగారు:— మలబారులో కొంతభాగ మింకను సర్వేచేయబడలేదు. మలబారునందు, సహజమగు ప్రవాహములును, సరస్సులును, ఎచ్చటనున్న నవియన్నియుగూడ జన్మిలవేసనియు, ప్రభుత్వమువారు వానిని తాకగూడదనియు జేవచ్చుచున్నారు. సర్వేజేయబడిన ప్రదేశమున జలము గాన్పించినను సర్వేజేయబడిన ప్రదేశమున గాన్పించినను గూడ వానిని జన్మిలకు వదలివేయవలెనని ఈసవరణయొక్క తాత్పర్యము. ఇది చాల అన్యాయము.

అధ్యక్షుడు సవరణ వోటునకు తెట్టి వీగిపోయెనని ప్రకటించెను. అంతట సభవారు అల్పాహారములకు లేచిరి.

ఇ. వి. రామస్వామి నాయకరు గారు

రాజద్రోహ నేరారోపణ

మునసంహరించుకొనబడినది

ప్రభుత్వ ప్రకటన

18 తేదీ ఫోర్టుసెంటు జార్జి గెజటునందీట్లు ప్రకటించిరి. ఇ. వి. రామస్వామి నాయకరుగారు 1924 మార్చి 8 తేదీన మైలాపూరు నందొసగిన యుపన్యాసములవలన నాతనిని ప్రాసిక్యూటు జేయుటకు 1924 జూను 25 తేదీన ప్రభుత్వము వారు తీరుపు జేసిరి. ఈ కేసు విచారణసమయమున నాతడు డౌర్ల న్యాయు వల స న్య రాజ్యము సంపాదించవలెనని దానినుడువలేదనియు, ప్రభుత్వముచే ద్వేషమును, అపహ్వాభావమును పురికొల్పు నుద్దేశము తనకు లేదనియు, కద్దరును భరించు నటుల ప్రజలు ప్రోత్సహించుటయే తన యుపన్యాసోద్దేశమనియు బహిరంగముగ నాశుకరు నుడిచిరి, అందుచేత ప్రభుత్వమువారాతనిపై కేసు నుపసంహరింకొనిరి.

ఎన్. ఇ. మూర్తుబ్యాంకు, ప్రధానకార్యదర్శి

అధిక మైన వేగముగల యీ శక్తుల అవశ్యకత
 లండను, అక్టోబరు 11:— తేలిక విమానపు పోటీ లింపేను
 లో జరిగినది. ఫలితిములలన తేలిక విమానపు సంఘములను డేం
 రాప్సుచేయుటకు ఆలోచిస్తున్నందుననుటలేదు. ఎక్కువ
 ఫలితమును పోటీలుపొందుటకు మిక్కిలి వేగముతో బోవుయిం
 శక్తులు అవసరము.

ఆంధ్రపత్రిక

1924-వ సం. ఆక్టోబరునెల 14-వ తేది
మంగళవారము

ఇంగ్లండు: ఎన్నికల గడబిడ

ఇంగ్లండులో ఎన్నికలగడబిడ హెచ్చుగ నున్నది. ఇరువదిరోజుల వ్యవధితో ఎన్నికలను సలిపెడి ఆచార మిదివరకు లేకుండెను. ఈమారు వ్యవహారమంతయు మెయిలు పరుగుతో నడిచిపోవుచున్నది. బ్రిటీషుప్రజలకును ఎన్నిక లొకటివెంబడి వేరొకటి తలసించుటచే, వింత గలుగవచ్చును. కొయలిషనుప్రభుత్వ మంతరించి, కన్సర్వేటివులు అధికారమునకు వచ్చుటయు, కన్సర్వేటివులదొలగి లేబరుపక్షము అధికారమువహించుటయు, ఇప్పుడు లేబరుప్రభుత్వ మంతరించి మరల ఎన్నికలు జరుగ నుండుటయుబట్టి, విశ్రాంతి కవకాశము లేకున్నది. యుద్ధము చాలకాలము జరుగుటచే, కొయలిషను ప్రభుత్వముగూడ చాలకాలము నిలిచియుండెను. అందుకుప్రతిఫలముగ, యుద్ధ మంతరించిన పిమ్మట ఎన్నికలవెంబడి ఎన్నిక లతిత్వరితముగ జరుగుచున్నది. కొయలిషను తొలగి వేర్వేలు పక్షములు మరల పడివిడిగ పనిజేయుచున్నను, వెనుకటివానన పూర్తిగా తొలగి లేదు. వెనుకటి కొయలిషనులో, కొంతకాలము కన్సర్వేటివు, లిబరలు, లేబరుపక్షములు కలిసియుండెను. పిమ్మట లేబరుపక్షమువారు వెలులకు వచ్చిరి. లిబరలు కన్సర్వేటివుల కలయిక చాలకాలము జరిగెను. ఆరునెలలు సహవాసము చేసినవారు వీరయిరిను సామ్యమున, లిబరలుపక్ష ప్రముఖులు కన్సర్వేటివులలో చాలవరకు గలిసి పోయిరి. లాయడుజార్డ్ గాఁగి లిబరలుసూత్రము లడుగ నబడెను. చర్చిహిల్ గారు కన్సర్వేటివులలో చేరి పోయిరి. వాఁడు కన్సర్వేటివుల పక్షము వహించి ప్రసంగించుచున్నాడు.

కడచిన ఎన్నికలలో లిబరలు కన్సర్వేటివు సంయోగము చేడెను. లాయడు జార్డ్ గారికిని బాల్బినిగారికిని మధ్యవెరిగిన మనస్ఫూర్తియందుకు కారణమయ్యెను. స్పష్టత్వగాఁగి పట్టుదల గూడ ఎడబాటు నధికముజేసెను. ఆకారణముచే లిబరలు పక్షమువారు లేబరుపక్షమునకు సహాయముజేసిరి. లిబరలుపక్షము సత్రకాయయ్యెను. వీరిదియతో లేబరుపక్షము పరిపాలించుటకు సాధ్యమయ్యెను. కాని ఇరుపక్షసంయోగము విశేష కాలముననుకూలమైనది. వెనుకముందు లిబరలు పక్షమువారు లేబరుప్రభుత్వమునకు ప్రతికూలముగ పోటుజేసి వారి కార్యములను ప్రతిఘటించుచుచ్చిరి. తుట్టతొడకు రుమ్యాసంధి బైకివచ్చెను. లిబరలు పక్షమువారే దీనిని నిరాకరింప వలయునని సూచన గావించిరి. ఆవిషయమే లిబరలు కన్సర్వేటివులు కలిసి ధ్వజమెత్త నెంచుచుండగా కాంపుబెలుకేను ఒకటిమధ్య అడ్డమవచ్చి వ్యవహారమును విషమస్థితిలోకి దెచ్చెను. కాంపుబెలుకేనును లేబరుప్రభు

త్వమువారు ఉదాసహరించుకొనుట పక్షపాతబుద్ధిని సూచించుచున్నదని కన్సర్వేటివులు గోలచేయ మొదలిడిరి. లేబరుపక్షముపై విసరుట కేరాయి యయినను చాలునుగద. కన్సర్వేటివులు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమును ప్రతిపాదించెనచగ, లిబరలుపక్షమువారు విచారణ సలుపవలసినదని సవరణ దెచ్చిరి. కన్సర్వేటివులు లిబరలుపక్షమువారి సవరణను ఆమోదించిరి. తుదకు లిబరలుపక్షమువారి సవరణ నెగ్గుటచే, లేబరు పక్షుత్వ మొడిపోయెను.

లేబరుపక్షమును పైకి దీసికొనివచ్చుటకు కారణభూతమయిన లిబరలుపక్షమే, దానిని క్రింద బడద్రోయుటకును కారణ మయ్యెను. లేబరుపక్ష మిప్పుడు కన్సర్వేటివుల పైనను లిబరలుపక్షము పైనను దాడివెడలుచున్నది. తనస్వంత రెక్కలపై నాధారపడుటకుయీపక్షము ప్రయత్నించుచున్నది. ఇక లిబరలుపక్షపు గతియేమి? వెనుకటివలె నిపుడు సత్రకాయవలె నుండుటయేనా, లేక స్వతంత్రస్థానమును సంపాదించగలుగునా? ఇప్పుడు దెలిసినసమాచారముబట్టి, లిబరలుకన్సర్వేటివులు తాత్కాలికముగ కలిసిపోవుట కేర్పాటులు జరుగుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. సాంఘిక మతోపద్రవము నెదుర్కొనుటకు భయమును చేతుల గలిపెదరని సూచించబడినది. కన్సర్వేటివులు వాణిజ్యరక్షణ సిద్ధాంతమును ముందుకుపెట్టక, దానిని వదలుకొనుటచే, లిబరలు కన్సర్వేటివుపక్షములగు వేరుజేయు సూత్రములు గనుపించవు. అందుచే రెండుపక్షములును కలిసి పోవుటయే భావ్యము. ఇప్పుడును లిబరలుపక్షము కన్సర్వేటివులకును సత్రకాయవలె నుండక తప్పదు. వివిధపక్షములవారును భారదేశి కార్యక్రమములను ప్రకటించిరి. ఇందు మామూలు పాటయే గనుపించును.

కన్సర్వేటివులు మామూలు సామ్రాజ్యాభిమానము గనుపరుచుచున్నారు. ఇంపీరియలిజము తప్ప వీరికింకొక ఆదర్శములేదని విదితమగుచున్నది. ప్రజాసామాన్యక్షేమమును వీరు పాటించరనియు, వీరి దృష్టియంతయు సముద్రముల కావలనుండు ననియు దెలిసినసంగతియే. అన్యదేశ పరిపాలనమును అందువలన గలిగెడిభాధముల ననుభవించుటయు, వీరికి ముఖ్యములు. ఇక లిబరలుపక్ష కార్యక్రమమునకు, ప్రతేకస్వక్తిత్వము గనుపించదు. హిందూదేశపు మితవాదులవలె, బ్రిటీషులిబరలుపక్షమువారు వెనుకకు భోకున్నను, ముందుకుపోవుటకు భయపడెదరు. వీరు మధ్యతరగతివారినభిమానించుచుండురు. కార్మికులైన వీరికిష్టములేదు. కార్మికులుపైకివచ్చిన దేశోపద్రవము గలుగునని కన్సర్వేటివులతో పాటు వీరును నమ్ముచున్నారు. ఇక లేబరుపక్షకార్యక్రమ మొక్కటియే కొంచెము వివేకమును గనుపరుచుచున్నది. లేబరుపక్షమువారికి కొన్ని ఆదర్శములు గలవు. అధికారము వహించినపిమ్మట, వీరి ఆదర్శములు కొన్ని వెనుకబడినను,బాత్తుగ నంతరింపలేదు. ప్రజాసామాన్యక్షేమమే వీరి ముఖ్య దర్శము. దీనిని సఫలపరుచుటకు వీరు నడుముగట్టుకొని యున్నారు. విదేశ వ్యవహారములందు లేబరు పక్షమువారు రెక్కడు నైపుణ్యమును చాచుచక్కమును గనుపరచిరిని ఇతరపక్షములవారు గూడ

అంగీకరించెదరు. రుమ్యాతో సంధిచేసికొనుట లేబరు పక్షమువారి విశాలబుద్ధిని దూరదృష్టిని చాటుచున్నది. ఆకారణముచే లేబరుపక్షమువారు ప్రజల యభిమానమున కధికముగ పాత్రలు గాగలరు. ఈయాహ ఎంతవరకు సత్యమో ఎన్నికల ఫలితమే దెలుపగలదు.

పై మూడుపక్షములుగాక కమ్యూనిస్టు పక్ష మొకటిగలదు. వీరి ఆశయములు బాల్బివిక్కు ఆశయముల బోలియుండును. వీరికిను స్వల్పస్వల్పాభివృద్ధి కలుగ నున్నారు. త్వరలో వీరిసంఖ్య లభివృద్ధి జెందవచ్చును. కాని లేబరుపక్షమువారు కమ్యూనిస్టులను జేర్చుకొనుటకు బూర్తిగా నిరాకరించిరి. అందుచే ఉభయములు కలయిటకు వీలుండదు. ఇప్పటిసీతీ ఎటులున్నను కొంతకాలమునకు ఉభయ పక్షములును కలిసిపోకమానవు. కమ్యూనిస్టు పక్షమునకు జెందిన కాంపుబెలుగారి ప్రాసక్యూషను విషయమున ఎన్నికలు జరుగవలసినప్పుటజూడ లేబరు పక్షాభిమాన మేవై పుకు మొగ్గుచున్నదో గ్రహింపవచ్చును. అయినను ప్రస్తుతపుఎన్నికలలో అతివాదులగు కమ్యూనిస్టుల స్థానమును గూర్చి వితర్కింప నవసరములేదు. లేబరు, లిబరలు, కన్సర్వేటివుపక్షముల మధ్య నట్టి విభేదములున్నను, వారిలో వారెంత పోరాడుచున్నను, హిందూదేశసమస్యను ఏపక్షము వారును తమప్రకటనలయందు ఉడపారించకపోయిరి. ఈవిషయమున మాత్రము అన్నిపక్షములవారును ఏకీభావము జూపుచున్నట్లు లోచించును. జహిందూదేశమునుగూర్చి ఏమి జెప్పిన ఏమి ముఖగునోయని విరంధరును భయపడుచున్నట్లు లోచించును. జర్మను సమస్య, రుమ్యాసమస్య, మున్నగువానినిగూర్చి స్పష్టాభిప్రాయము దెలుపుట కేపక్షమువారును వెనుదీయరు గాని, హిందూదేశసమస్య యనిన అందరకును భయమే. లేబరుపక్షమువారు, తాము జేయదలచినపనులన్నిటిని తమ కార్యక్రమమునందు వివరించిరి. కాని, హిందూదేశమునుగూర్చి ఒక్కముక్కయయినను జెప్పక విడిచిపెట్టిరి. లేబరు పక్షమువారు గావించిన లోపములలోకెల్ల నిదిపెద్ద లోపమని మాయభిప్రాయము. వెనుకటి వాగ్దానములను వీరు వివరములయొక్క, స్వయంసిర్గయాద ఆశయములను మూలద్రోయుటయు జూడ, భారతీయులకు సంఘించినంత వరకు అన్నిపక్షముల వారును ఒక్కత్రోవనే నడుచుచున్నారని చెప్పవచ్చును. అందుచే ఎవ్వరు విజయము గాంచినను, భారతీయులకొక్కటే యగుచున్నది. భారతీయుల సుహృద్భావమును కోల్పోయిన లేబరుపక్షమును గాంచిన జాల కలుగకమానదు.

నిన్నటిదినము మాకు జరిగిన తింతివార్తలలో, హిందూదేశ సమస్యకు సబంధించిన చిన్నవిషయ మొకటిగలదు. దానినిగాంచి సంతసింపజాలము. లేబరుపక్షమువారు అధికారములో నున్నంత కాలము, హిందూదేశ సమస్యను తలపెట్టకపోయిరి. వెనుకటి వాగ్దానములగూర్చి మాటాడకపోయిరి. అధికార మంతరించిన సమయమున, స్వపరిపాలనా విధానమును తయారుజేయుటకు రొండుటెబిలు సమావేశమును కూర్చవలయునని లేబరుపక్ష సమా

వేళము తీర్మానించెనట. ఆహా, ఏమి వీరయోధా ర్యము! ఈతీర్మానమువలన నేమిఫలముండును? చేత నధికార మున్నపుడు, కాండుటేలు సమావేశ మును అంగీకరింపక, అధికార ముడిగిన మరుదిన మున దాని నామోదించుట నేమనవలయునో చెలి యకున్నది. ఈసమావేశ మయినను, ప్రైవేటు సమావేశమట్లు లేబరువత్తుమువారికి హిందూదేశి మునకు స్వవలన మొనగవలయునని నిజముగ కుతూహల మున్నయెడల, తమప్రకటనమునందు దీనిని ప్రధానవిషయముగ జెప్పవలయును. అందు కొరకై ఎన్నికలలో ఓట్లదలతో పోరాడవల యును. అందుకు బూనకబోవుటచే, లేబరువత్తుము వారికోర్కెలు గొంతెమ్మకోర్కె లగుచున్నవి. ఆ విషయ మెటులున్నను, లేబరువత్తుమునకు జయము గలుగుగాక యని కోరెదము. మూడు శతీములలో కొంతవరకు విశాలాశయము గలిగి, ఇంజియలినసుతో గడ్డకిట్టి పక్ష మిదయొక్క టియే కనుపించుచున్నది. ఇంగ్లండులో విజయము గాంచుటకు విశాలాదర్శముల కన్నను డబ్బు అధికముగ గావలయును. పైసావలన ఎంతవని యయినను జరుగును. నిర్గుణ కక్కడ స్థానముండ జాలదు. డబ్బున్నకొలదియు ఉర్బాటముల సధికి ముగి గావించుచున్ను. ప్రబలాందోళనము జరుప వచ్చును. కన్నర్యేటిపు లేబరుల శతీముల కుండెడి డబ్బు లేబరువత్తుమువారికి లేదని జెప్పనక్కరలేదు. అయినను బర్నార్డు బారిను అను కొట్వేర్డుడు లేబరువత్తునికి అయిదువేల సవరనులనిచ్చి సహాయము జేసెనని వినుట కెంతయు సంతసించెదము లేబరువత్తుము ధనికుల యభిమానమునుగూడ బడయుచున్నదనుట కిది ప్రజల నిదర్శనము. ఆక్టోబరు మాసంతమున ఎన్నికలఫలము చెలియగలదు అందుకొరకై నాగరిక ప్రపంచము నిరీక్షించు చున్నది.

బ్రాహ్మణేతర సమావేశము నిలిచిపోవుట

ఏసమావేశమునయినను నెలల తరబడి నిలిపి వైచినసంగతి నిదివరకు విని ఎరుగము. బ్రాహ్మణేతర సమావేశమును కేవల మంత్రీవత్తుమువారితో సంపుటకు జేసిన ప్రయత్నములు గతి భానువారమున విఫల మయ్యెను. జన్మింపజేయు నందు ఆత్మల్యసంఖ్యాకులు మాత్రముగలరనియు, ప్రముఖుల నేకులు దానినుండి వెడలిపోయిరియు, మరెంత స్పష్టమయ్యెను. బ్రాహ్మణేతరసమావేశము బ్రాహ్మణేతరు లందరకును ప్రాతినిధ్యము విహింపవలయును గాని, స్వల్ప సంఖ్యాకులకు మాత్రమే కూటమిగనుండ ప్రయోజనములేదు. ఇట్టి సంకుచిత సమావేశము ననలే నిలిపివైచి, ఇతిరీపక్షములవారి నెల్లర రాష్ట్రచి మ రి యొక మూడు గూడ వలయునని విషయ నిరారణ సభలో సర్ కూర్మా వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు ప్రతిపాదించిరి. కాని వారిసూచనను మిగిలినవారు పూరిగ సంగీకరింపక కొన్ని మామూలు తీర్మానములనుగావించి పిమ్మటనిలుపుదలచేరి. పాపము ప్రతిష్ఠను కాపాడు కొనుటకును సమావేశము సమిత్తముజేసిన యూర్భాటము వృధగాకుండుటకును పీటలు జేసెయందురు. ఎటులయిననేమి బ్రాహ్మణేతరు లందరిమధ్య సఖ్యమును కూర్చుటకు ఉపసంఘమొకటి ఏర్పరుప

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

గాంధీ మహాత్మని వుజాని ధి

లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను

యథా శక్తి ని లో డ్దు డు డు

14-10-24

కో. ధితి కాశీనాథని నాగేశ్వరరావు
చందాలు 49682-12-5
ఇదివలకు 24195-2-11

పూజానిధికి సొమ్మునుబంపు యధామా:—కా. నాగేశ్వరరావు నెం. 7, తంబుకెట్టిపిడి, మద్రాసు

బడెను. కాని ఉపసంఘసభ్యుల నామములు విశ్వాసము నెంతమాత్రము పురికొల్పుకున్నవి. కాంగ్రెసులో జేరవలదని శాసించెడి ది. బ. కృష్ణ నాయుడుగారు, స్వరాజ్యముతో బనిలేదని వాదించెడి ప్రాథమిక రత్న స్వామిగారును సఖ్యమును చేకూర్చగలరని ఎంచజాలము. దేశమంతయు స్వరాజ్యమునకై పరితపించుచు కాంగ్రెసుసభను ప్రమాణ సంస్థగ నంగీకరించుచుండగ జన్మింపజేయువారు మాత్రము పెడమొగము బెట్టుట అసంబద్ధముగ నుండును. బ్రాహ్మణేతరులకు సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి యక్కరలేదనిగాని కాంగ్రెసుతో బనిలేదనిగాని జెప్పట ద్రోహము. గాంధీ, దాసు, లజపతిరాయి వంటి మున్నగు బ్రాహ్మణేతర నాయకులు నడికా కాంగ్రెసును మద్రాసు బ్రాహ్మణేతరులు బహిష్కరింపవలెననుట కన్నను అక్రమము చేకొక టుండజాలదు. కాంగ్రెసు విషయమై నెట్టి తీర్మానము గావించకున్నను, సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి యవసరమని తీర్మానించి, బ్రాహ్మణేతర సమావేశమువారు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షునికి గుణపాఠమునేర్చి కృతార్థులయిరి. ఇందుకు వారి సభినందించెదము. దిల్లీసమావేశ తీర్మానముల నామోదించుటయు, అస్పృశ్యతా నివారణ విషయమై బ్రాహ్మణేతరులను హెచ్చించుటయు, సమంజసముగ నున్నవి. రాబోవు డిసెంబరులోనో, జనవరిలోనో మరల సమావేశమునుజరుపుటకు నిశ్చయింపబడెను. అంతవరకును సమావేశ మాగిపోయినది. భావిపరిణామమెటులుండునో చూడవలయును.

చెన్నపురి నాయకుల ధర్మము

హిందూ మహమ్మదీయుల కలహము లెక్కడనో గలవనియు చెన్నరాజధానికి వానితో ప్రసక్తి లేదనియు యునుకొనుటకు వీలులేకుండ మొన్నటి దినము జరిగినగలభా కొంతవరకు హెచ్చరిక జేయుచున్నది. దీని వివరములను మాకు తెలిసినంత వరకు నిన్నటిదియము ప్రచురించెదము. ఇట్టి స్వల్పవిషయమునుగూర్చి గోరంతలు కొంతంతలు జేయుటకు, మా కిష్టములేదు. మహమ్మదీయులు గాని, హిందువులుగాని ముందుగ కుట్రబన్ని ఒక రిపై మెకిరు రాష్ట్రవిసరిరని జెప్పము. బాధ్యతగల వారెవరును యిందు పాల్గొనిరనియు చెలువసాహ సింపము. కాని, రాష్ట్రవిస్వినవారి చర్యను నిరసిం చుటయు, ఇట్టిదండగము లికిముందెన్నడును జరుగ కుండ కట్టుదిట్టముల గావించుటయు, నాయకులధర్మ మనిమాత్రము సూచించెదము. ద్వేషమును విషపు మొక్క పైకిబెరుగకుండ వెంటనే త్రుంపివైచుట

యత్తమము. చెన్నరాజధాని యొక్కటియు, కలహముల కాలవాలముగాకుండు, శాంతిగ నున్నది. అట్టి యనుకూలస్థితిని చెరువకుండు కాపాడుట ముఖ్యము. ఎవరోకొందరు బాలురు ఆటకోటితన మునకు రాళ్లురువ్విన మన్నింపవచ్చును గాని, మహమ్మదు జన్మదినమగు సతివిత్రదినమునభగవద్భావ నిమగ్నులై మహమ్మదీయులెల్లరును మెలగవల సిన సమయమున, దానిబోవుబాటసారులపై వారు రాళ్లురువ్వట ఎంత హేయమో జెప్పనక్కరలేదు. ఇట్టి దుండగము నాపుటకు పెరుమార్గములే నవలం బింప, మరలరాళ్లురువ్వటయు హిందువులకుభావ్య ము గాదు. యాకులు హుస్సేను, శ్రీనివాసయ్యం గారు, మున్నగు బాధ్యతగల నాయకులు ప్రజలలో ప్రబోధము గలిగించి, మైత్రిని కాపాడుట ముఖ్యము. ఇతరవను లెన్నియున్నను కట్టిపెట్టి యీ వ్యవహారమును ముందుగ పరిష్కరింపవల యును. గాంధీమహాత్ముడు దీర్ఘోపవాస మవలం బించి, ఇంకను మంచమునువదలి తిరుగలేనిస్థితిలో నున్నాడు. అతని విషాదమును, మనయశ్రద్ధవల నను, ఉపేక్షాభావమువలనను వృద్ధిజేసెదమా? అధికారవర్గము ప్రజాభిప్రాయమును చులకన జేయుటకు మరింత యవకాశ మిచ్చెదమా? చేరు వకు వచ్చుచున్న స్వరాజ్యమును మరల నావలకు నెట్టివై చెదమా? ఇందుకు జవాబు త్వరలో వెలు వడవలసియున్నది.

లజపతిరాయిగారు

లాలా లజపతిరాయిగారు, డిల్లీనుండి లాహోరుకు బోయినపిమ్మట, మరల జబ్బుపడిరని వినుట కెంతయు చింతించెదము. యూరపునకు వెడలిన యుపయోగ మింతత్వరలో చెమట, శోచనీయమ. ప్రస్తుత సందిగ్ధసమయమున, ప్రధాన నాయకులకు సిండు ఆరోగ్యములేకుండుట, దేశ దురదృష్టమని ఎంచవచ్చును. నాయకులు అన్నితావులకును వెడల గలిగినపుడే, ప్రజాప్రబోధ మతిశయించును. లజపతిరాయిగారి దేహారోగ్యము త్వరలో కుదుట బడు నటుల చేయుకొక యని, సర్వేశ్వరుని చెడెదము.

మద్రాసు మితపాసంఘపార్టీ కసభ
16 తేదీన వై. యం. సి. యేలో జరుగును

మద్రాసు, ఆక్టోబరు 13:—మద్రాసుమితపాసంఘ పార్టీ కసభ 16 తేదీ గురువారమునాడు సాయంకాలమైదున్న రగంటలకు వై. యం. సి. యే ఆడిటోరియంలో జరుగును. దివాన్ బహదుర్ టి. రంగాచారి యం. యల్. పి. గారు అధ్యక్షత వహింతురు. ఈక్రిందివారు మాట్లాడుదురు:—గౌ. జి. యే. పనేశ్, ఎ. శివరామమూనన్ బి. యే. బి. యల్. ఆర్. హమీద్, యస్. వెంకటాచలంకెట్టి యం. యల్. సి. యల్. సత్యమూర్తియం. యల్. సి. డాక్టరు యల్. పి. లా. ర్నా గారు. (ఆ. ప్రె.)

బ్రిటిషు ఎన్నికలు

అన్ని పక్షముల వారి ప్రకటనలు

ఈ సందిగ్ధావస్థకు బాధ్యత

ప్రభుత్వము పై నిందితలు

కార్యక ప్రక్షము వారి ప్రతిక్రియ

రీఫ్లెక్సు, ఆగ్స్టో 11:— ఈ రెండు సంవత్సరములలో పుగలే మరల మాడవ పర్యాయము ఎన్నికలకు ప్రయత్నించుటకు కారణమును అన్ని పక్షములవారును తెలిసికొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నట్లు లోచించుచున్నది. క్యాంబెలు యభియోగమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారు విచారణ సర్వకపోవుటచే ఈ ఎన్నికలకు అవసరముగల్గిన కన్సర్వేటివులు లిబరల్సు అనుచున్నారు. ఈ విషయమును గూర్చి పూర్తిగా నచ్చజెప్పినను ప్రతిపక్షాలు విచారణసర్వవలెనని పట్టుపట్టుట ఎన్నికలకు కారణమని కార్యక పక్షాభిమాను లనుచున్నారు.

కార్యక కార్యక్రమము

కార్యక పక్షమువారు నియోజకవర్గమునకు క్యాంబెలు అభియోగమును గూర్చియేగాక తాము అధికారములో నున్న పుదు దేశసేవ నిమిత్తము జేసిన పనులన్నిటిని, ఈ ఎన్నికలచే చేయదలచుకొన్న తమ కార్యక్రమము అగిపోయిన విషయమును గూర్చియు తెలియజేసి వారి ఓటులను గోరెదరు. విదేశాంగ సమస్యలను గూర్చి తాము ముఖ్యముగ జేసిన యభియోగమును గూర్చి తెలియజేసెదరు. ఒక్క ఆంగ్లో సోవియటు ఒడంబడికను మాత్రము లిబరల్సు కన్సర్వేటివులు ఆక్షేపించుచున్నారు. తక్కిన విషయములలో కార్యక ప్రభుత్వమువారు జేసిన గొప్ప కార్యములను విదేశాంగ సమస్యల విషయమై కన్సర్వేటివు లిబరల్సు గూడ ఒక్కొక్కనుచున్నారు. వీరు తమ నిర్వాహకార్యక్రమమును స్వంతముగ తయారు జేసెదరు. ప్రభుత్వమువారు పనిలేని కార్యకలకు ఉపాధిని గలుగజేయు విషయమును గూర్చియు గృహనిర్మాణ సమస్యనుగూర్చియు ఆక్షేపించెదరు.

కమ్యూనిస్టులు

కార్యక పక్షమువారు కమ్యూనిస్టుల విషయమై జేసిన తీర్మానముచే కమ్యూనిస్టులు ఈ ఎన్నికలలో అంతగా ప్రయత్నించరు. 12 గురు కమ్యూనిస్టు సభ్యుల మాత్రమే ప్రయత్నించెదరు. వీరికిగూడ ఏమియు ఆశ కనిపింపదు.

సగటున ఒక్కొక్క నియోజక ప్రదేశమున 40000 మంది యందురు. వ్యవధి లేకపోవుటచే ఈ అందరియెదుట అభ్యర్థులు పన్నవించుటబడదు. చాలవరకు కరపత్రములను పంచి పంపెదరు. మార్కెట్లలో యంత్రములద్వారా అందరకును వినబడునట్లు ఏర్పాటుజేసెదరు. ఈ వారము మొదలు అన్ని పక్షములవారును తీవ్రముగ తమ ప్రచారమును ప్రారంభించెదరు.

కన్సర్వేటివుల ప్రకటనము

ప్రభుత్వమువారు గొప్ప సిద్ధాంతముతో ఎన్నికలను ఇంతతోందరగ గలుగజేయుటలేదు.

క్యాంబెలు అభియోగము విషయమై విచారణ సల్పుటకు సహించలేక తమ గౌరవమునకు భంగకరమను కారణముచే ఈ ఎన్నికలను బెట్టిరి.

కార్యక పక్షమువారు

విషయము గాంచెదరను భయముతో ఉభయపక్షముల వారును ఏకమై తమరిని యాదించిరి ప్రకటించిరి.

లిబరల్సు ప్రకటనము

క్యాంబెలు అభియోగములో నిష్పక్షముగ విచారణ సల్పవలెనని మేముగోర అందుకు భయపడి ఎన్నికలను ప్రభుత్వమువారు బెట్టిరి. ఇదియంగాక ఆంగ్లో సోవియటు ఒడంబడికను గూర్చి పార్లమెంటులో చర్చలేకుండ జేయుటకును ఎన్నికలను బెట్టిరి.

మాడుపక్షములవారును పనిలేని కార్యకలకు ఉపాధిని గలుగజేయుటకును, వ్యవసాయసమస్యనుగూర్చి యభివృద్ధి జేయుటకును, ట్రాన్సుపోర్టు, విద్యాభివృద్ధినిగూర్చియు తాము చేయదలచుకొన్న ఏర్పాటులను తమ ప్రకటనములందు తెలియజేసిరి. ముగ్గురుగూడ ఆంగ్లో సోవియటు ఒడంబడికనుగూర్చి వ్యక్తికరించుచున్నారు.

లిబరల్సు రషియాతో ఆర్థికవర్తకపు సంబంధములను ప్రవేశపెట్టుటకు ఇష్టపడుచున్నారు.

కాని రషియా ప్రభుత్వమువారు ఋణదాతలకును, ఋణము దీసికొన్న బాధ్యతలను నాగరకపు జాతులలో ఒక్కొక్కను సంగతులను నిరాకరించుచున్నారు. అట్టి రషియా ప్రభుత్వమువారికి బ్రిటిషు ప్రజలు ఋణము నీయవలెనను ఒడంబడికను పార్లమెంటువారు ధృవపరచవలెనని కార్యక ప్రభుత్వమువారు సిఫార్సు జేయుటకు లిబరల్సు అంగీకరింపజాలమనిరి.

కార్యక ప్రకటనము

రషియాతో ఒడంబడికవలన మత్స్యపరిశ్రమకు అదనముగ వేలకొలది చదురపు మైళ్ల విస్తీర్ణముగల ప్రదేశము లభించును. నేతపరిశ్రమలకును, బొగ్గువర్తకమునకును క్రొత్తయవకాశములు లభించును. రషియాలో బ్రిటిషు ప్రజలు బొందిన నష్టములకు పరిహారమునిచ్చినపుడు రషియాకు డబ్బిచ్చుటకు ఏర్పాటుచేయుచు ఈ ఒడంబడికనుగూర్చి రాయబారములను సల్పెదరు. నష్టపూర్ణ నిధికిగూడ ఏర్పాటు జేయబడును. దానిమీద గ్రేటు బ్రిటను అభయమిచ్చును.

ఈ ఋణముల వరతులనుగూర్చియు, ఈ ఋణము నెటు లుపయోగించునదియు ముందు ఒడంబడికలో తెలియజేయబడును. ఈ ఋణమునకు పార్లమెంటువారు ఒప్పకొనువరకు ఈ ఒడంబడిక అమలులోనికి రాదు అని సాధారణ ఒడంబడిక 12 వ సూత్రమున విధింపబడెను.

సుంకముల విషయమై తాము చర్చించుటకుగాని ప్రవేశపెట్టుటకుగాని పూనుకొన జలమకొనలేదని కన్సర్వేటివులు ప్రకటించిరి. విదేశపు పోటీలన భయము లేకుండ జీవనప్రమాణమును నిలబెట్టుటకును ఉపాధిని గలుగజేయుటకును సర్వవిధముల ప్రయత్నించెదరట, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవర్తమను యభివృద్ధి జేయుటకుగూడ ప్రయత్నించెదరట. విదేశాంగ విధానమును గూర్చి కన్సర్వేటివులు ఇట్లు ప్రకటించిరి.

విదేశాంగ విధానముగూర్చి డొమినియన్ ప్రభుత్వముతో పూర్తిగా ఆలోచించి చేయవలెను. యూరపునందు పూర్వపు పరిస్థితులను గలుగజేయుటకును అన్ని విషయములలోను సహకారము యునై టెడ్ స్టేట్సుతో కలసి సల్పుటకును మిత్రమండలితో స్నేహభావముతో ప్రవర్తించుటకును మేము పూనుకొన్నాము.

జాతిసమితిని బలపరచవలెను. ఆపద్ధి ననుసరించియే విదేశాంగ విధానమునకు పూనుకొనవలెను.

కాని “సంధి, యద్ధము విషయములను గూర్చి డొమినియనులతో సంప్రదించకుండ ఎట్టి ఒడంబడికలను జేయగూడదను సంగతికి లోకై జాతీయమితిని బలపరచవలెను.”

కార్యక ప్రభుత్వమువారు కాంతిని, పారిశ్రామిక యభివృద్ధికిని ఎంతయుపాటుబడి సాధించిరియు, వర్తమానును మైగుడ పాటుబడిరియు అదియే గ్రేటు బ్రిటను ముఖ్యోద్దేశమనియు తెలియజేసిరి.

లిబరల్సు స్వచ్ఛానర్తక విధానమునందు అచంచలవిశ్వాసమును నిర్ణయించుకొని కార్యక పక్షమువారిని అధికారములోనికి దెచ్చుటకు లిబరల్సు ప్రకటనాజ్యోగపద్ధతినే ఆమలించించిరి. ప్రభుత్వమువారికి ప్రతిహేళముగ ఓటు నిచ్చుటలో దేశమయొక్క లాభమును తీవ్రముగా ఆలోచించిరి. మంచి ప్రభుత్వమువారి లాభములను, పరపతిని ఆలోచించిరి. కాన ప్రజలు ముగ్గురిలో ఎవరినైన తమకు ఇష్టమువచ్చినవారిని ఎన్నుకొనవచ్చు వనిరి.

“లిబరల్సు ప్రభుత్వమును అధికారములో ప్రవేశపెట్టుట కిది నమయము. లిబరల్సు శాంతి, సంఘసంస్కరణము, జాతీయాభివృద్ధికై పాటుబడెదరు. పురోవృద్ధికి ఆలోచించరాని నిరోధమును ఎన్నటికి జూడరు. తల తోకలేని విధానమును, కార్యరూపమును దాల్చజాలని విధానమును ప్రయత్నించరు. వీటివలన, ఇట్టి విధానమువలన సాంఘిక ఆర్థిక విధానము నంతను నాశనమగును. ఈ సాంఘిక ఆర్థిక విధానము మీదనే గ్రేటు బ్రిటను ఐశ్వర్యము నిర్మించబడెను.”

కార్యక ఎన్నికల ప్రకటనము

13 తేదీని ప్రకటించబడును

కన్సర్వేటివు లిబరల్సు కుట్రబర్చి తాము వచ్చే పార్లమెంటు మాజేమున ప్రవేశపెట్టవలమకొన్న మంచిపనుల నెన్నిటికో పాడుచేసిరిని తమ ప్రకటనమున తెలిపిరి. ఈ ప్రకటనమున పక్షాలు, భూమికిమ్మకు, స్త్రీలకు పింఛనలు, జీవకోపాధిపాఠ్యము, స్త్రీలకు, దేశమంతటను విద్యుచ్ఛక్తిని ప్రవేశపెట్టుటనుగూర్చి తెలియజేసిరి.

డొమినియన్ లోగూడ సంబంధములను బలపరచినారమనిరి. పూర్వమున్న ప్రభుత్వములచే పాడైన ప్ర్యాంగోజ్యోగుల సంబంధములను బాగుచేసితిమనిరి. బ్రిటిషు ప్ర్యాంగో సంబంధములు పౌరద్యమముగ నేర్పాటు చేయబడెను. సఖ్యత నేర్పాటుజేసితిమి. జనీవాలో మధ్యవర్తి లపరిష్కారము, శత్రుభయము లేకుండుట, వైస్యములను అందరును లెక్కించుటనుగూర్చి ఎంతయో చాలవరకు పాటుబడితిమి.

ఈ శాంతివిధానముల నుండి కార్యక ప్రభుత్వమువారు రషియనులను నిషేధించవలమకొనలేదు. దేశక్షేమము నిమిత్తమును పనిలేనివారికి ఉపాధిని గలుగజేయుటకును రషియాతో సంబంధముల నేర్పాటుజేసికొను లవపరచునిరి.

“ఇట్టివనిని, శాంతిని, ఐశ్వర్యమును ఆపుజేసి నిలిచిపోవుటకు వీరు అంగీకరించెదరా?” యని తమ ప్రకటనయందు అడిగిరి.

కార్యక కార్యక్రమము ఈ ఎన్నికలపై ఆధారపడియున్నదనిరి. ఆర్థిక విషయములలో ఎంతయు నెక్కితిమని తెలియజేసిరి. రెండవ కార్యక ఆర్థిక ప్రయత్నము భయపడి ఈ ఎన్నికలను లిబరల్సు కన్సర్వేటివులు ప్రవేశపెట్టిరి. విద్యావిధానమున గొప్ప మార్పులను జేసితిమనిరి. గనులపరిశ్రమలకు నభివృద్ధి జేయదలచుకొంటిమనిరి.

లిబరల్సు ప్రకటనము

పనిలేని కార్యకలస్థితి దుర్భరమగుచున్నదనిరి. ఇండ్లు చాలుటలేదనిరి. వ్యవసాయమున గొప్ప మార్పులను ప్రవేశపెట్టదలచితిమనిరి. పట్టణ సమస్యలను పరిష్కరించెదమనిరి. అల్పహాలు త్రాగుటనుగూర్చి చర్యను దీసికొనెదమనిరి. ఉపాధ్యాయులకు పరిహారమును జూపెదమని విద్యావ్యాపకమును జేసెదమనిరి.

ఓటర్లను భయపెట్టి వారి ఇష్టమువచ్చినట్లుల స్వతంత్రముగ ఓటులనియకుండ జేసినవారిని శిక్షించెదమని బ్రిటిషు పార్టీ సిస్టు తరపున ఎల్లె స్ట్రెన్సు విల్లువుగా రు ప్రకటించిరి.

బాల్మీనుగారి యువన్యాసము

దేశమునకు కావలసినది

స్వస్వసంఖ్యాక ప్రభుత్వము కొలదికాలములోనే విఫలమైనది. సాంఘిక ప్రభుత్వము ఇతరులమీద ఆధారపడక తమ అతినాదులమీదనే ఆధారపడిన ఏమిగతి గల్గునో తెలిసినది. ఇట్టి అవాంతరములు లేకుండజేయుటకు మరల దేశము విశ్వ ర్యముతో దులదాగవలెనన్నచో అధిక సంఖ్యాకులుగల కన్న ర్వేటి ప్రభుత్వమును ప్రవేశపెట్టి విశాలభావోపేతమైన జాతీయవిధానమును బలపరచవలెనని బాల్మీనుగారు తెలియ జేసిరి.

ప్రభుత్వముపై నేరారోపణము

ప్రభుత్వమువారు క్యాంబెలు అభియోగములో విచారణ కొప్పుకొనలేదనియు సమర్థించుటకు వీలులేని రషియా ఒడంబడికను జేసిరనియు, పనిలేని కార్యకలకుపాధిని గలుగజేయ లేకపోయిరనియు మొక్కాపన్నలను అవివేకముగ రద్దుజేసి రనియు పరిశ్రమరత్నక చట్టములో నున్న రెండవభాగము నెత్తి చేసిరనియు ఆక్షేపించిరి. సామ్రాజ్యవర్తకము విజృంభింపకుండ పాడుజేసిరి. కార్యకులకు పనిలేనివారికి ఉపాధిని గలుగజేయవలయుమై ఆలోచించుట కన్నర్యేటి ప్రతిముఖ్యవిధియనిరి. కుంకముల విషయము రెండవవిషయమనిరి. జీవనప్రమాణమును, అందరకును ఉపాధిని గలుగజేయుటకును కన్నర్యేటి ప్రతి నిశ్చయించుకొనిరి. ఇట్టి ఏర్పాట్లు లేనిచో డాన్ విధానము గ్రాటుబ్రతుకు భంగకరమనిరి. ఇంకీరియలు ప్రిఫరెన్సుచే బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవర్తకమును, సాధనసంపదను అభివృద్ధి చేయవచ్చుననిరి.

సామ్రాజ్యభివృద్ధిని, సామ్రాజ్యపరిష్కారసమస్యయు కన్నర్యేటి ప్రతిముఖ్యవిషయములు. బ్రిటిషు విదేశాంగవిధానము డొమినియనులకు ఇష్టముగనుండవలెననిరి. విదేశాంగ విధానమును డొమినియను ప్రభుత్వములతో ఆలోచించి చేయవలెననిరి. భూమి, సముద్రములమీద భయము లేకుండ ఇదివరకున్నట్లులే చేయుటకు కన్నర్యేటి ప్రతి ప్రయత్నించెదరు. జనీవాలో నూచింపబడిన విధానములన్నిటిని డొమినియను ప్రభుత్వములతో ఆలోచించవలెననిరి. బీటు పంచదార పరిశ్రమను పట్టణేతర పరిశ్రమలను అభివృద్ధి జేయవలసియున్నదనిరి.

“భూములను ప్రభుత్వమువారు వశపరచుకొనుటయు, భూమికిమ్మతలమీద పన్నులను విధించుటయు కన్నర్యేటి ప్రతి ఇష్టములేదనిరి”

చర్చిలుగారిదాడి

చర్చిలుగారు తమ ఎన్నికల యువన్యాసమున కన్నర్యేటి ప్రతి బలపరిచి వారి సంఘసంస్కరణములను సామ్రాజ్య నిర్మాణమునుగూర్చియు వారి విధానములను ఒప్పుకొనిరి. పరిశ్రమరత్నక చట్టమును ఆమోదించిరి. ఇంకీరియలు ప్రిఫరెన్సును ఒప్పుకొనిరి. సాంఘిక ప్రభుత్వము స్వల్పకాలములోనే భగ్నమైనది. వీరికి మన పాలకులుగ నున్నారు. విప్లవోద్యమములందు అసంతృప్తులగువారిని జేర్చుకొని వారి వోటులను సంపాదించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారనిరి.

వీరి అధికారమును, తిరుగుబాటును మాము ప్రపంచకజ్ఞానముతో ప్రవర్తించి జనసామ్యసముయొక్క విశ్వాసమును నూటగొని ప్రతిఘటనముజేయవలెననిరి. కష్టపడి బ్రిటిషు ప్రజలు గడించినసామ్యతో బోల్షివిక్కులను, వారిపనిని బలపరుచుటకు మగ్గొనాల్గుగారు చేయు ప్రయత్నము లన్నిటికి గొప్ప సమ్యుత్పత్తులు బెట్టినవార మగుదుమనిరి.

కమ్యూనిస్టుల కోర్కెలు

లండన్, అక్టోబరు 12:—కార్యకులు పెట్టుబడి దారులపై పోరాడుటయని ఈ ఎన్నికలను గూర్చి తమ యభిప్రాయమునుకమ్యూనిస్టులు తమ ఎన్నిక ప్రకటనమున తెలుపుచున్నారు.

గనులను, ఇనుపదారులను, పరిశ్రమలను, భూములను, బ్యాంకులను, ప్రభుత్వమువారు వశపరచుకొనవలెననియు పెట్టుబడిదారములపై పన్నును విధించవలెననియు డాన్ నివేదికమును నిరాకరించవలెననియు యుద్ధబుణములను రద్దుజేయవలెననియు కమ్యూనిస్టులు కోరుచున్నారు. కార్యక ప్రభుత్వమువారు కార్యక తరగతివారు చెప్పినట్లు. చేయవలెననిరి. వారమునకు కనీసము నాలుగుపానుల వేతనము నీయవలెననిరి. వారమునకు 44 గంటలకంటె ఎక్కువ పనియుండరాదనిరి. సోవియటు ఒడంబడికను అంగీకరించవలెననిరి.

బర్లండు, ఇండియా, ఈజిప్టు, ఇతర ఆధినివేకములను స్వతంత్రరాజ్యములుగ ప్రకటించవలెననిరి.

ట్రాపాలరు సభలో అల్లటలు జరిగెను పోలీసువారు నలుగురిని నిలుపుజేసిరి.

ఎన్నిక యువన్యాసములను

అందరకును వినిపించుచుట జేయుట

బ్రాడ్ కాస్టింగు

లండన్, అక్టోబరు 12:—వచ్చేవారములో ఆయాపక్షముల నాయకుల ఒక్క యువన్యాసమును దూరశ్రవణయంత్రములద్వారా అందరకును వినిపించుటకు పోప్టుమాస్టరు జనరలు ఒప్పుకొనెనని తెలియుచున్నది. రేపు సాయంకాలము మగ్గొనాల్గుగారు గ్లాస్టోలో ఇచ్చిన యువన్యాసమును ప్రకటించెదరు. బాల్మీనుగారి యువన్యాసమును మంగళవారము ప్రకటించెదరు. లిబరల్స్ యువన్యాసమును ప్రకటించురోజును ఇంకను నిర్ణయింపలేదు. ఆస్పిక్టర్ గారిచెయ్స్టి యువన్యాసమునుగూడ ప్రకటించెద రనుకొనుచున్నారు.

అల్లరుస్థానము

నకు రిపబ్లికనులు ఈ బ్రిటిషు ఎన్నికలందు ప్రయత్నించెదరని డివలరాగారు ప్రకటించిరి. బర్లండునుగూర్చి జేయుకాసనములను నిశ్చయించుటకు వీలుగనుటలు ఇట్లు జేసిరట. మాడదని రిపబ్లికనులు నిశ్చయించినచో ఇంగ్లీషుపార్లమెంటులో ఎన్నికలందు గెలుపొందిన రిపబ్లికను అభ్యర్థులు తమస్థానము నలంకరించరు. మామూలుప్రకారము ఇంగ్లండు తనలాభము నిమిత్తము బర్లండు నుపయోగించుచున్నారని డివలరాగారు యువన్యాసించిరి.

జాతీయమిత్ర

మాట్రియలు గెజటు హెచ్చరిక

జనీవా ఒడంబడిక యుద్ధములేకుండ జేయుట కుపకరించు నన్ను ముప్పును దెచ్చు నేమో యని మాంట్రియలు గెజటు భయపడుచున్నది. డొమినియనుల అందరును అంగీకరించెదరో లేదోయను సందియమును జూపుచున్నది. సాలన కొక పర్యాయముకంటె తక్కువగ జాతీయవాదేము గూడిన బాంకుడు ననుచున్నది.

అనటోలి ప్రాంసుగారు చనిపోయిరి.

గాంధీగారి యువన్యాసము

లండన్, అక్టోబరు 10:—మాంచెట్టరుగార్డియనుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది: గాంధీగారి నిరకసత్యము భారతదేశ చారిత్రమున పశ్చాత్తాపమును వైతికపలుకుబడిని గలుక జేయును. ముఖ్యస్థానము నాక్రమించును.

ఒక నెల క్రిందట గాంధీగారి పలుకుబడి అధికారము ఎంతయొ తగ్గిపోయెను. ఆయన రాచకీయ మనము చిందరవందరగ నుండెను. చెఱసాలనుండి ఆయన విముక్తులైన కి నెలల నుండి ఆయనచేసిన తీర్మానములు అసహాయదారులను, స్వరాజ్యవాదులను కలవరబెట్టినవి. కోపమును గలుగజేసినవి.

భారతీయుల స్వభావమును తెలిసినవారు గాంధీగారి ఉపవాసవ్రతవిజయము మరల గాంధీగారి పలుకుబడిని ప్రజలలో గలుగజేయకమానదని గ్రహించుటకు సందియముండదు. మనకు లభించినంతవరకు గల నిదర్శనములను జూడ గాంధీగారు ఇండియా ప్రభుత్వముతో సంధి జేసికొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని కాన్పించుచున్నది.

చీనాప్టోరాటుము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, అక్టో 14:—కేంద్రప్రభుత్వసేనలో జేరినక యిగ్నూసేనలు మేంసుపానగరపరిపాలనమును తీసికొనుటకు రాయబారములను జరుపుచున్నారు. విదేశప్రదేశములనుగూర్చి భయముండ దనుకొనుచున్నారు.

ఇరాకుకు బ్రిటిషుసేనల నంపనున్నారను వదంతులు అసత్యములని అధికారులు తెలుపుచున్నారు.

ఇరాకు సరిహద్దు

తురుముగల ప్రత్యుత్తరము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, అక్టో 14:—బ్రిటిషువారి లేఖకు తురుముగల తమ ప్రత్యుత్తరమును 11 లేదీని కాన్స్టాంటినుపోలిస్ లో బ్రిటిషు ప్రతినిధి కందజేసిరి.

ఇరాకు సరిహద్దులో హద్దుమీది ప్రకరించలేదని తురుముగల ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

తురుముగల ప్రదేశములోనికే తురుముగల సేనలు ప్రవేశించిన జనరి. అస్సీరియనులు తురుముగలవరును ఎత్తుకుబోవుటకు ప్రయత్నించుచుండ వారిని గాపాడుటకు ఈసేనలు పంపబడినవనిరి. ఆతనిపై కత్తిగట్టినవారిని శిక్షించుటకంపబడినవనిరి. ఈ పనిని పూర్తిజేసిరి. గనుక కొంతవరకు సైన్యములు వెనుకకు మరలినవనిరి. పత్రికలు తీవ్రముగ వ్యాఖ్యయొనర్చుచున్నవి. అంగోరావారు సేనలుసమూహర్చబడుటలేదనిరి. ఒక తీవ్రముగ సందిగ్ధావస్థయము కొంచెముతగ్గినది. జాతీయసభవారు 18 లేదీని సమావేశమగుదురు. ముస్తఫా కెమాలగారు ఎర్జిరంకు బోయిరి. తక్షణము అంగోరాకు ఆతడు తిరిగివచ్చుచున్నాడు. ఇచటకు 15 లేదీని వచ్చెద రనుకొనుచున్నారు.

దూరులో ఆరిక వికృతను

ప్రెంచివారు గలుగజేయుటకు జర్మనులు డాన్ నివేదికమును అమలులో పెట్టుటకు చర్యను దీసికొనిరని ప్రకటించుటకు నష్టపరిహారసంఘమువారు నిశ్చయించుకొనిరి. తరువాత ప్రెంచి బెర్లియం ప్రభుత్వమువారు ఒకపక్షములో జర్మను ఆరిక వికృతను గలుగజేయవలెను. నష్టపరిహారసంఘమువారు అమెరికను వ్యక్తినిగూడ కొన్నిసందర్భముల నిమిత్తము నియమించిరి.

బెంగాలు విప్లవకారులు

భారతదేశమునుండి భయంకరముగు సమాచారములు

లండన్, అక్టోబరు 7:—పార్లమెంటు మరల సమావేశమగుటకుముందు మంత్రివర్గమువారు భారతదేశ వ్యవహారములను గూర్చి ప్రస్తావించిరి. ముఖ్యముగ బెంగాలులో రహస్యపు విప్లవసంఘములనుగూర్చి ఆలోచించినవి. అందుచే ఆయాజిల్లాల నుండి తచ్చు అధికారనివేదికములనుబట్టి ఇండియా ప్రభుత్వము వారు కఠినచర్యను దీసికొనిరన్న ఆశ్చర్యపడ నవసరములేదు. భారత సామ్రాజ్యసభ్యులధికార్లమునుబట్టి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కఠినచర్యను దీసికొన్న ఆశ్చర్యముండదు.

ఏమిగానున్నదో స్వరాజ్య అతివాదులు బాగుగ గ్రహించెదరుగాక యని న్యూస్పేపర్స్ పత్రిక వాకొనచున్నది.

ఈవిప్లవకథ అసత్యమని భారతీయులెవరును అనుటలేదని కలకత్తానుండి మార్చింగుపోస్టు పత్రికావిలేఖరి తెలుపుచున్నాడు. పరిస్థితులు ఔచిత్యంకరముగ నున్నవి.

బెంగాలు విప్లవకారుల అల్లరులనుగూర్చి ఆంగ్లో-ఇండియను విలేఖరులు వ్రాసిన వ్రాతలను ఇండియాకార్యాలయము వారు అబద్ధమనుటలేదని డెయిలీన్యూస్ పత్రిక చూపుచున్నది.

గురుభంటాలు పత్రిక

నంపాదకుడు మంగళసింగుగారిచే కేసు

18 వ లేదీని లాహోరులో యీకేసు విచారణ మరల జరిగినది.

“దొరతనమువారి ఉత్తరువుప్రకారము నేను కేసుచేసేతిని. ఈవ్యాసములు వ్రాసినవారినిగూర్చి నాకేమియును ప్రధమవిచారణలో తెలియరాలేదు. ఇట్టివ్యాసములనే అన్యమతము వారు తమపత్రికలలోగూడ నపుడు ప్రకటించియుండవచ్చును. వానికి ప్రత్యుత్తరముగానే యీవ్యాసముల నీపత్రికలో ప్రకటించియుండవచ్చును” అని పోలీసు నూపర్నెంటు సాక్ష్యమిచ్చెను.

“నాకు ఉరుదుభాషలో నుంచివాండిత్యమున్నది. ఈ వ్యాసములను వ్రాసినవారుగూడ గొప్పపండితులే యైయుండవలెను. ఆరోజులలో మహమ్మదీయపత్రికలలోగూడ నిట్టి వ్యాసములే ప్రకటింపబడెను. ఆవ్యాసములు హిందువులకు చాల అనమానమును ఆగ్రహమును కలిగించునట్టివిగా నుండెను. వానికి ప్రత్యుత్తరముగా నీవ్యాసములు వ్రాయబడెనో లేదో నాకు తెలియదు” అని గవర్న మెంటుట్రాన్స్సలేటు సాక్ష్యమిచ్చెను. (ఆ. ప్రె)

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము

ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షా ఫలితములు

క్రమం I

2-వ తరగతి: --

9 17 38 43 44 48 50 55 75 84 112 116 231
292 295 368 368 386 387 390 395 408 406 410 440
441 453 512 570 618 620 621 623 668 682 683
689 695 729 768 770 818 848 881 897 958 976
1002 1007 1098 1095 1096 1098 1106 1108 1147
1151 1154 1155 1168 1169 1177 1187 1189 1204
1298 1336 1382 1384 1389 1414 1424.

1-వ భాగము మాత్రమే:--

1 4 12 15 21 22 24 26 31 32 33 35 36 37 47
58 63 64 76 85 87 89 92 95 97 103 104 105 107
108 111 1 2 118 123 303 314 305 307 310 313 314
315 319 336 341 359 365 366 385 388 592 393 394
398 401 408 405 409 446 447 448 449
450 4 1 452 477 495 514 515 536 540 557 561
565 593 596 597 604 606 622 624 628 670
671 674 676 677 678 679 681 685 686 725 726 753
767 774 775 810 814 815 838 840 843 849 877 888
892 894 896 900 950 954 956 978 986 987
989 991 995 996 997 1004 1012 1048 1049 1050
1065 1066 1068 1086 1088 1089 1090 1091
1092 1094 1097 1100 1101 1105 1129 1130
1137 1143 1146 1156 1166 1167 11 2 1173
1174 1178 1179 1186 1188 1193 1196 1197
1201 1205 1291 1294 1295 1296 1330 1337
1338 1339 1341 1342 1376 1378 1385 1386
1409 1411 1413 1426 1429 అందు 1436.

2-వ భాగము మాత్రమే:--10 34 66 73

367 407 444 496 517 535 603 692 819
979 994 1082 1099 1103 1104 1133 1135
1170 1191 1333 అందు 1428,

ఏదో భాగము పాఠాన్ని పూర్తి చేసినవారు:--

124 127 129 130 136 138 140 141 142 143
145 149 150 152 155 156 161 167 168 169
173 174 176 177 178 179 181 183 184
187 188 192 193 195 200 201 203 206 209
213 216 219 220 224 225 229 230 231 233
235 236 238 242 244 244 245 246 247
249 250 251 253 255 258 2 0
269 271 274 277 283 264 267
278 280 281 283 285 287 288 298 320 328 325 326
328 329 331 344 347 351 352 369 370 373 374 375
376 377 379 381 382 411 412 413 414 416 418 421
423 424 426 427 434 436 459 461 463 467 479 480
481 482 484 488 489 508 504 505 506 508 522 524
526 528 530 532 535 534 541 543 546 547 548 550
551 572 574 584 585 586 588 589 591 608 609 610
613 615 616 631 633 636 637 642 643 645 647 650
651 652 655 656 658 660 663 665 696 697 699 705
707 708 710 730 731 746 749 779 82 784 786 787
798 789 780 794 795 797 798 803 806 807 808 821
823 824 825 826 827 829 832 833 836 837 857 858
859 862 868 869 871 874 902 904 905 907 911 914
915 919 926 928 938 940 941 948 945 959 960 962
963 964 965 966 973 975 981 983 1016 1019 1021
1023 1024 1026 1 27 1028 1030 1031 1 28 1035
1037 1040 1053 1055 1056 1660 1070 1071 1073
1076 1110 1112 1113 1114 1118 1119 1120 1121
1124 1125 1 26 1127 1207 1208 1210 1 11 12 2
12:3 1244 12:7 12:9 1226 1229 1231 1232 1233
1242 1243 1245 1246 1247 1248 4848

1251 1252 1254 1255 1258 1259 1260 1262
1263 1266 1268 1270 1273 1278 1279 1280
1283 1284 2188 1290 1304 1305 1106 1308
1310 1311 1312 1314 1316 318 1319 1321
1322 1324 1327 1348 1352 1353 1356 1357
1358 1364 1366 1372 1373 1290 1292 1393
1394 1396 1401 1415 1420 1421 1422 1423
1443 1446 అందు 1448.

క్రమం II

2-వ తరగతి:--

1449, 1455, 1457, 1478, 1610, 1675
1696, 1698, 1716, 1719, 1726 1759.

1-వ భాగము మాత్రమే:--

1456, 1463, 1467, 1472, 1476, 1477.
1479, 1482, 1484, 1485, 1528, 1556, 1602,
1605, 1607, 1609, 1631, 1632, 1644-1658,
1659, 1673, 1689, 1692, 1704 1706,
1715, 1718, 1744 1748, 1750,
1461 1470 1612 1633 1714 1727

ఏదో భాగము పాఠాన్ని పూర్తి చేసినవారు:--

1486 1488 1489 1493 1494 1495 1496 1500
1501 1502 1503 1504 1507 1508 1509 1511 1512
1514 1518 1531 1533 1535 1536 1538 1540 1558
1560 1561 1562 1563 1566 1568 1570 1571 1573
1574 1578 1579 1580 1583 589 159 1592 1594
1596 1509 1614 1616 1620 1623 1624 1625 16 6
1637 1639 17:8 1653 1654 0660 1661 1663 1664
1665 1666 1683 1684 1685 1688 1693 1694 1702
1702 1710 1711 1728 1729 1730 1732 1733 1734
1735 1736 1738 1739 1740 అందు 1762.

క్రమం III

1-వ తరగతి:--

2326

2-వ తరగతి:--

1764 1766 1768 1771 1772 1783
1785 1791 1793 1796 1809 1817 1818 1822
1830 1849 1863 1867 1869 2025 2047 2056
2057 2060 2125 2150 2153 2190 2256 2257
2262 2323 2349 2350 2357 2366 2440 2446
2482 2505 2519 2523 2568 2572 2576 2604
2609 2615 2646 2647 2674 2683 2693 2700
2795 2816 2830 2863 2880 2884 2888 2892
2918 2923 2926 2928 2977 3006 3075 3081
3109 3111 3121 3130 3131 3135 3193 3194
3225 అందు 3244.

1-వ భాగము మాత్రమే:--

1763 1780 1798 1799 1800 1801 1803
1812 1815 1820 1827 1833 1836 1837 1838
1840 1841 1843 1846 1847 1850 1855 1871
1872 1881 1882 2026 2049 2055 2144 2145
21:6 2177 2178 2179 2182 183 2185 2187
2189 2191 2193 2197 2200 2204 2207 2260
2352 2353 2359 2360 2363 2367 2397 2479
2399 2400 2406 2439 2444 477 2493 2509
2521 2524 2562 2566 2569 2580 25 4 2578
2603 2608 2610 2614 2619 2631 2634 2639
2644 2675 2677 2682 2689 2690 2691 2696
2696 2737 2739 2657 2758 2759 2760 2785
2794 2809 2810 2813 2819 2822 2823 2827
2835 2860 2862 2870 2882 2885 2887 2889
2894 2912 2919 2925 2927 2969 2974 2976
30:5 3107 3112 3114 2118 3120 3122 3124
3125 3126 31973 199 3201 3223.

2-వ భాగము మాత్రమే:--

1767 1770 1773 1787 1829 1856 1865 1876 2018
2027 2051 2059 2096 2128 2129 2194 2252 2255

2258 2359 2266 2288 2325 2355 2361 2403 2405 2448
2503 2520 2561 2564 2565 2607 2618 2641 2681
2632 2761 2831 2834 2920 2967 2971 2986 2987 2990
2991 2998 3078 3118 3123 3127 3190 3239 అందు
3241.

ఏదో భాగము పాఠాన్ని పూర్తి చేసినవారు:--

1884 1888 1889 1890 1894 1900 1901 1902 1903
1904 1905 1907 1909 1915 1916 1918 1920 1921 1922
1927 1930 1934 1935 1936 1939 1941 1942 1943
1947 1949 1950 1951 1952 1954 1955 1956 1957
1958 1961 1962 1964 1967 1971 1977 1978 1981
988 1985 1989 1990 1991 1995 1996 1999 2000
2094 2005 2006 2010 2013 20 5 2029 2030 2032 2036
2037 2038 2040 2043 2045 2046 2062 2065 2066 2069
2074 2083 2084 2086 2098 2099 2104 2105 2108
2111 2112 2 16 2119 2120 2130 2133 2134 2136
2137 2139 2 57 2158 2160 2162 2163 2164 2172
2178 2208 2209 2210 2211 2213 2214 2217 2219
2221 2222 2223 2225 2226 2227 2228 2230 2231
2232 2236 2237 2238 2239 2240 2241 2243 2244
2245 2249 2250 2275 2276 2277 2278 2280 2281
2283 2296 2298 2306 2308 2311 2312 2313 2318
2327 2328 2329 2330 2331 2334 2335 2337 2339
2340 2344 2346 2347 2368 2369 2380 2382 2385
2389 2390 2391 2393 2414 2415 2417 2418
2419 2421 2422 2425 2426 2429 2431 2436 2449
2450 2451 2452 2454 2459 2461 2463 2465
2466 2470 2471 2472 2484 2486 2487 2489 2496
2499 2500 2529 2531 2531 535 2536 2537
2540 2541 2542 2546 2547 2548 2550 2551 2555
2559 2560 2579 2581 2584 2586
2588 2595 2597 2598 26:0 2622
2624 2625 2627 2628 2648 2652 2753 2656 2658
2659 2661 2664 2665 2666 2669 2671 2703 2704
2705 2707 2709 2711 2712 2713 2715 2717 27:8 27:1
2728 2725 2730 2731 2733 2733 2734 2748 2745
2747 2748 2749 2753 2754 2768 2769 2770 2771
2772 2773 2774 2775 2778 2780 2781 2787 2798
2798 2799 2811 2804 2807 2808 2837 2839 2840
2843 2845 2849 2850 2851 2853 2854 2855 2856
2867 2868 2869 2871 2875 2895 2899 2902
29 4 2905 2906 2938 2939 2940 2942
2945 2948 2951 2957 2959 2961 2962 3009
3011 3012 3015 3019 3025 3032 3033
3034 3035 3042 3044 3046 304 3049 3050
3051 3053 3055 3057 3058 3060 3062 3063
3064 3065 3066 30 7 3068 3071 3072 3086
3087 3091 3092 3093 3094 4096 3097 3098
3104 3105 3140 3153 3158 3159 3161 3162
3164 3166 3179 3162 3173 3174 6176 3178
3179 3182 3185 3186 3187 3188 3189 3206
3207 3209 3211 3212 3214 3215 3217
3220 3237 3238 3246 3254 3258.

సం 2195 ఫలితము పిదప ప్రచురించబడును.

బొంబాయి కార్యశాలను తీర్మానము

బొంబాయి, అక్టోబరు 14:--పట్టణములో పసిల్లెల్ల
మరణసంఖ్య హెచ్చుగా బెరుగుటకు వైద్య ఉపశేషమ సంఘము
వారి కిప్పాస్ట్ర ఆలోచించినవిషయ వాషింగ్టన్ లో ఒడంబడిక ప్ర
కారము కర్మాగారముల నట్టులను స్త్రీలను సంబంధించినంత
వరకు సవరణ చేయబడును, ప్రపంచములకు పెక్కు సంఘము
యేర్పరుచుటకును, ఉచితముగా పాఠ్య బుక్లు ప్రసంగిం
చిన వారి కిచ్చుటకును సుఖార్థములతో చికిత్స సౌకర్యములను
విస్తారముగా జేయుటకును, యంగ్లండులో మంత్రసానుల కాసన
ముతీతిని యీ చోదమున నోకాసనమును గావించుటకును, తగిన
సమగత లేని మంత్రసానులను 7 సం॥ లో దీసివేయుటకును
యేర్పాట్లు చేయవలసినదని బొంబాయి కార్యశాలను మారు చొర
తనమువారిని గోరదలచిరి. (ఆం.ప్రె.)

సంజాబా విశ్వవిద్యాలయ పట్టుప్రధానోత్సవము.

జె. సి. బోసుగారు రుద్రస్వస్తి చెబుదు

లాహోరు, అక్టోబరు 13:--రాబోవు డిశంబరులో
జనగణబోవు సంజాబా విశ్వవిద్యాలయ పట్టు ప్రధానోత్సవము
సం రుద్రస్వస్తి చెబుటకు జె. సి. బోసుగారు ఆహ్వానింపబడిరి

ప్రావిన్సియల్ టీచర్స్, మేనేజర్స్ కాన్ఫరెన్సు:-

ఈ రాష్ట్రములోని టీచర్స్ మేనేజర్స్ మొదలు గవర్న మెంటుగాని విద్యాసంఘములుగాని లక్ష్యపెట్టుటలేదు. మాత్రం జాతీయజిల్లా కాన్ఫరెన్సువారి తీర్మానముల గవర్న మెంటుచూడలేదు. అందుచే ప్రావిన్సియల్ కాన్ఫరెన్సు క్రటతీగానున్న రామానుజంగిరి విజ్ఞప్తుల ననుసరించి మనవిద్యామంత్రివృద్ధిచూపిని మదరాసులో డిసెంబరులో జరుగబోవు కాన్ఫరెన్సుకు ప్రతినిధులనెన్నుకొని ఉద్యమమును సఫలపరుపకోరెదమని లింజాపూరుజిల్లా టీచర్స్ మేనేజర్స్ సంఘకార్యదర్శి విజ్ఞాపనము చేయుచున్నాడు.

వరదసహాయనిధి:- తిరుచినాపల్లి శాఖకులకు సహాయమొనర్చుటకు సంచారము చేయుచున్న ఎ.కా. ఎల్. డొరైగారు 4750 రూపాయలు బట్టల, అన్నము, యిండ్లువగయిరాలకు ఖర్చుపెట్టి, నివేదికమును పంపినారు. మురుగుపేట, ము

సూరి, సిల్వెరియార్ ఫుటూరు, తిరుచినాపల్లి ప్రాంతములు, కరూరు తాలూకా, చింతామణి, శీరంగములంక, ఉత్తమచెరి, తిరువనంతరే, కెవన్నపేట్రై, మేనకలూర్, లూగోడి, అరియూర్, గ్రామములందు వైద్యసహాయముతోసహా పనులుజరిగెను, ఇంకను సహాయము కావలెను.

బొంబాయి కార్పొరేషను

ఉపాధ్యాయులు - తాజకీయములు

“కార్పొరేషను పాఠశాలల ఉపాధ్యాయులును, నూవర్నంటులును పాఠశాలలలో రాజకీయములను బోధింపగూడదు. వారు రాజకీయములందు శ్రద్ధగా పనిచేయగూడదు” అను తీర్మానము యిదివర కామోదించబడెను. నిన్న 13 వ తేదీ సాయంకాలము జరిగినసభలో నీతీర్మానమును రద్దుపరచవలెనని ఒకసభ్యుడుపాదించెను. చాల వచ్చజరిగినది. చివరకు ఈ సెనకటి తీర్మానము రద్దుచేయబడెను. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర సభలు - స్వచ్ఛంద సేవకులు

ఆంధ్రసభల సమావేశకాల మాసన్న మగుచున్నది. స్వచ్ఛంద సేవకులుగా చేరి ఆంధ్రనాయకులను సాదరించు భాగ్యము ఆంధ్రవిద్యార్థులకు కలుగుచున్నది. అట్టిచో విద్యార్థుల స్వచ్ఛంద సేవకదళమునందు చేరి వారిదేశాభిమానము, నాయకులపై గలభక్తి చల్లజీవరతురుగా! ఇదివరకీ దళమునందు చేరినవారు నూతనముగా చేరుదురుగాక. ఇదివరకు శరీరవారు లేవు ఆంధ్ర పత్రికా కార్యమును 5 గంటలకు సమావేశ మగుదురని నమ్ముచున్నాను.

కె. ఎల్. నరసింహారావు

ఆంధ్రస్వచ్ఛందసేవాదళ నాయకుడు

పండిత మధవమోహన మాలవ్యాగారు 12 వ తేదీని సి మా నుండి లాహోరు చేరిరి. (అ. ప్రె.)

భారతి

సచిత్రమాసపత్రిక.

ప్రతి చా ద్రమా సాదిని ప్రచురింపఁబడును

ప్రతి సంచికయందును మూడు నాలుగురంగులచిత్రములు ఇతరచిత్రములు ప్రచురింపఁబడును

చందా సం॥ ౧ కి రూ. 6-0-0 విడిపత్రిక వెల రూ. 0-10-0.

ఆ శ్వ యు జ మా స సంచిక విషయానుక్రమణిక

దివ్యలోచనములు—శ్రీశివశంకర శాస్త్రిగారు; ఆంధ్రకవిత్వ చరిత్రము—భోగరాజు నారాయణమూర్తిగారు; ఏకాంతసేవ—శ్రీ వేంకట పార్వతీశ్వరకవులు; సంస్కృతభాషలోనిరామనాటకములు—మేడపల్లి వేంకటరమణాచార్యులుగారు; వలపు—దుర్గమహాంతి సీతారామశర్మగారు; రామమోహన ప్రశంస—ఓలేటి వేంకటరామశాస్త్రి గారు; భాషాకుటుంబములు—కోరాడ రామకృష్ణయ్యగారు; ప్రియ నిరీక్షణము—“సాదామిని”; భగవదజ్ఞానము—వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రి గారు; కవీశ్వరుని గానము—మండపాక పార్వతీశ్వర శాస్త్రిగారు; అక్కరలు—గిడుగు వెంకటసీతాశతగారు; యామినీరమణ—చంద్ర దర్శనము—చెలికాని వేంకటనరసింహారావుగారు; మృచ్ఛకటికము—విద్యార్థ కట్టి సాంబమూర్తిశాస్త్రిగారు; గోతమీస్రవంతి—గోల్ల మూడి రామనాథముగారు; నిరీక్షణము—చంద్రమాళి; రాజమహేంద్రవరము—పె. లక్ష్మీవతిగారు; విజ్ఞానము—ఇంద్రగంటి నాగేశ్వర శర్మగారు; చంద్రగ్రహణము—చింతలపూడి సీతారామయ్యగారు; జాన్న? కట్టి—తాపీధర్మారావుగారు; సన్ధ్యోపాసన—సీడిపి ఆంజనేయులుగారు; భూతత్వశాస్త్రము—ఆచార్య పద్మపార్వతీశంకరగారు; ప్రేమతత్వము—మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు; పచ్చి

యెరువు—ఒక కృషీవలుడు; శ్రీమేధాదక్షిణామూర్తి—మద్దులపల్లి వేంకటసుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు; గానము—కాశీనాథుని భైరవ మూర్తిగారు; శరణాగతి—నోరి నరసింహ శాస్త్రిగారు; తేజోలేఖనము—వింజమూరి కృష్ణమాచార్యులుగారు; రాధవేడుకోలు—మంగిపూడి వేంకటశర్మగారు; అజంతా గుహాలయములు—కొ. నరసింహాచారి గారు; భాషాసాంత్వనము—పెనుమర్రి వెంకటరత్నముగారు; జలపాతములు—కానూరు అత్తుణరావుగారు; విస్మృతగానము—తురగా వెంకటరామయ్యగారు; ‘నేను చంపేనా’?—పారనంది జగన్నాథ స్వామిగారు; వానకాలపువ్వు జీవితము—దువ్వూరి రామిరెడ్డిగారు; రెండవ జయసింహుని పెణుకపట్టు దానశాసనము—సి. ఆర్. కృష్ణ మాచార్యులుగారు; సేవ్యసేవకోపదేశము—శ్రీరాజా వాసిరెడ్డి దుర్గా సదాశివేశ్వర ప్రసాద బహద్దరుగారు; విమర్శనలు; ఎవ్వరని యెంతుకో నమ్మ?—దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రిగారు; ఆభినవాంధ్రనట శేఖరులు—నాటకకళాభిమాని; ఆడుకొనుమోయి బాలకా ఆడు కొనుము—ముక్కవిల్లి వేంకటనారాయణగారు; శరన్నవరాత్రములు—మల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మగారు; పంటసేలకే కయినం-నందూరి వెంకట సుబ్బారావుగారు; అంగారకుడు; సాభిప్రాయవిశేషములు; విన్నపము.

చిత్రపటములవివరము

వర్ణచిత్రములు:—శ్రీకృష్ణలీల, మాలిని.

సాధారణ చిత్రములు:—శ్రీ రాజా రామమోహనరాయలు; యుగంధరుడు, పతాన్రుస్తుం, విషయ-దుష్టబుద్ధి; (నాటకపాత్రలు) ఇతర చిత్రములును.

మేనేజరు, “భారతి” తపాలపెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు

అస్పృశ్యతానివారణసభ తణుకు

అక్టోబరు 12:—అన్ని ప్రాంతములనుండి పండితులు విచ్చేసిరి. ప్రేక్షకులు రమారమి 1000 మందివరకుండిరి. వీరు కూడ చాలదూరమునుండి వచ్చిరి.

ప్రారంభమున ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు చర్ల నారాయణశాస్త్రిగారు వారి అధ్యక్షాధీపన్వాసమును చేసిరి. ఇది 10 పేజీలవరకు శాస్త్రోక్తముగ చర్చించిరి. అందఱును చదివి తీరవలసిన ఉపన్యాసము. అటుపిమ్మట ఈసభకు బాహ్యుకంటి వట్టునులో చేరిన బాహ్యుకంటి లక్ష్మీనరసింహశాస్త్రిగారు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి. వీరి ఉపన్యాస సారాంశము యిందు సొండుపరచితిమి. అస్పృశ్యత అను జాతి జాతులతో లేవనియును, మానవుడు పుట్టునపుడు వర్ణభేదములు లేవని యును మన శరీరములోకూడ అస్పృశ్యతా అణువులు అనయవములకూడ కొన్నియున్నవనియు అటువంటివి మనశరీరములోనే యున్నపుడు వాటిని శరీరమునుంచి తొలగించుదుమా? అటువంటి పరిస్థితులలో నవనతములోనుండి మనతోపాటు మానవులుగ నుండినవారిని అస్పృశ్యజాతిగ వేరుపరచుట ఎంత ఘోరమో అలోచింపుడు. భగవంతునికి జీవులు గమానమే. మానవుడుకూడ భగవత్సేవ నుడే. అట్టివిలోగూడ ఈ అస్పృశ్యత వృత్తి వలన ఎట్టిరీతిగ నుండునో అది మనకంతకళకమో అలోచింపుడు. బ్రాహ్మణుడు పాపముచేసి సంధ్యావందనము మొదలగు పనులు నిర్వర్తించుచుండ తనకొడుకును సహితము తనను ముట్టుకొన నిచ్చునా? మనలో మనము ఒకరికొకరును కొకరు తినుట సర్వకాలములందు అస్పృశ్యులుగ నుండుట యుంట్లున్నదా? మనలోమనము ఒకరినొకరు ఎలా మెలంగుచుండుమో పంచమలనగూడ అటులనే చూడవలయును. ఒకవేళ పంచములు ఆచారములోను శుచివర్ణములోను హేయముగ నుండి రనుకొందుమా? అట్టివారిని మామము బొన్నత్యేనీతిలోనికి చెచ్చుట మన విధిగాదా? ఎన్ని యుగములకైనా యీ జాతికి ముక్తి లేదందురా? ఒక జాతిని మనము వేల కొలది వత్సరము లిట్లుండుటలో భగవంతుని దృష్టిలో ఎంతయో ఘోరము చేయుచుంటిమని గ్రహించుడు. శాస్త్రములరీత్యానే అస్పృశ్యత అనుపద ఏ శాస్త్రమందును లేదు గావున అస్పృశ్యత తొలగించుట మనవిధి యని గుర్తింపుడని అతిగంభీరపన్వాసము గావించిరి. ఆకాశాచార్యనారాయణ శాస్త్రిగారు ఆచంట వెంకటరాయణ శాస్త్రిగారు శర్మగారు మున్నగు పండితోత్తములు అస్పృశ్యతనే జాతీయతేదనియు అందుకల్ల అస్పృశ్యతను తొలగించుట మన విధియనియు నొక్కొక్కాడొచ్చిరి.

ఈ సభ జాతీయపాఠశాలలో జరిగినది. సభకు యీ చుట్టుపట్ల గ్రామములనుండి పంచములు వచ్చిరి. ఉదయం అన్ని మతములవారు అన్ని జాతులవారు ఏవిధమైన భేదము లేకుండ గ్రామములో కలిసి ఉత్సవముతో తిరిగిరి. సభలో పండితశ్రీమంతులతో బాటు పంచములును కూర్చుండిరి. సభానంతరము ఏక గ్రీవముగా యీ దిగువతీర్మానమును గావించిరి.

“మాతృభద్రును జెరువులందును పాఠశాలలందును మున్నగు స్థలములందు పంచములనుగూడ తదితరజాతులతో బాటే చూడవలెననియు, వారిని అస్పృశ్యులుగా నెంచగూడదనియు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు”.

ఈ సభ జయప్రథముగా జరుగుటకు అస్పృశ్యతానివారణసంఘకార్యదర్శి యగు వెన్నేటి సత్యనారాయణగారును యీ జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి యగు యర్రెడ్డి మంగయ్యగారును యీ గ్రామములోను యీచుట్టుపట్ల గ్రామములలోను తిరిగి వారి సహాయముచే కొంత ధనమునుకూడ వసూలు చేసి దానితో భోజనరూపాయములను గూడ చక్కగ ఏర్పాటుచేసిరి. ఇటువంటిపథము ఆంధ్రదేశమందున్న ప్రతితాలూకాలోనూ జరిపి అమిషము ఆంధ్రదేశ కలగజేసి అస్పృశ్యతా విచారమును తొలగించుట విధి యని ప్రతివారము గుర్తింతురగాక.

లాలా లజపతిరాయగారు

జ్వరము దగ్గు
లాలాజీ ధినినుండి లాహోరుజేరినది మొదలు జ్వరము వలనను దగ్గులనను బాధపడుచున్నారు. ఏనాడును జ్వరము 100 డిగ్రీలకు తగ్గలేదు. దగ్గుబాధ హెచ్చుగానున్నది. తీవ్రమగు క్యాశ్వాసాధియని వైద్యులు తెలిపిరి. (ఆ. ప్రె.)

అస్పృశ్యతానివారణసంఘసభ

తణుకులో 12 వ తేదిని సమావేశమయ్యెను

చర్ల నారాయణశాస్త్రిగారి ఆహ్వానసంఘసభ అధ్యక్షాధీపన్వాసము

(నిన్నటి తరువాయి)

వర్ణవ్యవస్థ యతిప్రాచీనము

కొంతకాలమునకు బూర్వము బ్రాహ్మణులే యీవ్యవస్థ చేసినట్లును యీవ్యవస్థతో సంబంధమున్నవారు మనుస్మృతిలోని నియమముల గొన్నింటిని దూర్జినట్లును ఋగ్వేదములో కూడ నిటువంటి నూక్రమును చెనకనుండి కలిపినట్లును గొంతటి యభిప్రాయమై యున్నది. అది యేమనగా “బ్రాహ్మణోస్య ముఖమాసీత్ బాహురాజన్యకృతః ఊరూతదస్యయద్యైశ్యోపద్యాయం కూడో” అజాయతే అని పురావనాక్రములో విరాట్పురుషుని నాలుగవయవములనుండి నాలుగు వర్ణములు పుట్టినట్లు చెప్పబడియును. ఈ నూక్రము ఋగ్వేదమున దరువాత గలుపబడెనని జాతిభేద మను పురావనములో బండిత శివనాథశాస్త్రిగారిచే వ్రాయబడిన సంగతి సంభవముగాదు. కారణమేమనగా ఋగ్వేదములో నూక్రములు లెక్కింపబడినవి. అదియునుగాక శతపథాది బ్రాహ్మణగ్రంథములలో నిది చెప్పబడియున్నది. భాషాశైలి యెరిగినవారిది యాధునికసంస్కృతమని చెప్పట బాధిగా ననుంజనముకాదు. మహాభారతములో కాంతిపర్వమున నీక్రిందివిధముగా వ్రాయబడినది. “పురూరవ ఉవాచ” కుతశ్చ బ్రాహ్మణోజాతః వర్ణాశ్చాపి కుతశ్చత్రయః కస్యాచ్ఛ్రవతి శ్రేష్ఠస్యే వ్యాఖ్యాతుమర్హతి అని మనువుకూడ నిజే చెప్పినాడు. లోకానాంతు విప్లవస్థితి ముఖ బాహురూపావళి బ్రాహ్మణం క్షత్రియం వైశ్యం శూద్రంచ నిరవర్తయత్ అని యున్నది. కాబట్టి వర్ణవ్యవస్థ ఋగ్వేదకాలము నుండియు వచ్చుచునే యున్నది.

వర్ణము లెట్లెర్పడినవి?

ఆర్యులు హిందూదేశమునకు రాకపూర్వము ఒకేవర్ణమువారై యుండవచ్చును. మహాభారతములో కాంతిపర్వమున “నవిశేషోన్వేర్యం బ్రాహ్మమిదం జగత్” బ్రహ్మజాస్మిన్వత్పూర్వంహి కర్మభిర్వర్ణతాం గతం అని చెప్పబడినది. అనగా మొదట బ్రహ్మజేత నొకే బ్రాహ్మణ వర్ణము సృజింపబడినట్లును తరువాత కర్మల ను బట్టి యేర్పడినట్లును దోచుచున్నది. సమాజము నిలుచుటకయి జాతిబంధక బీజము లుత్పన్నమగుటకు యవసరమయ్యెను. కావున బ్రాహ్మణులలో నుండి మరియొక వర్ణవ్యవస్థాకాణమయిన బీజము పుట్టెను. “బ్రహ్మనాయదమగ్ర ఆసీత్ తథేతేషా రూపం అత్యవృథతక్షత్రం” అని యుపనిషత్ ప్రమాణము. తండ్రియొక్క యనుకరణమున కొడుకు చేయుచుండుట సహజము. కాబట్టి రాజరాజు రెండుసంఘము లేర్పడినవి. రెండవసంఘమే క్షత్రియులు. మొదట తలుపుయెరువులనుబట్టి వర్ణనామము వచ్చినను అవి సంగర మగుకొలది కర్మములే తత్సూచకములుగా నేర్పడినవి. అందు బ్రాహ్మణులకు దేవతల స్తుతిండుటయు, వారలగురించి యాగముచేయుటయు బనిగానుండెను. అట్లే క్షత్రియులకు యుద్ధముచేయుట పనిగా నుండెను. ఈరెండు వృత్తులకు వ్యాసంగ మవసరమయ్యెను. కాబట్టి వారివారి ప్రయత్నములవలన రెండు విభాగము లయ్యెను. బ్రాహ్మణులు క్షత్రి మంత్రములను వల్లించునట్లు ఋగ్వేదమువలన శిధింమ చున్నది. యుద్ధ మవసరమై వశిష్ఠుడు భరతుల కనుకూలముగా నింగ్రాది దేవతల స్తుతింపెను. నుదాసుల డను రాజ యుద్ధము చేయుచుండెడివాడు. ఋగ్వేదములో నీవర్ణ మున్నది. విశ్వామిత్రుడు కణ్వాడు అంగిరసుడు భరద్వాజుడు మొదలగువారుకూడ నీ పనియేచేసి భరతులను సంతుష్టపఱచిరి. ఇది సారాంశము. ఎప్పుడు ఋగ్వేదముయొక్క భారతీయతైన యీవ్యవస్థ హిందూదేశమునకు వచ్చిందో అపుడు వాటిలో రెండువృత్తుల కారణమున రెండువర్ణము లేర్పడినవి. కాని వారు ఇతరబంధనముల కారణమున నొండొరులు వివడించి యుండలేదు. అనగా ఆచారవ్యవహారములు వేరుగా లేకుండెను. వివాహములకు వృత్తులకు నేర్పాటుకము లేకుండెను ఉభయయులందును బరస్పరవివాహములు జరుగుచుండెను. చంద్రవంశపు రాజులు కొంతమంది తమవృత్తిని విడిచి బ్రాహ్మణులైరి. భారతములో నీవర్ణ మున్నది. ప్రతిపుని కొడుకు దేవాపి క్షత్రియవృత్తినివిడిచి తపస్సుచేసెను. అతడొక శూద్రమునుకూడ కల్పించెను. మరినారని వంశమున గణ్యుడు పుట్టెను. అతడు బ్రాహ్మణుడయ్యెను. వాని వంశజ

ందరు బ్రాహ్మణులైరి. వీరు ఋగ్వేద నూక్రమును రచించిరి. బ్రాహ్మణులు కాలము గడచినకొలది యజ్ఞాదిక్రియలు తమ పనియేయని పట్టుదల చూపిరి. కఠినమైన వేదవిద్యాపఠనమును బ్రాహ్మణులే చేయుచుండిరి. యజ్ఞాదుల కనవరమైన మంత్ర తంత్రములను దను వశముననే నురక్షితము చేసికొనిరి. ఈవర నమువలన వారికి మేధాశక్తి యెక్కువయ్యెను. ప్రతిపనిలోను వంశపరంపరాగతమైన సంస్కారము మిక్కిలి యుపయోగకారి యగుట సుప్రసిద్ధము. క్రమక్రమముగా వేదపఠనమునకు బ్రాహ్మణులైతే యోగ్యులుగానుండిరి. కావున బ్రాహ్మణ బాటచే బ్రాహ్మణుడనుట సంభవించినది. ఇట్టిపట్టుదల యవరి హార్యము. కాని క్షత్రియులు బ్రాహ్మణుల మాటలను సాగనీ యలేదు. క్షత్రియు లీవిషయమున నెక్కుడు జగడము నడిపి నట్లు విశ్వ విశ్వామిత్రుల వివాదమువలన స్పష్టమగుచున్నది. బ్రాహ్మణుని కొడుకు బ్రాహ్మణుడే కావలయును. క్షత్రియుని కొడుకు క్షత్రియుడే కావలయును అని యాగ్రహము బ్రాహ్మణులకు నుండెడిది. విశ్వామిత్రుడుట్లు నమ్మకంతక క్షత్రి యనువారులు బుద్ధిని వృద్ధిపరచినచో బ్రాహ్మణు డెందులకు కాగూడదని పట్టుపట్టెను. చివరకు విశ్వామిత్రునకే జయము కలిగెను. అతడనేక బ్రాహ్మణులములకు బ్రవర్తకుడు కూడ నయ్యెను. ఆశివర్ణమువలన నీకథ ప్రాచీనమైనట్లు తెలియును. వసిష్ఠుడు, విపాక, శతద్రు నదులలో బ్రాహ్మణులు విడుదులకు యత్నించెను. ఆసమయంలో నేక్షత్రియులు బ్రాహ్మణులగుటకు నిచ్చగించిరి వారు బ్రాహ్మణులు కాకలిగిరి బ్రాహ్మణుల పని కఠినమగుటచే నిట్టి వర్ణము స్వల్పముగానే యుండెను. నహుషాగర్వ్యుల నడుమ నిట్టి పరిక్షయే జరిగెను. బ్రాహ్మణులచే నెందులకు బని చేయింపకూడదని తలంచి తన వల్లకి ఋషులచే మోయించెను. బుద్ధిబలముగలవారి శారీరకశక్తి తక్కువగుటచేత వారు తొందరగా నడువజాలలేరి. అపుడు నహుషుడు సర్వ, సర్వయని తొందరపెట్టగా నగస్త్యుడు తద్యచ నానుసారముగా సర్వమగు గాక యని శపించినట్లు తెలియుచున్నది.

వైశ్యులు - శూద్రులు

ఈవిధముగా ఋగ్వేదకాలమున, ప్రాచీనాచార్యులు హిందూదేశము నచ్చునప్పటికి రెండు జాతులుమాత్ర ముత్పన్నములైనవి. వీరెపుడు పంజాబునకు వచ్చిరి గావున మూడవవర్ణము పుట్టెను. దేశములో వ్యవసాయపు పని ముఖ్యముగా నుండెను. చాలమంది ఈపని జేచువారంభించిరి. ప్రత్యేకముగా నొక యుపనిషత్తును నేర్పఱచుకొనిరి. కాబట్టి విశేషాతువుమీదనుండి విట్టలని, వైశ్యులనియు వాడుకలోనికి వచ్చిరి. ఋగ్వేదమున విట్టబ్ర మువయోగింపబడెను. (ముగిల రెండు జాతు లున్నట్లును చెనక శ్రేతాయుగములో మూడుజాతు లైనట్లును రామానుజములో నున్నది.) ఈ ఆర్యవంశజాతులు మూడింటికిని త్రెక్కిరి అని నామము కలిగెను. వైశ్యులకూడ బ్రాహ్మణులు లైట్లు వారివంశములో వర్ణింపబడినది. “నాభాగారిష్టపుత్రో ద్యౌ వైశ్యబ్రాహ్మణతాం గతం” నాభాగిడును, అగిష్ట పుత్రుడును వైశ్యులైనను బ్రాహ్మణులైనని యర్థము” ఈమీదట దాసులయిన మూలనివాసులు నాల్గవజాతివారైరి. ఇక్కడనుండియే జాతులకు, గతిన నియములు ఆంధ్రము లైనవి. యూరపువోగూడ వృత్తిభేదమును అక్కడవలెగాక హిందూదేశముగానే యభేద్యబంధనము లేర్పడుటకు గారణ ముపైటి విషయ పరిస్థితులే అయియున్నవి. ఆర్యులకును, మూలనివాసులకును రంగులోను అవయవసౌష్ఠ్యములోను మిక్కిలి యంతర ముండెడిది. రెండవ యాగ్యజ్ఞాభిషేకము యూరపువోగిని మూలనివాసులకు జట్టి బాహుళము లేకుండెను. గ్రీకు, గోము ముగ్గులు వానిలో గొంత భేద ముండటచే వివాహయోగ్యుడైన గొంత పట్టుదల గలిగినను క్షిప్రముగా నది తొలగిపోయినది. ఒక హిందూదేశములోనే యీభేద మింతటివఱుగా నుండెను. ఈరెండు జాతులకును గలయొక యసంభవమునకు, రెంటినడుగును వివాదమారంభమయ్యెను. మన దుర్బుద్ధియుచేత నేటివఱుకు ముగియనేలేదు. తులసిదాసు తనసమయమున నిటు వ్రాసెను. “వాదహి శూద్ర ద్విజస్యేనామ్ తుమ్మేతుచ్ఛే హుతి” దీనివర్ణము. మేము మీకంటెనెందులకు దక్కువవారమని బ్రాహ్మణులతో శూద్రులు వాదించుచుండిరి యని. వీరికారణములచేత నాగ్రజాతులలోనిబంధము లెక్కుడు కఠినములు కావచ్చెను. (న.కొము)

ఏలూరు

(స్వ కీ య వి లే ఖ రి)

అక్టోబరు 9:—నిన్నటిదినము మహాత్ముడు తిరిగి భోజనము చేయు దినమగుటచే ప్రజలందరూ ప్రార్థనలంఘించిరి. ఇరువదిఒక్కదినములు పవనించి, హిందూమహమ్మదీయమైత్రి స్థిరస్థాయినియగుటకై మహాతపమునుగావించి, ఆత్మజలమును విజృంభింపజేసినందులకు యావత్ప్రపంచము మహాత్ముని వేనోళ్ల పొగడుచున్నది. మహాత్మునిచాయాపటమును దేశీయగీతావళిలతో ఏనుగుపై యూరేగించి సాయంకాలము 5½ గంటలకు పురమందిరమునకు గొనితెచ్చిరి. శ్రీరాజా మంత్రి ప్రెగడ భుజంగరావు బహద్రుజమిందారుగారి యధ్యక్షతక్రింద గొప్పబహిరంగసభ జరిగినది. ఈసభకు పురమునందలి సమస్తరాజకీయకక్షులవారు నరుడెంచిరి.

సభప్రారంభింపబడుటకు పూర్వము, మహాత్ముడియగ్రతపమును సక్రమముగ ముగింపగలిగినందులకు సంతసించుచు దైవమును కొనియాడుటకై కైస్తవమహమ్మదీయ హిందూ ప్రార్థనను మతాచార్యుండగు మెలోనియసు దొరగారు, మహమ్మదీయప్రార్థనమును జనాబ్ మహమ్మద్ కిగారును, హిందూ ప్రార్థనమును శ్రీయుత కలువలపల్లి రంగనాథశాస్త్రిగారు శ్రీ మహాత్ముని మహిమతీయములను కొనియాడుచు పవ్యములంజదిలిరి. అంతట అధ్యక్షులు మహాత్ముని ఆధ్యాత్మికప్రభావమునుగూర్చి అరగంటకాలము చక్కని యుపన్యాసము గావించి, సభ యొక్కయుద్దేశ్యము తెలిపి, కార్యక్రమమును ప్రారంభించిరి.

ఈసభయందు రెండుతీర్మానములు గావింపబడినవి. అందుమొదటిది “మహాత్ముడు తపమును సక్రమముగ ముగింపగలిగినందులకు భగవంతునకు వందనములర్పించుచు, ఢిల్లీలో సమావేశమైన యూనిటీ కాన్ఫరెన్సువారు హిందూమహమ్మదీయమైత్రిని నెలకొల్పుటకై చేసినపనికి కృతజ్ఞతను జూపుట”ను గురించి, ఈ తీర్మానమును మెలోనియసు దొరగారు స్వయముగ నుపపాదించుచు, తమతెగవారి సానుభూతిగూడ హిందూమహమ్మదీయ మైత్రిని నెలకొల్పుట యందు గలదని నూచించుటకై, తామిందులకు బూనుకొంటిమని విశేషపరచిరి. శ్రీయుత రాయడు గంగయ్యగారు దీనిని బలపరపవలసినదిగ కోరబడిరి. కాని వారాసమయమున కచ్చటలేనందున శ్రీయుత దండు నారాయణరాజుగారు దానిం బలపరిచిరి. దుగ్గిరాల దేవశ్రీరాజుగారు, మానేపల్లి నూర్యనారాయణగారు, కంభంపాటి కన్నయ్యగారుగూడ నీ తీర్మానము నామోదించుచు మాట్లాడినపిదప నందరచే నేకగ్రీవముగ నియ్యదామోదంపబడెను.

తరువాత యూనిటీ కాన్ఫరెన్సువారి తీర్మానములు ఆమోదముకొరకై యర్రమిల్లి మంగయ్యపంతులుగారు సభ్యుల నెదుటనుంచిరి. ఆ తీర్మానములను మంగయ్యపంతులుగారు సమగ్రముగ చదివిరి. అయ్యవి నేకగ్రీవముగ నందరచే నంగీకరింపబడియెను.

అధ్యక్షులు సభ సలంకరించిన మేలోనియస్ దొరగారికిని, వారి సతీతిలకమునకును, పుత్రికలకును వందనము లర్పించుచు, సభ జవాప్రదముగ ముగించిరి. జయజయధ్వనులతో సభ రాత్రి 8 గంటలకు ముగిసినది.

ది మద్రాసు అండు

నదరన్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకాకాన్పాల్టు చేయబడినది.)

నోటీసు

1924 సం॥రం అక్టోబరునెల 16 వ తేదీనుండి నెం 93 రు పెరంబూరులోకల్ ప్యాసంజరు ఈడి ౩ తెలుపబడిన ప్రకారము విల్లి వాకముదాక పోవును.

నెం 98 లోకల్ విల్లి వాకము పగలు 11 గం-29 నిమిషములకు చేరును.

నెం 94 రు లోకల్ విల్లి వాకమునుండి పగలు 11 గం-36 నిమిషములకు బయలుదేరును.

భీమునిపట్టము

(ఒకవిలేఖరి)

మాపురంబున యీనెల 8 వ తేదీన ఢిల్లీ కాంగ్రెసు తీర్మానానుసారముగ, గంటస్తంభము వద్ద స్థానిక కాంగ్రెసువారి యజ్ఞానుసారముగ జాతీయపతాకములతోను, వాయిద్యవిశేషములతోను, భరతమాత స్తవమును, గాంధీమహాత్ముని స్తోత్రమును శ్రీమాన్ రొంపిచర్ల సింగరాచార్యులవారు చదివిరి.

పిమ్మట, మల్లభజోస్థుల సుబ్బారావు పంతులుగారు, గాంధీమహాత్ముని యుపవాస దీక్షాకారణమును తెప్పిరి. తరువాత శ్రీగోపాలస్వామి యాలయమున మహాత్ముని శ్రేయస్సు కొఱకు నభిషేకము, ఉపనిషత్పారాయణ, భజనలమున్నగు సవి జరిగింపబడినవి. ఆసమయమున కైశ్యశిఖామణులగు మహారాజశ్రీ కోట గున్నయ్యశ్రేష్ఠిగారు విచ్చేసి యానందము బొంది యంధులు మున్నగు బీదలకు సమారాధన చేయిస్తానని చెప్పిరి. ఆమరునాడు వాగ్దత్తానుసారముగ బీదలకు అన్నదానముచేసిరి.

శారదానవరాత్రములు, దసరాపండుగలు

మాపురంబున కాత్యాయనీ యాలయములో రావుసాహేబు చిలకా సంజీవరావు నాయుడుగారు, అధ్యాత్మరామాణము సుందరకాండ, వాల్మీకిరామాయణము మున్నగు పారాయణమును, ఇంకామరికొన్ని వేదపారాయణమును, లక్షకుంకుమపూజయున్ను నవరాత్రములలోఁ జేయించిరి. దశమినాడు రాత్రి సామగరడిలతోను, మృదంగము మున్నగు వాయిద్య విశేషములతోను గొప్పనైభవముగ నుత్సవము పోరులు చేయించిరి. మఱియు రత్నకథలులు భేతాశవహోత్సవమును నైభవముగఁ చేసిరి.

విచారకరమగుమరణము

తిరుత్తనీ యూనియన్ బోర్డునకు సుమారు ఇరువది యొక్క వత్సరములుగ నుమాస్తాగా నుండి తనధర్మమును చక్కని నిర్వర్తించుచు కీర్తిగాంచిన శ్రీయుతులు శెంపేడు కుప్పస్వామి నాయుడుగారు, నలువది యేడవ వత్సరముననే 6-10-25 వ తారీఖు సోమవారం సాయంత్రన మారుగంటలకు “పైఫాయిడ్” జ్వరపీడితులై అకాలమృత్యువువారతబడిరి. యెంపుట కెంతయు చింతిల్లుచున్నాడను.

వీరు ప్రజావిశ్వాసమునకు బాతులై రనుటకు నిదర్శనముగ శేవమును శ్రమకానమునకు గొంపోవు సమయమున వేలకొలదిగ ప్రజలుజూచుటయే వారిసౌజన్యమునువేయినిధములచాటుచున్నది. వీరిటుంబమునకు సానుభూతి నిందుమాలముగ యెంపుచు నాయుడుగారి యాత్మకు శాంతినొసంగుగాక, యని శ్రీయంపతిని ప్రార్థించుచున్నాడను.

(బూమారు రామానుజులు రెడ్డి)

చెన్నపురిమండల ఆంగ్లజాతీయోపసంఘము

ఈమండల సంఘ అసాధారణ సమావేశము (జనరల్ బాడీమీటింగు) ఈక్రిందివిషయములను తీర్మానించుటకు ఈనెల 15 వ తేదీ బుధవారము సాయంకాలము 5½ గంటలకు ఆంగ్లప్రతికాకార్యాలయమున జరుగును. సభ్యులెల్లరు తప్పక విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

- (1) ఆంగ్లమహాసభలకు ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుట.
- (2) ఇతరవిషయములు.

* * * *

చెన్నపురిమండల ఆంగ్లజాతీయోపసంఘము

ఈఅక్టోబరునెల 18,19,20 తేదీలలో చెన్నపురియందు గోల్డేభవనమున జరుగనున్న ఆంగ్లమహాసభలకు ప్రతినిధులుగా రాగోరు ఆంగ్లమహాశేయులెల్లరు శేపుబుధవారము సాయంకాలము 5.30గంటలకు తంబుకెట్టిపిథి ఆంగ్లప్రతికాభవనమున జరుగబోవు సైమండులసంఘసభకు దయచేసి వారివారి పేర్లను నమోదజేయుంపగోరెదను.

గడ్డే రంగయ్యనాయుడు,
కార్యదర్శి.

మహాత్ముని ఆరోగ్యము

ఆంధ్రానుగారి ప్రకటనము

“చెడ్డమార్పు లే వియును కలుగలేదు.

వైద్యులు నిర్ణయించినమేరకు మహాత్ముడాహారమును భుజించుచున్నాడు మంచినిద్ర పట్టుచున్నది. ఆకలి యిప్పుడు బాగుగా కలిగినది. ఆహారము బాగుగా జీర్ణమై శరీరమున పరిణమించుచున్నది. రెండురోజులైనపిమ్మట మధ్యాహ్నముపూట పడకకుర్చీలో కూర్చుండుటకు శక్తి కలుగునని డాక్టరులు తెలుపుచున్నారు నిన్న 13 వ తేదీ మానవ్రతదినము. మహాత్ముడు నిదుర లేవగానే కొన్ని ఉత్తరములకు జవాబులను వ్రాయవలసియున్నందున, ఆపనిని పూర్తిచేసెను ప్రతిదినమును నూలుపడకుట మాత్రము ఉపవాసదీక్షలో సున్నపుడును పిమ్మటనుగూడ ఒకన్నాడైనను మహాత్ముడు మానలేదు. ఇంకను పత్రికాసంపాదకబాధ్యతను మరల వహింపలేదు” అని నిన్న 13 వ తేదీ సాయంకాలము ఆంధ్రానుగారు తెలిపిరి.

వాతావరణస్థితి

1924 సం॥ అక్టోబరునెల 14వ తేదీ మంగళవారం

ముఖ్యజిల్లాలు	నెల 24 గంటలలో అత్యధికవర్షము	నెల 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షము	నెల 24 గంటలలో చుక్క	అక్టోబరు 1-వ తేదీనుండి వర్షము	మునుపటి రోజున కరియోను సంగీత
గోపాలపురం	88.3	78.4	...	0.73	44.96
విశాఖపట్టణము	90.0	79.1	...	2.29	37.09
కాకినాడ	89.4	76.5	0.45	4.49	39.09
మచిలీపట్టణము	88.2	76.8	0.33	1.60	41.59
కర్నూలు	89.8	71.6	...	1.66	26.01
బళ్లారి	90.5	69.7	...	0.07	20.51
కడప	93.9	78.8	...	1.03	31.23
నెల్లూరు	93.8	78.4	...	0.56	37.98
మద్రాసు	90.9	75.3	...	3.29	50.74
కడపూరు	90.9	76.6	...	2.50	52.94
నేలమ	93.7	78.8	...	0.43	39.30
కోయంబత్తూరు	88.4	69.2	...	0	22.29
తిరుచనాపల్లి	99.0	75.7	...	0.08	33.18
వాగపట్టణము	90.9	77.5	...	0.29	54.98
మధుర	97.2	75.7	...	0.12	39.58
పాంబన్	89.9	79.0	...	0	37.00
తిరునల్వేలి	0	28.84
తిరువేండ్రము	83.8	73.5	...	0.31	64.51
కొచ్చిన్	86.9	74.7	...	0.98	114.51
కాలికట్టు	86.8	72.5	...	0.43	117.16
మంగళూరు	84.3	74.2	...	2.97	125.68
తెంగుళూరు	83.5	65.4	...	1.15	35.37
మెదకార	74.0	58.4	0.06	1.59	125.46
కొడైకనల్	76.6	48.7	...	0.69	62.18

సర్కారులు:—కాకినాడలో 0.45" వర్షించెను. మచిలీపట్టణములో 0.33 వర్షించెను. ఆకాసము నిర్భలముగ నున్నట్లు రాత్రివేడిమి ఉత్తరమున 2½ నుండి 3½ డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్టర్:—మేఘములు ఒకమోస్తరుగ నున్నవి. అర్ధ్రత కడపలో తక్కువ. అచట రాత్రివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. నెల్లూరులో రాత్రివేడిమి 2½ డిగ్రీలు ఎక్కువ స్థానిక చినుకులు తప్ప వాతావరణము బాగుండవచ్చును.

సి. ఆర్. సామూరు.
వాతావరణావస్థాశాస్త్రజ్ఞుడు.

ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు

వర్గీకృతములు

సిప్లా, అక్టోబరు 11:—1924 ఆగస్టునెలలో లండను లోజరింగ్ ఐ. సి. యస్. పోస్ట్ పరీక్షలో అసియంబ్లమెంటు డిప్యూటీ యి. డి. గువర్నమెంట్ కృతార్థులైన ప్రకటించబడినది:—క్రయములు డి. నాల్గోజు రత్నం, రత్నమూర్తి నె. ప్రూ, చిత్రావతి వావణ్ తెల్లార్, రెండలం నరసింహాచారి క్రినివాసరావునన్, కాదా శంకర్ బాజ్ పాల్, నీల్ బ్రూని యటు చెన్నై, నాగేంద్రభూషన్ ఒక్కగాన్. (ఆ. ప్రె.)

అమృతనరము నేషనలు బ్యాంకు

లాహారు, అక్టోబరు 11:—దివాలాదీనిన అమృత నరము నేషనలు బ్యాంకు మేనేజింగ్ డైరెక్టరులు విచారించుట కొంతకాలక్రిందు నిర్ణయించబడినది. రాజీనామాకుదురనం దున లాహారు జిల్లా సెషన్స్ జడ్జిగారు కేసువిచారణ చేయు చున్నారు. బాంకుయొక్క సిప్లా శాఖ ప్రాంతమేనేజరు. మం. డి. ఆహమద్ గారిని అఫీసు లెక్చరరుగా పరీక్ష చేసిరి. సిప్లా అలయసు బాంకులో నెలకు రు. 80 లు తమకు తీరమని యు, పిమ్మటనుండి ఒక వారాపత్రము స్థాపించి ఒకముద్రణా యంత్రమున కథితము నున్నాననియు అహమద్ గారు చెప్పిరి. వేరువేరు కంపెనీలలో 85 వేల రూపముల విలువగల వాహులు నా పేరగలవు. బాంకు పద్దులు తెలియజేయలేని నాల్గు లక్షలు తప్ప అనియు తా మిబాంకులో రు. 10,000 లు విలు వగల వాహులను గలిగి యున్నామనియు అహమద్ గారు చెప్పి రి. నగదుచెట్టలో నింక నెన్నియోపారపాట్లు గలవని తెల్పిరి. హెడ్డుఅఫీసువారు చెప్పినట్లు యీ పద్దులు వ్రాయబడినవి తెల్పెను. తనకు ఒకలక్ష పదివేలు బదులుగా ఇచ్చిపట్టు వ్రాయ బడిన ప్రాంతం నోట్లును వాచుదును అబద్ధమని చెప్పెను. ఇట్లు తప్పుగా పద్దు లెందుక వ్రాసినో తమకు తెలియదని చెనుకటి బాంకుయొక్క మేనేజింగ్ డైరెక్టరున రుంధిగారు స్థాపించినమరి యొక బాంకులో అహమద్ గారికి వాటా గలదు.

ఆర్. యస్. రుంధిగారి సాక్ష్యము

పీరినిదవర కొకపర్యాయము విచారణచేసిరి. తిరిగి నేడు పీరిని పరీక్ష ప్రారంభించిరి. ముప్పదివేలు కిమ్ చంద్రుడను డియ, యిరువదివేలు యంద్రమోహనుడను నుండియు వచ్చినట్లు వ్రాయబడినవి. ఇది తప్పు అనియు వారు సాక్ష్య బంపలేదనియు చెప్పిరి. ఇంకా అనేక పెద్దమొత్తులుజను అసత్యమని తెల్పిరి. బాంకి యొక్క ఫీ తి ని కా స న ని య మి త మైన రిపోర్టు నిజమైనదిగాదని వారొప్పుకొనిరి. ఏల యిట్టి అసత్య మైన రిపోర్టులు ఆ దా య వ్య థు ప ట్టి క యం దు చేర్చివని ప్రశ్నింప, అన్ని బాంకులలో నిది ఆచార మనియు నది చూపకులను ఆకర్షింయిట కట్టు చేయబడినదియు చెప్పెను. 1923 సం. జనవరినెల 31 లేదీని ప్రకటించిన ఆదాయవ్యయ పట్టిక ప్రకారము బాంకియొక్క మూలధనము 22 లక్షలనియు, దానియందు సుమారు 15 లక్షలనునియు చెప్పిరి. హెడ్డాఫీసు ఖర్చులు జనవరినెల కిందు జేరలేననియు అట్లు చేర్చినయెడ ఆదాయవ్యయపట్టికలో నష్టము కనిపించు ననియు చెప్పెను. ఇంతటితో మా నేజింగ్ డైరెక్టరును విచారించుట ముగిసెను. తక్కిన డైరెక్టరుల విచారణ ముందు సల్పబడును. (ఆ. ప్రె.)

సిప్లా, అక్టోబరు 11:—రాజప్రతినిధి భార్య సమే తుడై పరివారముతో సహా నేడు కాశ్మీరమునకు బోయెను. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తాలోని చె నావారు

కలకత్తా, అక్టోబరు 11:—నిన్నటిదినమున కలకత్తా లోనున్న చె నా దేశములు చీనాప్రజారాజ్యముయొక్క 18 వ వార్షికోత్సవమును తిసుకొని నాచరించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కర్మనెంటు వేయిన్ స్పెక్టరు మరణము

కానపురం, అక్టోబరు 11:—విారవారనాన పట్టా దప్పిపోవుటచే చెల్లెలు యింజను బోల్తానొట్టి కర్మనెంటు వే యిన్ స్పెక్టరు గారి మరణమునకు పాటుపడ్డెను. పట్టాలములో వారికిజూపుమర్మాద లీయనకు జూపిరి. (ఆ. ప్రె.)

బంగళావర్షురు కర్మనము

రంగూను, అక్టోబరు 12:—గవర్నరు తాయవాడి, ప్రా ము, ధాయెల్ మ్యాజిలాలలో కిద్దోజులు పర్యటనము గా విందుకుకై వెళ్లును. అక్టోబరు 14 లేదీ మంగళవారమునాడు రంగూనునుండి బయలుదేరి గవర్నరు 15 లేదీకి తారావాడికి వెళ్లు ను. అచ్చటినుండి ఆరుధ్యాపూమునకు ప్రాముచేయును. అచ్చట 17 లేదీవరకు నిలిచి గవర్నరు ప్రామునుండి ధాయెట్టు 18 లేదీకి పోవును. అచ్చటినుండి 19 లేదీన తిరుగు ప్రయాణమై గవర్నరు 20 లేదీ మధ్యాహ్నమునకు రంగూనుకు చేరును. (ఆ. ప్రె.)

రెండవవాయిదానూలు పంపినవారి నామములు-సభ్యతరులు

సభ్యతరుల పేర్లు	జిల్లా	రిజిస్టరు నెంబరు	గజములు	నూలు నెంబరు
75. ఆలుమూరు కనకమ్మ	"	620	750	26
76. భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజు	"	621	2894	14
77. రద్దీపు కామయ్య	గంజాం	622	4000	9
78. వుప్పల సుందరమ్మ	గోదావరి	623	2180	10
79. రాపర్ల వెంకటశివయ్యచౌదరి	గుంటూరు	624	1000	11
80. మన్నవ భటుంబరావు	"	625	1200	27
81. శరణు లక్ష్మయ్య	"	626	700	11
82. గోకవరపు సుబ్బారావు (12 సం బాలుడు)	గోదావరి	627	270	9
83. కొండ విజయలక్ష్మీబాయిమ్మ	గంజాం	628	2577	14
84. యరవల్లి సుబ్బలక్ష్మమ్మ	"	629	1475	11
85. వోకనాటి గంగమ్మ	కర్నూలు	631	2280	14
86. దామెర్ల శ్రీసురాంబ	గంజాం	630	3166	15
87. మిరియప్పల్లి నారాయణమ్మ	"	632	1600	22
88. జయంతి ప్రహ్లాదం	"	633	2000	11
89. నడింపల్లి సుబ్బరాజు	గోదావరి	634	1197	18
90. మేరు సోమయాజుల వెంకటేశ్వర్లు	"	635	2000	14
91. యర్రమల్లి లక్ష్మీనరసమ్మ	గంజాం	636	1811	11
92. సోమయాజుల చినసుబ్బారావు	"	83	2075	38
93. గంపా శివకాంతమ్మ	"	637	2449	8
94. జయంతి వెంకటస్వామిరావు	"	638	2400	17
95. నగురూరి వెంకటకృష్ణయ్య	కర్నూలు	639	2000	11
96. మామిడన్న తిరిగమ్మ	గంజాం	640	2269	15
97. కెంగవధనం	"	641	2000	18
98. పాచెం లక్ష్మీనరసమ్మ	కర్నూలు	642	2000	30
99. గేదెల అమ్మమ్మ	గంజాం	643	1466	12
100. ఆళ్ల నూగ్యనారాయణ	గోదావరి	644	2100	37
101. గోకవరపు విశ్వనాథం	"	645	2000	19
102. భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజు	"	646	1000	9
103. పెండ్యాల లక్ష్మీనారాయణ	"	647	2100	40
104. చంద్రకాంతమ్మ	"	648	1000	32
105. ఆర్. అప్పలనరసింహ్యం	గంజాం	649	2000	18
106. పారుపూడి వెంకటరమణమ్మ	గోదావరి	68	2000	19
107. టంకనాల భాస్కర్	"	650	2000	18
108. ఆచంట లక్ష్మీనరసింహ్యం	గంజాం	651	2000	14
109. జొన్నలగడ్డ చంద్రమతి (8 సం బాలిక)	గోదావరి	614	2000	15
110. జనార్దననాచు	గంజాం	615	2583	20
111. బొక్క సుబ్రహ్మణ్యం	గోదావరి	616	580	11
112. గరిమెళ్ల కామేశ్వరమ్మ	గంజాం	617	2693	14
113. టంకనాల కృష్ణమూర్తి	"	652	2000	50
114. దేశిక నూగ్యనారాయణరావు	తెలియదు	653	1000	17
115. కెక్కెల వెంకటరాజు	గంజాం	655		
116. ములుకుల గంగాధరం (10 సం బాలుడు)	ప.గోదావరి	654	1400	15
117. బాలికాపిండిపాతకాల బాలికలు	గోదావరి	656	7180	9
118. మునుకుట్ల జానికమ్మ	"	657	11400	17
119. దర్బా అన్నపూర్ణమ్మ	"	658	2000	9
120. బాలాంత్రిపు సుందరామయ్య	"	659	2000	10
121. ఆయినాపురపు సోమేశ్వరరావు	"	660	3000	17
122. చాగంటి అమృతరామయ్య	"	661	2580	16
123. ఆయాచితుల బావమ్మ	"	662	8330	16
124. మహిళా జాతీయవిద్యాలయ బాలికలు	"	663	1070	10
125. మండలిక లక్ష్మీనరసింహ్యంగారి 8 వ కుమార్తె	"	664	1878	14
126. పిండిప్రోలు సుభద్రమ్మ	"	665	680	14
127. చిగురుపాటి వెంకన్న	ప.గోదావరి	666	2000	9
128. భక్తుడు	గుంటూరు	667	4000	12
129. కండిక గంగమ్మ	విశాఖపట్నం	668	2000	10
130. చొప్పల్లి నరసింహ్యమూర్తి	"	669	2000	17
131. వుల్లి అప్పలనరసింహ్య	"	670	2000	18
132. తల్లాప్రగడ రాజభూషణం	ప.గోదావరి	671	2000	10
133. " గోపాలకృష్ణమూర్తి (10 సం బాలుడు)	"	672	2000	11
134. విప్పర్తి స్వామి	"	674	2000	13
135. చిగురుపాటి భీమయ్య	"	673	2016	30
136. ఆకుమూరి చంద్రయ్య	గోదావరి	88	2000	10
137. మర్రి వల్లయ్య	"	87	2000	15
138. ములుకుల గంగాధరరావు	ప.గోదావరి	675	500	17
139. తల్లాప్రగడ మహాలక్ష్మమ్మ	"	676	780	16
140. పోలేపెద్ది రామమూర్తి	"	677	2000	19
141. తల్లాప్రగడ బయ్యపరాజు	"	678	2000	10
142. సి. నాగిరెడ్డి	కడప	679	2000	14
143. పి. పద్మయ్య (పంచమబాలుడు)	ప.గోదావరి	680	2000	8
144. అమృతమ్మ పిచ్చయ్య	గుంటూరు	681	2500	10
145. నేనాధిపత్యం వెంకటాచార్యులు	ప.గోదావరి	682	2500	26
146. తల్లాప్రగడ దుర్గాప్రసాదరావు	"	683	2000	19
147. పా. పోవనమూర్తి (10 సం బాలుడు)	"	684	500	7
148. వి. రాఘవయ్యచౌదరి	తెలియదు	685	2000	18
149. సింగంపల్లి రామకృష్ణరెడ్డిరావు	గుంటూరు	686	1176	17

150. తల్లపగడ ఫిమేర్వరపు	ప.గోదావరి	687	2000	22
151. వడ్లమూడి అప్పారావు	గుంటూరు	688	2000	25
152. ఆలమూరు కృష్ణంగారి	గోదావరి	689	2000	26
153. రావుల ఖనాజీరావు	తెలియదు	690	1600	11
154. దేశిరాజు సాంబశివరావు	"	691	2000	35
155. శ్రీమ న్నారాయణదాచార్యులు	"	699	2100	22
156. భక్తరావు (12 సం ల బాలిక)	ప.కృష్ణ	694	2000	12
157. కాల్వపూడి సుబ్బరాజు	గుంటూరు	697	2044	13
158. మహేంద్రాడ వెంకటనరసింహాచార్యులు	గంజాం	696	2000	14
159. ముక్తి నూతులపాటి హనుమంతరావు	తెలియదు	695	2410	15
160. యర్రపల్లి వెంకట్రావు	గంజాం	693	500	17
161. వైద్యుల శివారామయ్య	"	692	1688	17
162. పెడపర్తి బాపన్నకాసులు	తెలియదు	700	2100	20
163. మల్లాది శివారామంజనేయులు	గుంటూరు	10	2000	12

ఈక్రింద నుదాహరించిన సభ్యులు తమనూతన ఈనెలలో రెండవతూరి పంపించియున్నారు.

164. ఉన్నవ వెంకటప్పయ్య	గోదావరి	147	2040	14
165. కొట్ర సూర్యనారాయణమూర్తి	"	146	2056	16
166. ఏడిది సత్యనారాయణ	గంజాం	318	2575	12
167. తెలిమల దంరాసి	"	311	2000	10
168. గోకవరపు సుబ్బారావు	విశాఖపట్నం	325	2000	15
169. గాంధీ జాతీయవిద్యాలయం	"	148	2000	12

ఈక్రింద నుదాహరించిన నాలుగవవారిపేర్లు తెలియలేదు. తెలియబడినవారి పేర్లు సమైక్యముగా ఉన్నవి.

170.	701	1450	9
171.	702	1450	11
172.	708	666	13
173.	704	1500	18

సుందరమైన పనితరము! బహుమాన పతకములు, డాలర్లు న్యాయమైన ధరలు!!

పీటిని కొరెన ప్రతి యొక్కరు తప్పక మా ప్రదర్శన కాలకు రా ప్రార్థితులు. సీమ వెండికి, సవరముబంగారుకు పూచి నిచ్చెదము. తృప్తికరముగా లేనిచో వాపసు తీసుకొనెదము. 172 పుటలుగల చిత్రమైన కృత్యాలకు 1 కి రూ. 1.0-0 మా వద్ద ఇవి అనేక సాగనైన మోస్తరులలో సిద్ధముగా నున్నవి. లేనివి అద్దరిచ్చిన మీరు కొను కాలములోగా తయారు చేసి యిచ్చెదము. తరుగు ధర మజూరి $\frac{1}{2}$ సవరము $\frac{1}{4}$ సలి రూ 4, 1 సలి రూ 5, 2 సలి రూ 6. ఒక అక్షరమును ఎక్ ప్రసంగ చేయుటకు మజూరి రూ 0.1-0 వివరములకు వ్రాసిన లేక నేరులో వచ్చినను తెలుపబడును. (6)

ఉద్విడి రామయ్య కెట్టి, గురుసామి కెట్టి కంపెనీ, 25, చైనాబజారు కోడ్డు, మద్రాసు.

రోగములవల్ల దుఃఖమొందిన వారికి జీవిత బోధములు రెండుగలవు.

అవి నపుంసకత్వమును పోగొట్టి శాశ్వతయశావసము నిచ్చునవి.

మదనమంజరిమాత్రలు

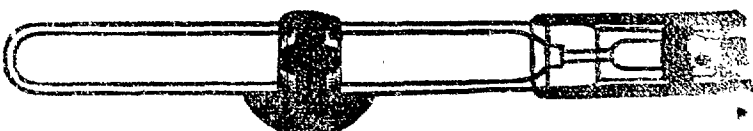
నపుంసకత్వార్థపుత్రము

రాజవైద్యనారాయణశి కేశవజీ, 49 బుద్ధువీధి, జార్జి టౌన్, మద్రాసు.

నెల్స్ ఫిల్లింగ్స్

'ఆ గేట్'

ఫ్రంజిస్ వేనా

పాకా టెక్ నెక్ ప్రపంచవనందు, సూర్యభక్తి అని చెప్పదగిన ఈ "ఆగేట్" కలము, ఆమెకా అన్ని లియా, మొదలగు ప్రాంతములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడెప్పుడు మన హిందూజాతీయమతము మాడ విమర్శించుచు చూచుచున్నది.

సాధారణమయిన "ఆగేట్" కలము

మామూలుగా ఉపయోగించబడు ఉత్పాదక బయట "ఆగేట్" గాజుపాతీ మతముగొనుట ముఖ్యముగా మతము, ఒకతూరి సిరాలో చుంపినయెడల అందు నిమిషములకంత చక్కగా వ్రాయును.

మొలూపూరు

వి.కోరియా డిపో,

మద్రాసు.

డబ్బీ 1-కి కుమ్ము తలము రు. 0.8-0 నెల సీసా 1-కి వేలకు మందు రు. 0.4-0

ఈనూతన తలకురావిన పేలు ఈపి నశించును. చర్మ

ఈతలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, మును మెడ్రుకలకు హాని యుండుక మెడ్రుకలు పెరుగును.

కుమ్ములకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

అమ్మలొంజనము డిపో, మద్రాసు - బొంబాయి.

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

దసరాఉత్సవములు - వేదపరిషత్తు

అక్టోబరు 10:— ఇచ్చట దసరా ఉత్సవములు వైభవముగ జరిగినవి. ఈ సంవత్సరము గమనించిన శ్రాత్రివిషయమొకటి గలదు. శ్రాత్రిపేటలోని ఒక పాఠశాల విద్యార్థులు దసరా పదిరోజులునూ భిక్షువులపూజలను గాంధీటోపీలను ధరించి పట్టణమంతయు తిరిగినారు. వారి దుస్తులమాడ ముచ్చటగా నున్నది, అట్టి దుస్తులనే వచ్చేదసరానాటికి ధరింపవలయునని చాలవారి ఇతరపాఠశాల విద్యార్థులు అనుకొన్నారు.

ఈసంవత్సరము ఇచ్చటజరిగిన వేదపరిషత్తునకు చాలమంది బ్రాహ్మణులు వేంచేసినారు. వచ్చినవారికి చక్కని సత్కారము జరిగినది. యథాప్రకారము కీర్తనలుకాతా పూర్ణానందము, సూర్యనారాయణరావు, యనమండ్ర లక్ష్మీనరసింహము, నాడనాపు దేవప్రాజు, అద్దేపల్లి వెంకటప్పయ్య గారలు వచ్చినవారికి సంభాషనల నిచ్చి సంతోషపెట్టినారు. ఇతర గృహస్థులను తమశక్తినిబట్టి సత్కరించినారు.

శ్రీవేంకటేశ్వర ఆయుర్వేదకళాశాల

ఈకళాశాలకు సంవత్సరమునకు నాలుగువందల రూపాయలను విరాళముగా నిచ్చుటకు మునిసిపాలిటీవారు 9 వ తేదీ సభలో తీర్మానించినారు.

దీక్షాపరిసమాప్తి ఉత్సవము

మహాత్మునిదీక్షా పరిసమాప్తి సక్రమముగ జరిగినందుకు ను, ఢిల్లీ జాతీయోత్సవభావకార్యమును, మామునిసిపాలిటీవారు బహిష్కారోత్సవము జరుపుటకు 9 వ తేదీన తీర్మానించి నటుల నేను తంతునిచ్చియుంటిని. ఆ ఉత్సవము 15 వ తేదీ బుధవారమునాడు మునిసిపల్ ఆఫీసులో జరుగను. ఉద్యోగస్థులు, తెల్లవాగు, అన్ని రాజకీయక్షలవాడు ఆహ్వానింపబడెదరు. అప్పుడు అల్పాహార విందు జరుగను. ఈసభ చాల జయప్రదముగ నెరవేరుటకై చేరుమేకగా ను కృషిసల్పుచున్నారు.

మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికలు

2,3,4,7,9 వార్డుల ఎన్నికలు ఈనెల 31 వ తేదీన నవంబరు ఒకటన జేరదీని జరుగును. కాంగ్రెసు పక్షమున శ్రీయుతులు అద్దేపల్లి రామకేశవయ్య, కావలి శంకరరావు జయించారు, పోలిన నారాయణస్వామిపాత్రుడు, ముహమ్మదుఅబ్దుల్ రహింసా పాబు, శిష్టా వెంకటకృష్ణయ్యకాష్ట్రీగారు ముసగపైవాడ్లుకు అభ్యర్థులుగనుండి పనిచేయుచున్నారు. వీరందఱు తమతమ వార్డులలో పలుకుబడిని కలిగియున్నారు. అందువలన కాంగ్రెసు పక్షమునకు పూర్తిగా జయము కలుగునని చెప్పవచ్చును.

11 మంది తాలూకా గుమస్తాలకు ఉద్వాసన

నాదాపు 6, 7 సంవత్సరములనుండి తాలూకా కచ్చేరీలలో గుమస్తాలకు నున్న పదకొండుమంది బ్రాహ్మణులకు ఉద్వాసన చెప్పుచు మా డివిజన్ ఆఫీసరు గారు ఉత్తరువులను పంపియున్నారు. బ్రాహ్మణేతరలే ఈ ఖాళీలను నింపుటయే ఈయంత్రువ్య ఉద్దేశ్యము. ఇది చాల విపరీతముగ నున్నదని ఇచ్చటివా రనుకొనున్నారు. అన్ని కులములకు ఉద్యోగములలో సరియైన ప్రాతినిధ్య ముండవలయునని గవర్నమెంటునాక ఒక యత్నపును చాలరోజులక్రిందట జారీచేసియున్నారు. చాల సర్వేసు గలిగిన బ్రాహ్మణులను తీసివేసి వాస్తవానే కొత్తవారిని ఇతరకులములను వేరుగా వైవారు అవధతి సరికావరి.

బ్రాహ్మణుడు, బ్రాహ్మణేతరుడు సమమైన సర్వేసును కలిగియుండి, వారిద్దరిలో నొకరి ఉద్యోగమును తగ్గింపవలసి వచ్చినప్పుడు బ్రాహ్మణేతరునికి పక్షపాతము చూపవలసినదని. ఆ తియిగాని అనేక సంవత్సరములు ఆఫీసును కనిపెట్టుకొని పనిచేయుచున్న బ్రాహ్మణులను తీసివేసి వారికి బదులుగ తక్కువసర్వేసు గల బ్రాహ్మణేతరులను ఏర్పాటుచేయునాడవని ఇదివరలో ఖండితముగ ఉత్తరువులు గలవు. అందుకు భిన్నముగ ఈప్రకారము ఏల జరిగినో తెలియకున్నది. బహుశా పౌర బాలులను నేమో యని కొంద రుహించుచున్నారు.

అశ్వత్థాంజినము

లక్ష్మీ ఇన్స్ట్రుమెంట్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

10, నిస్ బెట్ రోడ్డు, లాహోరు.

(1924 సం. 28 వ తేదీన 1913 సం. ఇండియన్ కంపెనీల ఆక్ట్ ననుసరించి రిజిస్టరు చేయబడినది.)

అనుమతిబొందిన మూలధనము రూ 10,00,000

వాటా 1.కి రూ 100 లు చొప్పున 10,000

ఈదిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము చెల్లించవలెను.

వాటాలుగా విభజింపబడినది

ధరఖాస్తుతో రూ 5 లును, మంజూరైన తరువాత రూ 5 లును, మిగతా కోడినప్పుడు ప్రాస్క్రిప్టు లోని నిబంధనల ప్రకారము చెల్లించవలెను. జాపితా త్వరలో మూలధనములు చే దరఖాస్తుదారులు తక్షణమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను. చందాలు వేయబడిన మూలధనము రూ 8,50,000 లకు పైగా నే గలదు.

బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టరులు

1. లాలా లజపతిరాయ్ గారు, 2. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ గారు, 3. రాయ్ జడభగత్ రామ్ గారు,
4. రాయ్ బహదూర్ లాలా ధన్వత్ రాయ్ గారు, 5. లాలా దివాన్ చందుగారు, 6. డాక్టరు నిహాల్ చందు సిక్రిగారు, 7. పండిత కె. సంతానం గారు.

అసాధారణమైన, అపూర్వమైన విజయముగలుగుచున్నది. మొదటి 4 మాసములలోనే 450 ప్రస్తావనలు (ప్రపోజల్స్) రూ 1000000 లకు పట్టినది. మితవ్యయమునకు, యోగ్యతకు పూర్తి విశ్వాసము. మాకంపెనీలో పాగొట్టుకొనుచుంటున్న నిర్వివాదమునకు ప్రత్యేక ప్రదుపాయములు గలవు. ప్రస్తుతము నవీనపద్ధతుల నన్నిటినుసరించియే భిమాకంపెనీవ్యవహారము జరుపబడుచున్నది. ప్రాస్క్రిప్టును, ఫారములును, ఇతర సంగతులును ప్రధాన కార్యాలయమునకు దరఖాస్తుసంపిన పంపబడును.

పండిత కె. సంతానం (మేనేజింగ్ డైరెక్టరు)

మంచి పలుకుబడి, పూర్తిగలవారు మాత్రము దరఖాస్తులు ఈ దిగువవిలాసమునకు పంపుకొనవలెను.

లోకల్ ఆఫీస్ జరుకార్యాలయము, 16 నుంకురామ శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

కామినియానా

వెంట్రుకలేఅందము.

రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుడు.

వెంట్రుకలు దువ్వినపుడు ఊడకమున్నే త్వరపడకపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగా పాడగును. అట్లుకాకుండ

నేడే కామినియానాను వాడి సత్వరముగా శిరోజముల గాపాడుకొనుడు. వెంట్రుకల కేజాడ్యమున్నను మాన్చి ఈ దివ్యవధము వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లుచేయును. ఒకపరీక్షవల్లమీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల నతిసుభ్రవరచును. బుడ్డివెల 1 రూపాయి. 3 బుడ్లఖరీదు రూ 2-10-0.

126

ఏపీచార్జీలు ప్రత్యేకము.

ఆటోదిల్ బహారు

(రిజిస్టరుచేయబడినది)

మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక

అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.

1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0	} మీ చేతిరుమాలునందు చుక్కలు వేసికొన్న పరిమళ మన్నిదిశలను వ్యాపింపును.
1 డ్రాం బుడ్డి 0-12-0	
1/2 డ్రాం బుడ్డి 0-8-0	

పై కామినియానా, ఆటోదిల్ బహారు మందునరకులమ్ము ప్రతిచోటను విక్రయింపబడును. లేకున్న సోలుపడెంట్లు,

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155 బాహ్యునగరు, బొంబాయి అని వ్రాసిన బడయగలరు

The Zandu Pharmaceutical works Ltd, Bombay.

జాండు డౌవధశాల లిమిటెడ్ బొంబాయి 385

జాండువారి చవనపాళ

జలుబు, దగ్గు, ఉబ్బుము మొదలయిన యెదురు రొమ్ముకు సంబంధించిన సువస్త రోగములకును దివ్యవధమేగాక శరీరమునందలి నెత్తురును కుభ్రపరచి చెడిపోయిన శరీరశక్తియును బాగుచేసి జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయుటయందు దివ్యతీయమైనది

ఎల్లప్పుడు జలుబు, దగ్గు, జ్వరము మొదలయినవాచేని పీడింపబడుచు బక్కచిక్కిన శుభ్రపుటలను అమృతప్రాయము.

౧౪-౧౧-౨౪ (14-11-23) న బల్లారినుండి కె. కేశవరావు డి.వి.వి.యల్ గా రిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

“మీ చక్కన పాళవలన నాకధిక మైనగుణము కన్పించినది. దయచేసి రైల్వే పార్కులు ద్వారా మరి రెండుసీసాలు పంపుడు.”

వెల 1 పాను రూ 2-8-0. 1/2 పాను రూ 1-8-0.

వి.పి. ప్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. కోరువారికి మాత్రము యాచితముగా పంపబడును.

ఎల్లరును నేపింప తగినది. ఒక్కసారి వాడిచూచిన గుణము తెలియగలదు.

డా.మోదర్ అందుకంపెనీ, 43, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మదన కామేశ్వర లేహ్యము.

దుర్బలుల పాలిటి సుఖివి మేహము, నిక్కాక కుక్క నవ్వు, నిస్సత్తువ, అతిమాత్రము, పీటిని హతించి మంచి బలమును, యావ్యనమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని, సంతాపప్రాప్తిని కలిగించు వలెపాడదు. 2 డబ్బీలను వాడుడు.

20 తులముల డబ్బి రూ 1-4-0. వి.పి. చార్జీ 0-8-0, 335

పి. శి. ఏ. అందు కంపెనీ, ఆయుర్వేద చూజం పెరిచేటి. (నెల్లూరుజిల్లా.)

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

తలనులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గణపభక్తము!

శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి నైత్యకాకల మాత్రలు దివ్యవ్యవస్థ. అజీర్ణము, జరుచి, అవలంబము, అగ్ని మాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కిలు, పొర్లుములు, శిరస్సు, క్షేణి, అనులు, మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలను బోగొట్టి దేహమును మంచి యారోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేహవాత నొప్పలను వెంటనే మాన్పును. యిందు ఆసేక విషయము చేరినది. అనుభవము గల డౌవధమగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం, పోస్టు నిడుమాల, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.